

Samlede Skrifter

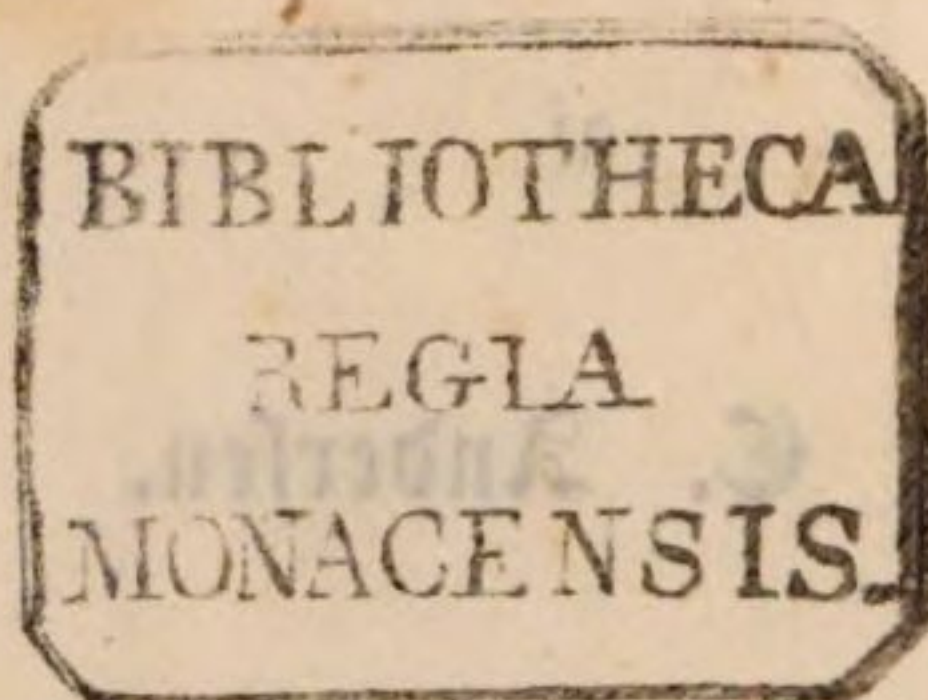
af

H. C. Andersen.

Attende Bind.

(Historier. — Biographiske Skizzer og Anmeldelser.)

Handwritten text, likely a title or reference, appearing as a mirror image of the library stamp.

Handwritten text, likely a date or reference, appearing as a mirror image of the library stamp.

Handwritten text, likely a date or reference, appearing as a mirror image of the library stamp.

Samlede Skrifter

af

H. C. Andersen.

Attende Bind.

Kjøbenhavn.

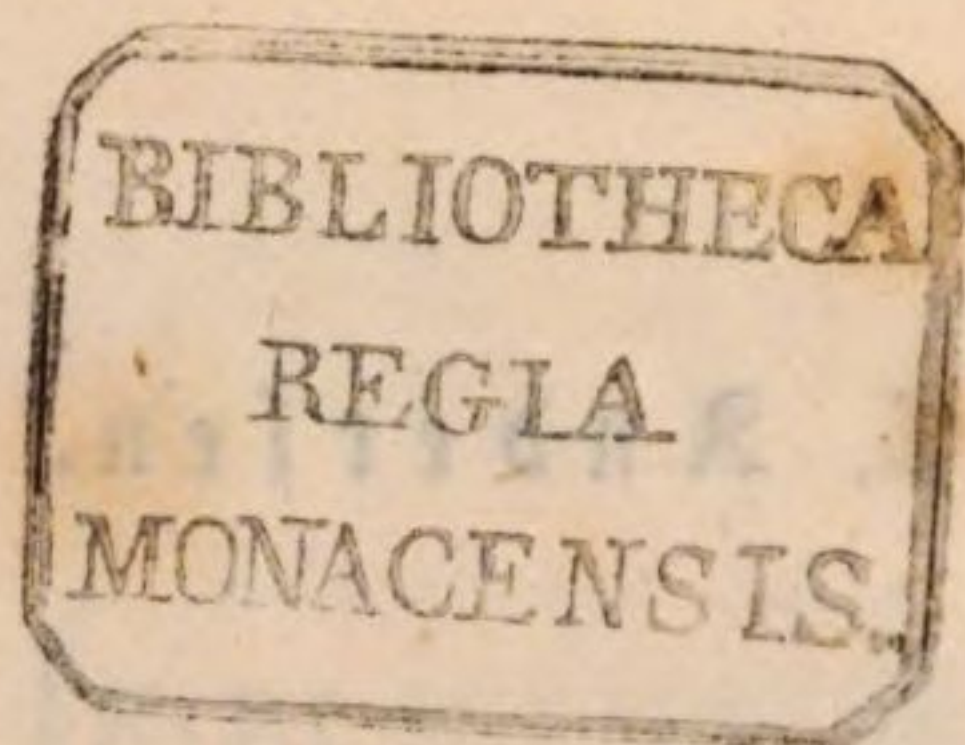
Forlagt af E. A. Reitzels Bo og Arvinger.

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1855.

269

Samuel Butler

Willelmus Butler

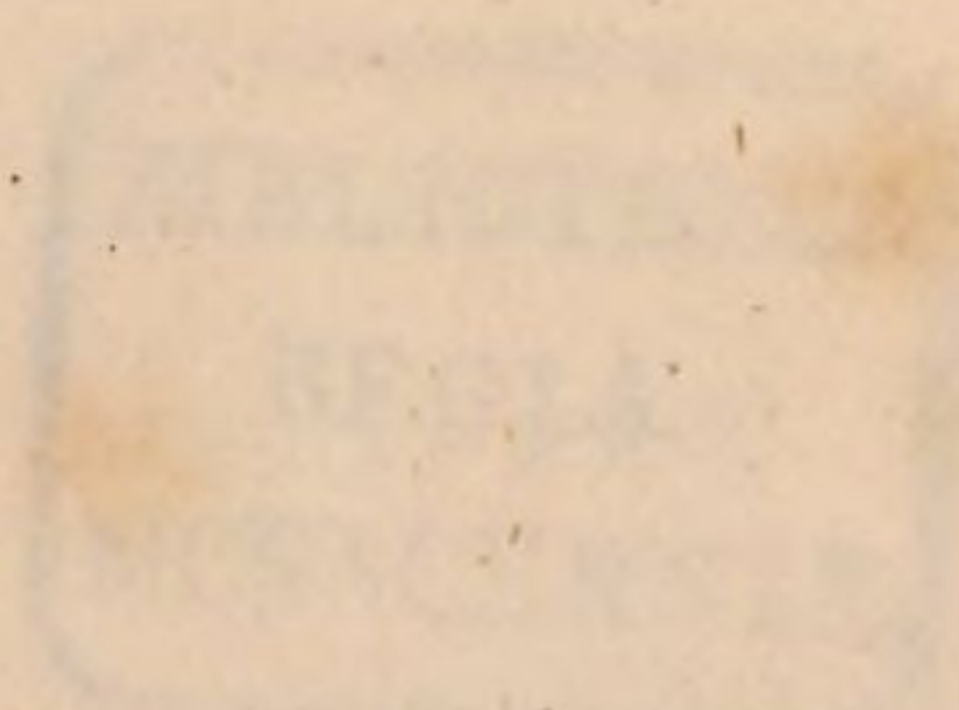
Robertus

Regium of St. Basilis de Willelmus

Willelmus Butler

1855

Historier.

19101110

I n d h o l d.

	Side
Aarets Historie	1.
Verdens beiligste Rose	10.
Et Billede fra Castelvolden	13.
Paa den yderste Dag	14.
Det er ganske vist	18.
Svanereden	20.
Et godt Humeur	22.
Hjertesorg	27.
Alt paa sin rette Plads	29.
Rissen hos Spekhøkeren	37.
Om Aartusinder	41.
Under Piletræet	44.
„Der er Forskjel“	60.
Fem fra en Ertebælg	64.
Et Blad fra Himlen	67.
Den gamle Gravsteen	71.
Klods-Hans . <i>Følpe-Hans</i>	74.
Fra et Vindue i Bartou	78.
St og lille Christine	80.
Den sidste Perle	92.
„Hun duede ikke“	95.
To Gomsruer	103.
Bed det yderste Hav	105.
Pengegrisen	107.

Index

1.	Die erste Seite
10.	Die zweite Seite
11.	Die dritte Seite
14.	Die vierte Seite
18.	Die fünfte Seite
20.	Die sechste Seite
23.	Die siebte Seite
25.	Die achte Seite
29.	Die neunte Seite
37.	Die zehnte Seite
41.	Die elfte Seite
44.	Die zwölfte Seite
60.	Die dreizehnte Seite
64.	Die vierzehnte Seite
67.	Die fünfzehnte Seite
71.	Die sechzehnte Seite
74.	Die siebenzehnte Seite
78.	Die achtzehnte Seite
80.	Die neunzehnte Seite
83.	Die zwanzigste Seite
85.	Die einundzwanzigste Seite
103.	Die zweiundzwanzigste Seite
105.	Die dreiundzwanzigste Seite
107.	Die vierundzwanzigste Seite

Aarels Historie.

Det var sidst i Januar; en frygtelig Sneestorm var det; Sneen fløi i flygende Hvirvel gjennem Gader og Stræder; Ruderne udenpaa vare som overflistrede med Snee, fra Tagene styrtede den i Dhynger, og saa var der en Flugt i Folk, de løb, de fløi og før hinanden i Armene, holdt hinanden fast et Dieblif og havde saalænge Fodfæste. Karreeter og Heste vare ligesom overpuddrede, Tjenerne stode med Ryggen mod Karreeten og førte baglænds imod Binden, Fodgjængeren holdt sig stadigt i Læ af Bognen, der kun langsomt gled afsted i den dybe Snee; og da endelig Stormen lagde sig og der blev kastet en smal Sti langs Husene, saa stod dog Folk stille der, naar de mødtes; ingen af dem havde Lykt til at gjøre det første Skridt, med at træde op i den dybe Snee, før at den Anden kunde slippe forbi. Tause stode de, til endelig, efter ligesom en stille Overeenskomst, hver af dem gav eet Been til Priis og lod dette gaae ind i Sneedhyngen.

Mod Aften var det blifstille, Himlen saae ud, som om den var feiet og gjort mere høi og gjennemsigtig, Stjernerne syntes splinternye og nogle vare saa blaae og klare, — og det frøs saa det knagede efter, — sagtens kunde da det øverste Sneelag blive saa stærkt, at det i Morgenstunden bar Graaspurvene; de hoppede

om snart oppe snart nede, hvor der var skovlet, men megen Sne var der ikke at finde, og de frøs ordenligt.

„Pip!“ sagde den Ene til den Anden, „det falder man det nye Aar! det er jo værre, end det gamle! saa kunde vi ligesaa godt have beholdt det. Jeg er misfornøjet og det har jeg Grund til!“

„Ja, der løb nu Menneskene om og skjød Nytaar ind,“ sagde en lille forfrosen Spurv, „de sloge Potter paa Døre og vare reent ellevilde af Glæde over at nu gik det gamle Aar væk! og det var jeg ogsaa glad over, for jeg ventede, at vi da vilde faae varme Dage, men det er der ikke blevet Noget af; det fryser meget strengere end før; Menneskene have taget feil af Tidsregningen!“

„Det har de!“ sagde en Tredie, der var gammel og hvid i Toppen; „de have nu Noget, som de kalde Almanaken, den er saadan deres egen Opfindelse, og saa skal Alt gaae efter den, men det gjør det ikke. Naar Foraaret kommer, saa begynder Aaret, det er Naturens Gang, og den regner jeg efter!“

„Men naar kommer Foraaret?“ spurgte de Andre.

„Det kommer naar Storken kommer, men det er meget ubestemt med ham, og herinde i Byen er der Ingen, der veed Noget derom, det veed de bedre ude paa Landet; skal vi flyve derud og vente? Der er man da Foraaret nærmere.“

„Ja, det kan være meget godt!“ sagde en af dem, der længe havde gaaet og pippet uden egentlig at sige Noget. „Jeg har herinde i Byen nogle Bequemmeligheder, som jeg er bange, at jeg vil komme til at savne derude. Heromme i en Gaard er der en Menneske-Familie, der meget fornuftigt har fundet paa at flaae fast i Væggen tre, fire Urtepotter med den store Abning ind og Bunden udad, i den er der skaaret et Hul saa stort, at jeg kan flyve ud og ind; der har jeg og min Mand Rede, og derfra ere alle vore Unger fløine ud. Menneske-Familien har

naturligviis indrettet det Hele for at have den Fornøielse at see paa os, ellers havde de nok ikke gjort det. De strøe Brødsfrummer ud, ogsaa for deres Fornøielse, og vi have da Føden! der er ligesom sørget for En; — og saa troer jeg, at jeg bliver og min Mand bliver! skjøndt vi ere meget misfornøiede, — men vi blive!”

„Og vi flyve ud paa Landet, for at see om ikke Foraaret kommer!” og saa fløi de.

Og der var ordenlig Vinter ude paa Landet; det frøs der et Par Grader stærkere end inde i Byen. Den skarpe Vind blæste hen over de sneelagte Marker. Bonden, med store Bælvanter paa, sad i sin Slæde og slog sig med sine Arme for at faae Kulden af dem, Pidsken laae paa Skjødets, de magre Heste løb, saa de dampede, Sneen knagede, og Spurvene hoppede i Hjulsporene og frøs; „pip! naar kommer Vaaren? Det varer saa længe!”

„Saa længe!” klang det hen over Markerne fra den høieste Banke, belagt med Snee; og det kunde være Echo man hørte, men det kunde ogsaa være Tale af den underlige, gamle Mand, som sad der øverst paa Sneedriven i Vind og Veir; han var ganske hvid, ligesom en Bonde i hvid Badmels-Rofte, med langt, hvidt Haar, hvidt Skjæg, ganske bleg og med store, klare Øine.

„Hvem er den Gamle derhenne?” spurgte Spurvene.

„Det veed jeg!” sagde en gammel Ravn, der sad paa Rødpælen, og var nedladende nok til at erkjende, at vi Alle ere Smaafugle for vor Herre, og derfor ogsaa indlod sig med Spurvene og gav Forflaring. „Jeg veed hvem den Gamle er. Det er Vinteren, den gamle Mand fra det forrige Aar, han er ikke død, som Almanaken siger, nei, han er saamæn Formynder for den lille Brinds Foraar, der kommer. Jo, Vinteren fører Regimentet. Hu! det knager nok i Jer, I Smaa!”

„Ja, er det ikke det, jeg siger!” sagde den Mindste, „den

Almanak er bare Menneſke = Baafund, den er ikke lempet efter Naturen! det ſkulde de lade os om, vi ſom ere finere ſkabte!"

Dg der gik een Uge, der gik næſten to; Skoven var ſort, den froſne Indſø laae ſaa tung og ſaae ud ſom ſtørket Bly; Skyerne, ja det var ikke Skyer, det var vaade, iſſkolde Taager, der hang hen over Landet; de ſtore, ſorte Krager fløi i Flokke uden Skrig, det var ſom om Alt ſov. — Der gled en Solſtraale hen over Søen, og den ſkinneſe ſom ſmeltet Tin. Sneelaget henover Marken og oppe paa Banken glimrede ikke ſom før, men den hvide Skikkelse, Vinteren ſelv, ſad der endnu med Blikket ſtadigt mod Syden; han mærkede ſlet ikke, at Sneetæppet ligesom ſank ind i Jorden, at hiſt og her en lille græsgrøn Plet kom frem, og der myldrede det da med Spurve.

„Quivit! Quivit! kommer nu Vaaren?“

„Vaaren!“ klang det hen over Mark og Eng og igjennem de ſortbrune Skove, hvor Moſſet ſkinneſe friſkt grønt paa Træſtammerne; og gjennem Luften kom flyvende, ſyd fra, de to første Storke; paa Ryggen af hver ſad der et lille deiligt Barn, en Dreng og en Pige; og de kyſſede Jorden til Hilsen, og hvor de ſatte deres Fødder, vorte hvide Blomſter frem under Sneen; Haand i Haand gik de op til den gamle Viſmand, Vinteren, lagde ſig ved hans Bryſt til ny Hilsen og i ſamme Stund vare de alle Tre ſkjulte og hele Landſkabet ſkjult; en tyk, vaad Taage, ſaa tæt og tung, indhyllede Alt. — Lidt efter luſtede det, — Vinden ſoer afſted, den kom med ſtærke Kaſt og jog Taagen bort, Solen ſkinneſe ſaa varmt; — Vinteren ſelv var forſvunden, Foraarets deilige Børn ſad paa Aarets Throne.

„Det kalder jeg Nytaar!“ ſagde Spurvene. „Nu ſaae vi vel igjen vore Rettigheder og Erſtatning for den ſtrengte Vinter!“

Hvorhen de to Børn vendte ſig, der ſkjød grønne Knopper frem paa Buſke og Træer, der blev Græsſet høiere, Sædemarken mere og mere liflig grøn. Dg rundtom kaſtede den lille Pige

Blomster; hun havde af dem i Overflødighed i sit Skjort, de syntes der at myldre frem, altid var det fuldt, i hvor ivrig hun var med at fæste, — i sin Tilfærdighed rystede hun en heel Blomster-Snee henover Æble- og Ferskentræer, saa at de stode i fuld Pragt før de endnu rigtig havde grønne Blade.

Og hun klappede i Hænderne og Drengen klappede, og da kom der Bugle frem, man vidste ikke hvorfra, og Alle qviddrede og sang: „Vaaren er kommen!“

Det var deiligt at see. Og mangen gammel Mo'ertilse kom udenfor sin Dør i Solstinet, skuttede sig, saa hen paa de gule Blomster, der prangede over hele Engen, akkurat ligesom i hendes unge Dage; Verden blev ung igjen, „det er velsignet i Dag herude!“ sagde hun.

Og Skoven var endnu brun-grøn, Knop ved Knop, men Skovmærken var fremme, saa frisk og saa duftende, Violerne stode i en Fylde, og der var Anemoner, Rodriver og Dredriver, ja i hvert Græsstraa var Saft og Kraft, det var rigtignok et Pragt-Tæppe at sidde paa, og der sad Foraarets unge Par og holdt hinanden i Hænderne og sang og smilede og vorte meer og meer.

En mild Regn faldt fra Himlen over dem, de mærkede det ikke, Regndraaben og Glædestaaren blev een og samme Draabe. Brud og Brudgom kysede hinanden, og i det Nu sprang Skoven ud. — Da Solen stod op, vare alle Skove grønne!

Og Haand i Haand gif Brudeparret under det friske hængende Løvtag, hvor kun Solhsets Straaler og Slagstyggerne gave Farveverel i det Grønne. En jomfruelig Reenhed og en forfriskende Duft var i de fine Blade! klar og levende rislede Na og Bæk mellem de fløielsgrønne Siv og over de brogede Stene. „Fuldtog evigt og altid er det og bliver det!“ sagde hele Naturen. Og Rufferen sang og Lærken slog, det var det

deilige Foraar; dog Piletræerne havde Udvanter om sine Blomster, de vare nu saa gruelig forstigte, og det er kjedeligt!

Og saa gik Dage og saa gik Uger, Varmen ligesom væltede ned; hede Luft-Bølger gik gjennem Kornet, der mere og mere gulnede. Nordens hvide Løthus paa Skovsøerne spredte sine store, grønne Blade ud over Vandspeilet og Fiskene søgte Skygge under dem; og paa Skovens Læ-Side, hvor Solen brændte paa Bondehusets Væg og ordenlig gjennemvarmede de udsprungne Roser, og Kirsebærtræerne hang fulde med saftige, sorte, næsten solhede Bær, sad Sommerens deilige Dvinde, hende, vi saae som Barn og som Brud; og hun saae mod de stigende mørke Skyer, der i Bølgeformer, som Bjerger, fortblaae og tunge, løftede sig høiere og høiere; fra tre Sider kom de; meer og meer som et forstenet omvendt Hav, sænkede de sig mod Skoven, hvor Alt, som ved en Trolldom, var taust; hver Lustning havde lagt sig, hver Fugl taug, der var en Alvor, en Forventning i hele Naturen; men paa Veie og Stier skyndte sig afsted Kjørende, Ridende og Gaaende, for at komme under Tag. — Da lyfte det med eet, som om Solen brød frem, blinkende, blendende, Alt opbrændende, og der blev Mulm igjen i et rullende Brag; Vandet styrtede i Strømme ned; det blev Nat og det blev Lys, det blev Stilhed og det blev Bulder. De unge bruunsfjedrede Rør i Mosen bevægede sig i lange Bølger, Skovens Grene skjultes i Vandtaager, Mørket kom og Lyset kom, Stilhed og Bulder. — Græs og Korn laae som slaaet ned, som skyllet hen, som skulde det aldrig reise sig. — Pludselig blev Regnen til enkelte Draaber, Solen skinnede og fra Straa og fra Blad blinkede Vanddraaberne som Perler, Fuglene sang, Fiskene sloge op fra Aa-Vandet, Myggene dansede, og ude paa Stenen i det salte pidskede Havvand sad Sommeren selv, den kraftige Mand, med de fyldige Lemmer, med drivvaadt Haar, — forhyndet af det friske Bad, sad han i det varme Sol-

fin. Al Naturen var forhyget rundtom, Alt stod frodigt, kraftigt og skjønt; det var Sommer, den varme, deilige Sommer.

Og liflig og sød var den Duft, der kom fra den frodige Kløvermark, Bierne summede der om det gamle Thingsted; Brombærranken snoede sig op om Alterstenen, der vasket af Regnen, skinnede i Sollyset; og derhen fløi Vidronningen med sin Sværm og satte Vør og Honning. Ingen saa det uden Sommeren og hans kraftige Viv; for dem stod Alterbordet dækket med Naturens Dffergave.

Og Aftenhimlen straaede som et Guld, ingen Kirkekuppel har det saa rigt, og Maanen skinnede mellem Aftenrøde og Morgenrøde. Det var Sommertid.

Og der gik Uger og der gik Dage. — Høstfolkene blanke Leer blinkede i Kornmarkerne, Æbletræets Grene bøiede sig med røde og gule Frugter; Humlen duftede deiligt og hang i store Knopper og under Hasselbussene, hvor Rødderne sad i svære Kløvser, hvilte Mand og Viv, Sommeren med sin alvorssfulde Dvinde.

„Hvilken Rigdom!“ sagde hun, „rundtom Velsignelse, hjemligt og godt, og dog, jeg veed ikke selv, jeg længes efter — Hvile, — No! jeg veed ikke Ordet derfor! — Nu pløie de alt igjen paa Marken! Mere og altid Mere ville Menneskene vinde! — See Storkene komme i Flokke og gaae i Afstand efter Bloven; Ægyptens Fugl, som bar os gjennem Lusten! Husker Du, da vi begge som Børn kom herind i Nordens Lande? — Blomster bragte vi, deiligt Solskin og grønne Skove, dem har nu Vinden faret ilde med, de brunes og mørknes, som Sydens Træer, men bærer ikke, som de, gyldne Frugter!“

„Dem vil Du see?“ sagde Sommeren, „saa glæd Dig da!“ og han løstede sin Arm og Skovens Blade farvedes med Rødt og med Guld, der kom en Farvepragt over alle Skove; Rosenhækken skinnede med ildrøde Hyben, Hyldegrenene hang med store,

tunge, jortebrune Bær, de vilde Kastanier faldt modne ud af de jortegrønne Skaller, og inde i Skoven blomstrede Violerne anden Gang.

Men Aarets Dronning blev mere og mere stille, mere bleg. „Det luster koldt!“ sagde hun, „Natten har vaade Taager! — jeg længes efter — Barndomslandet!“ —

Og hun saae Storkene flyve bort, hver een! og hun strakte Hænderne efter dem. — Hun saae op til Røderne, der stode tomme, og der vorte op i een den langstilkede Kornblomst og i en anden den gule Ridike, som om Røden kun var til som Værn og Gjærde om den; og Spurveene kom derop.

„Bip! hvor er Herfskabet blevet af! de kan nok ikke taale at det blæser paa dem, og saa er de taget ud af Landet! Lykke paa Reisen!“

Og mere og mere guul blev Skovens Blade og Løv faldt paa Løv, Efteraarets Storme susse, det var seent paa Høstens Tid. Og paa det gule Løvfald laae Aarets Dronning og saae med milde Bine mod den blinkende Stjerne, og hendes Huusbond stod hos hende. Et Windstød hvirvlede i Løvet — det faldt igjen, da var hun borte, men en Sommerfugl, Aarets sidste, fløi gjennem den kolde Luft.

Og de vaade Taager kom, den iisnende Blæst og de mørke, længste Nætter. Aarets Drot stod med sneehvidt Haar, men han vidste det ikke selv, han troede at det var Sneesnøffene, som faldt fra Skyen; et thyndt Sneelag laae hen over den grønne Mark.

Og Kirkeklokkerne ringede til Juletid.

„Fødselsklokkerne ringe!“ sagde Aarets Drot, „snart fødes det nye Herfskabet; og jeg faaer Hvile, som hun! Hvile i den blinkende Stjerne!“

Og i den friske grønne Granskov, hvor Sneen laae, stod JuleEngelen og indviiede de unge Træer, der skulde til dens Fæst.

„Glæde i Stuen og under de grønne Grene!“ sagde Aarets gamle Drot, Uger havde ældet ham til sneehvid Gubbe; „det stunder for mig til Hvile, Aarets unge Bar faaer nu Krone og Scepter.“

„Og Magten er dog din!“ sagde Jule-Engelen, „Magten og ikke Hvilen! Lad Sneen ligge varmende hen over den unge Sæd! Lær at bære det, at en Anden hyldest og Du dog er Hersker, lær at være glemmt og dog at leve! din Friheds Time kommer, naar Vaaren kommer!“

„Naar kommer Vaaren?“ spurgte Vinteren.

„Den kommer naar Storken kommer!“

Og med hvide Lokker og sneehvidt Skjæg sad Vinteren iisfold, gammel og høiet, men stærk, som Vinterstormen og Isens Magt, høit paa Bankens Sneedrive og saae mod Syd, som Vinteren forud havde siddet og seet. — Isen knagede, Sneen knirkede, Skøiteløberne svang sig paa de blanke Søer, og Ravn og Krager toge sig godt ud paa den hvide Grund, ingen Vind rørte sig. Og i den stille Luft knyttede Vinteren Hænderne, og Isen blev Favne tyk mellem Landene.

Saa kom igjen Spurve fra Byen og spurgte: „Hvem er den gamle Mand derhenne?“ Og Ravn sad der igjen, eller en Søn af ham, som er lige det samme, og den sagde dem: „det er Vinteren! den gamle Mand fra det forrige Aar. Han er ikke død, som Almanaken siger, men Formynder for Vaaren, som kommer!“

„Naar kommer Vaaren!“ sagde Spurve, „saa faa vi god Tid og bedre Regimente! det gamle duede ikke.“

Og i stille Tanker nikkede Vinteren til den bladløse, sorte Skov, hvor hvert Træ viste Grenenes deilige Form og Bøining; og under Vinterblundet sænkede sig Skjernes iisfoldede Taager, — Herskeren drømte om sin Ungdoms og sin Manddoms Tid, og ved Dagningen stod hele Skoven deilig med

Kiimfrost, det var Vinterens Sommerdrøm; Solskinnet drysfede Kiimfrost fra Grenene.

„Naar kommer Vaaren?“ spurgte Spurve.

„Vaaren!“ lød det som Echo fra de Banke, hvor Sneen laae. Og Solen skinnede mere og mere varm, Sneen smeltede, Fuglene quiddrede: „Vaaren kommer!“

Og høit gjennem Luften kom den første Stork, den anden fulgte; et deiligt Barn sad paa Ryggen af hver, og de dalede ned paa den aabne Mark og de kysfede Jorden, og de kysfede den gamle, stille Mand, og som Moyses paa Bjerget, svandt han, baaret af Skytaagen.

Aarets Historie var endt.

„Det er meget rigtigt!“ sagde Spurve, „og det er ogsaa meget kjent, men det er ikke efter Almanaken og saa er det galt!“

Verdens deiligste Rose.

Der var en mægtig Dronning, i hvis Have fandtes de deiligste Blomster for enhver af Aarets Tider og fra alle Verdens Lande, men især var det Roserne, som hun elskede, og derfor havde hun af disse de meest forskjellige Arter, ligesom den vilde Hæk med de æbleduftende grønne Blade til Provences skønneste Rose, og de vorte opad Slottets Mure, slyngede sig om Søilerne og Vinduesfarmene, ind i Gangene og henad Loftet i alle Sale; og Roserne verlede i Duft, Form og Farve.

Men Sorg og Bedrøvelse boede herinde; Dronningen laae paa sin Sotteseng og Lægerne forkyndte, at hun maatte dø.

„Der er dog en Frelse for hende!“ sagde den Viseste

iblandt dem. „Bring hende Verdens deiligste Rose, den, der er Udtrykket af den høieste og reneste Kjærlighed; kommer den for hendes Dine, før de briste, da dør hun ikke.“

Og Unge og Gamle kom rundt om fra med Roser, de deiligste der blomstrede i hver Have, men de Roser var det ikke; fra Kjærlighedens Urtegaard maatte Blomsten hentes; men hvilken Rose der var Udtrykket af den høieste, den reneste Kjærlighed?

Og Skjaldene sang om Verdens deiligste Rose, hver næv-
nede sin. Og der gik Bud vidt om Land til hvert Hjerter, der slog i Kjærlighed, der gik Bud til hver Stand og hver Alder.

„Ingen har endnu nævnet Blomsten!“ sagde den Bise. „Ingen har peget hen paa det Sted hvor den fremsprang i sin Herlighed. Ikke er det Roserne fra Romeo og Julies Kiste eller fra Valborgs Grav, skjøndt de Roser ville altid dufte gjennem Sagn og Sange, det er ei Roserne, som skyde frem fra Winkelrieds blodige Landsker, fra Blodet, der helligt vælter ud fra Heltens Bryst i Døden for Fædrelandet, skjøndt ingen Død er mere sød, ingen Rose rødere end dette Blod, der da flyder. Ei heller er det hiin Underblomst, for hvis Pleie Manden i Aar og Dage, i lange søvnløse Nætter, i den eensomme Stue, hengiver sit friske Liv, Videnskabens magiske Rose!“

„Jeg veed, hvor den blomstrer!“ sagde en lykkelig Moder, der med sit spæde Barn kom til Dronningens Leie. „Jeg veed, hvor Verdens deiligste Rose findes! Den Rose, der er Udtrykket af den høieste og reneste Kjærlighed. Den blomstrer paa de blussende Kinder af mit søde Barn, naar det styrket af Sønnen flaaer Dinene op og leer imod mig med hele sin Kjærlighed!“

„Deilig er den Rose, men en deiligere findes der!“ sagde den Bise.

„Ja, langt skjønnere!“ sagde en af Qvinderne. „Jeg har seet den, en mere ophøiet hellig Rose blomstrer der ikke, men den var bleg, som Thee-Rosens Blade; paa Dronningens Kinder

saae jeg den; hun havde lagt sin kongelige Krone og gik selv i den lange, sorgfyldte Nat med sit syge Barn, græd over det, kyskede det og bad til Gud en Bøn for det, som en Moder beder i Angestens Time!"

"Hellig og vidunderlig i sin Magt er Sorgens hvide Rose, men dog er det ikke den!"

"Nei, Verdens deiligste Rose saae jeg foran Herrens Altar," sagde den fromme, gamle Biskop. "Jeg saae den lyse, som en Engels Afsyn viste sig. De unge Piger gik til Madverens Bord, fornæbde deres Daabs Pagt, og der blussede Roser og der blegnede Roser paa de friske Kinder; en ung Pige stod der; hun saae med hele Sjælens fulde Reenhed og Kjærlighed op mod sin Gud; det var Udtrykket af den rene og den høieste Kjærlighed!"

"Velsignet være den!" sagde den Bise, "dog ingen af Eder har endnu nævnet Verdens deiligste Rose."

Da traadte ind i Stuen et Barn, Dronningens lille Søn; Taarerne stode i hans Dine og paa hans Kinder; han bar en stor opslagen Bog, dens Bind var af Fløiel og med store Sølvhægter.

"Moder!" sagde den Lille, "O, hør dog hvad jeg har læst!" og Barnet satte sig ved Sengen og læste af Bogen om ham, der hengav sig selv til Korsets Død for at frelse Menneskene, selv de ufødte Slægter. "Større Kjærlighed gives der ikke!"

Og der gik et Rosenskjær over Dronningens Kinder, hendes Dine bleve saa store, saa klare, thi hun saae fra Bogens Blade løfte sig Verdens deiligste Rose, Billedet af den, som fremsprang fra Christi Blod paa Korsets Træ.

"Jeg seer den!" sagde hun. "Aldrig dør Den, som seer den Rose, den deiligste paa Jorden!"

Et Billede fra Castelsvolden.

Det er Efteraar, vi staae paa Castelsvolden og see ud over Havet paa de mange Skibe og paa den svenske Kyst, der løfter sig høit i Aftenens Solskin; bagved os gaaer Volden brat nedad; der staae prægtige Træer, det gule Løv falder fra Grenene; dernede ligge skumle Huse med Træpalisader, og indenfor, hvor Skildvagten gaaer, er saa snevert og skummelt, men endnu mørkere er der bag det gittrede Hul; der sidde fangne Slaver, de værste Forbrydere.

En Straale fra den nedgaaende Sol falder ind i det nøgne Kammer. Solen skinner paa Onde og paa Gode! Den mørke, barske Fange seer med et hæsligt Blik paa den kolde Solstraale. En lille Fugl flyver mod Gitteret. Fuglen synger for Onde og for Gode! den synger et kort „Quivit,“ men bliver siddende, slaaer med Vingen, piller en Fjer af den, lader de andre Fjer bruse om Halsen — og den onde Mand i Lænker seer derpaa; et mildere Udtryk gaaer over det hæslige Ansigt; en Tanke, som han ikke selv gjør sig tydelig, skinner frem i hans Bryst, den er beslægtet med Solstraalen gjennem Gitteret, beslægtet med Duften af Violetterne, som om Foraaret vore saa rigt udenfor. Nu lyder Jægerens Musik, saa liflig og stærk. Fuglen flyver fra Fangens Gitter, Solstraalen forsvinder og der er mørkt inde i Kammeret, mørkt i den onde Mands Hjerte, men Solen har dog skinnet derind, Fuglen sjunget derind.

Bliv ved, I smukke Jægerhornetstoner! Aftenen er mild, Havet speilglat og stille.

Paa den yderste Dag.

Den helligste Dag her blandt alle Livets Dage er den, vi døe paa; det er den yderste Dag, den hellige, store Forvandlings Dag. Har Du rigtigt, alvorstfuldt tænkt over denne mægtige, visse, sidste Time her paa Jorden?

Der var en Mand, en strengt Troende, som han kaldtes, en Stridsmand for Ordet, der var ham en Lov, en nidkjær Tjener af en nidkjær Gud. — Døden stod nu ved hans Seng, Døden med det strenge, himmelske Aashn.

„Timen er kommen, Du skal følge mig!“ sagde Døden og rørte med sin iiskolde Finger hans Fødder, og de iisnede, Døden berørte hans Bænde, derpaa hans Hjerte, og det brast derved og Sjælen fulgte Dødsengelen.

Men i de faa Secunder forud, mellem Indvielsen fra Fod til Bænde og Hjerte, gik som et Havs store, tunge Bølger, Alt hvad Livet havde bragt og vaft, henover den Døende. Saaledes seer man med eet Blik ned i det svimlende Dyb og omfatter i eet Tankelyst, den umaadelige Bei; saaledes seer man med eet Blik, i een Sum, den talløse Stjernevrimmel, kjendende Kloder og Verdner i det vide Rum.

I et saadant Dieblif gyser den forfærdede Synder og har Intet at helde sig til, det er, som sank han ud i en uendelig Tomhed! — Men den Fromme holder sit Hoved til Gud og giver sig, som Barnet, hen i „din Villie skee med mig!“

Men den Døende havde ikke Barnets Sind, han følte, han var Mand; han gjøs ikke, som Synderen, han vidste, han var den rette Troende. Paa Religionens Former i al deres Streng-
hed havde han holdt; Millioner, vidste han, maatte gaae den brede Bei til Fordømmelsen; med Sværd og med Ild kunde han have ødelagt deres Legemer her, som alt deres Sjæl var det og

altid vilde blive det —! hans Bei var nu mod Himlen, hvor Naaden aabnede ham Porten, Naaden, den lovede.

Og Sjælen gif med Dødsengelen, men eengang endnu saae den hen til Reiet, hvor Støvilledet laae i den hvide Riigstjorte, et fremmed Afstryk af dens Jeg. — Og de fløi, og de gif — det var som i en mægtig Hal og dog som i en Skov; Naturen var beskaaret, udspændt, opbundet og sat i Række, kunstiggjort, som de gamle franske Haver; her var Maskerade.

„Det er Menneffelivet!“ sagde Dødsengelen.

Alle Skikkelser saaes mere eller mindre formummede; det var ikke de ædleste eller mægtigste just alle de, som gif i Glæde og Guld, det var ikke de laveste og ringe Alle, der gif i fattigfolks Kjole. — Det var en underlig Maskerade, og især ganske egent var det at see, hvorledes de Allesammen under deres Klædning skjulte omhyggelig Noget for hverandre; men den Ene sled i den Anden, at det kunde blive synligt, og da saae man Hovedet af et Dyr stikke frem; hos Een var det en grinende Abe, hos en Anden en fæl Gedebuk, en flam Slange eller mat Fisk.

Det var Dyret, som vi Alle bære paa, Dyret, som er voret fast i Menneftet, og det hoppede og det sprang og vilde frem, og hver holdt Klæderne tæt om det, men de Andre reve tilside og raabte: „Seer Du! see! Det er ham! det er hende!“ og den Ene blottede den Andens Glendighed.

„Og hvad var Dyret hos mig!“ spurgte den vandrende Sjæl; og Dødsengelen pegede hen for sig paa en stolt Skikkelse, og om dens Hoved viste sig en broget Glorie med skinnende Farver, men ved Mandens Hjerte skjulte sig Dyrets Fodder, Paafuglens Fodder; Glorien var kun Fuglens brogede Hale.

Og som de vandrede frem, skreg store Fugle fælt fra Træernes Grene; med lydelige Mennefestemmer skreg de: „Du Døds-Bandrer, huffer Du mig!“ — det var alle de onde Tanter og

Begjæringer fra hans Livs Dage, som raabte til ham: „husker Du mig!“ —

Og Sjælen gjøs et Dieblif, thi den kjendte Stemmerne, de onde Tanter og Begjæringer, der traadte op som Thingsvidner.

„I vort Kjød, i vor onde Natur boer intet Godt!“ sagde Sjælen, „men Tanterne hos mig bleve ikke til Gjerninger, Verden har ikke seet den onde Frugt!“ og han skyndte sig end mere, for snart at komme bort fra de fæle Skrig, men de store, sorte Fugle omsvævede ham i Kredse og skreg og skreg, som skulde det høres over al Verden; og han sprang som den jagede Hind, og ved hvert Trin stødte han Foden mod skarpe Flintesteen, og de skar hans Fødder og det smertede ham. „Hvor komme disse skarpe Stene her? Som visstent Løv ligge de hen over Jorden!“

„Det er hvert uforsigtigt Ord, Du lod falde, og som saarede din Næstes Hjerte langt dybere, end Stenene nu saare din Fod!“

„Det tænkte jeg ikke over!“ sagde Sjælen.

„Dømmer ikke, saa skulde I ikke dømmes!“ klang det gennem Luften.

„Alle have vi syndet!“ sagde Sjælen og løftede sig atter.

„Jeg har holdt Loven og Evangeliet, jeg har gjort, hvad jeg kunde gjøre, jeg er ikke som de Andre!“

Og de stode ved Himlens Port, og Engelen, Indgangens Bevogter, spurgte: „Hvo er Du? Siig mig din Tro og viis mig den i dine Gjerninger!“

„Jeg har strengt opfyldt alle Bud! jeg har ydmyget mig for Verdens Dine, jeg har hadet og forfulgt det Onde og de Onde, de, som gaae den brede Vej til den evige Fordømmelse, og jeg vil det endnu, med Ild og med Sværd, dersom jeg mægter det!“

„Du er altsaa en af Mahomedes Befjendere!“ sagde Engelen.

„Seg! — Aldrig!“

„Hvo, som griber til Sværdet, skal omkomme ved Sværdet, siger Sønnen! hans Tro har Du ikke. Er Du maaskee en Israels Søn, der med Moses siger: Die for Die og Land for Land! en Israels Søn, hvis nidkjære Gud er kun dit Folks Gud!“

„Seg er Christen!“

„Det kjender jeg ikke i din Tro og dine Gjerninger. Christi Lære er Forsoning, Kjærlighed og Naade!“

„Naade!“ klang det gennem det uendelige Rum, og Himlens Port aabnede sig, og Sjælen svævede mod den aabne Herlighed.

Men Lyset, der udstrømmede, var saa blendende, saa gennemtrængende, at Sjælen veg tilbage, som for et draget Sværd; og Tonerne klang saa bløde og gribende, ingen jordist Tunge kan udstige det, og Sjælen bævede og bøjede sig dybere og altid dybere, men den himmelske Klarhed trængte ind i den, og da følte og fornam den, hvad den aldrig før saaledes havde følt, Byrden af sin Hovmod, sin Haardhed og Synd. — Det blev saa klart indeni den.

„Hvad Godt jeg gjorde i Verden, det gjorde jeg, fordi jeg ikke kunde anderledes, men det Onde — — det var af mig selv!“

Og Sjælen følte sig blendet af det rene himmelske Lys, af smægtig sank den, saaledes syntes det, dybt, rullet i sig selv; nedtynget, umoden for Himmeriges Rige, og i Tanken om den strenge, den retfærdige Gud, vovede den ikke at udstamme: „Naade!“

— Og, da var Naaden der, den ikke ventede Naade. —

Guds Himmel var i hele det uendelige Rum, Guds Kjærlighed gennemstrømmede den i uudtømmelig Fylde.

„Hellig, herlig, kjærlig og evig worde Du, Menneskesjæl!“

flang det og sang det. Og Alle, Alle skulle vi paa vort Jord-
 livs yderste Dag, som Sjælen her, bære tilbage for Himmeriges
 Glands og Herlighed, bøje os dybt, ydmyge nedsynkende og dog
 baarne af hans Kjærlighed, hans Naade, holdes oppe, svævende
 i nye Baner, luttrede, ædlere og bedre, mere og mere nærme os
 Lysets Herlighed, og styrket ved ham mægte at stige ind i den
 evige Klarhed.

Det er ganske vist!

"Det er en frygtelig Historie!" sagde en Høne, og det omme i
 den Kant af Byen, hvor Historien ikke var passeret. "Det er
 en frygtelig Historie i Hønseshuset! jeg tør ikke sove alene inat!
 det er godt at vi ere Mange sammen paa Hjalet!" — Og saa
 fortalte hun, saa at Tjedere reiste sig paa de andre Høns og
 Hanen lod Rammen falde. Det er ganske vist!

Men vi ville begynde med Begyndelsen, og den var i den
 anden Kant af Byen i et Hønseshuus. Solen gik ned og Hønsene
 fløi op; een af dem, hun var hvidsfjedret og lavbenet, lagde sine reg-
 lementerede Vg og var, som Høne, respectabel i alle Maader: idet
 hun kom til Hjals, pillede hun sig med Næbet, og saa faldt der
 en lille Tjeder af hende.

"Der gik den!" sagde hun, "jo mere jeg piller mig, des-
 deiligere bliver jeg nok!" Og det var nu sagt i Munterhed, for
 hun var det muntre Sind mellem de Høns, iøvrigt, som sagt,
 meget respectabel; og saa sov hun.

Mørkt var det rundt om, Høne sad ved Høne og den, som
 sad hende nærmest, sov ikke; hun hørte og hun ikke hørte, som
 man jo skal i denne Verden, for at leve i sin gode Rolighed;

men sin anden Naboerske maatte hun dog sige det: „hørte Du hvad her blev sagt? Jeg nævner Ingen, men der er en Høne, som vil plukke sig, for at see godt ud! var jeg Hane, jeg vilde foragte hende!”

Og lige ovenover Hønsene sad Uglen med Ugle-Mand og Ugle-Børn; de have skarpe Drer i den Familie, de hørte hvert Ord, som Nabohønen sagde, og de rullede med Dinene og Ugle-Mo'er viftede sig med Vingerne: „Hør bare ikke efter! men I hørte sagtens hvad der blev sagt? Jeg hørte det med mine egne Drer, og man skal høre Meget før de falde af! Der er en af Hønsene, som i den Grad har glemt, hvad der skifter sig en Høne, at hun sidder og piller alle Fjedrene af sig og lader Hanen see paa det!”

„Prenez garde aux enfants!“ sagde Ugle-Fader, „det er ikke Noget for Børnene!”

Jeg vil dog fortælle Gjenbo-Ugle det! det er saadan en agt-værdig Ugle i Omgang!” og saa fløi Mutter.

„Hu-hu! uhuh!“ tudede de begge To og det lige ned i Gjenboens Dueslag til Duerne. „Har I hørt det! har I hørt det! uhuh! der er en Høne, som har plukket alle Fjedrene af sig for Hanens Skyld! hun fryser ihjel, om hun ikke er det, uhuh!”

„Hvor? Hvor?“ furrede Duerne!

„I Gjenboens Gaard! jeg har saa godt som selv seet det! det er næsten en upassende Historie at fortælle! men det er ganske vist!”

„Troer, troer hvert evige Ord!“ sagde Duerne, og furrede ned til deres Hønsesgaard: „der er en Høne, ja der er Somme der sige, at der er to, som have plukket alle Fjedrene af sig, for ikke at see ud som de andre og saaledes vække Hanens Opmærksomhed. Det er et voveligt Spil, man kan forkjøle sig og døe af Feber, og de ere døde begge To!”

„Vaagn op! vaagn op!“ galede Hanen og fløi op paa Blankeværket, Sønnen sad ham endnu i Dinene, men han galede alligevel: „Der er tre Høns døde af ulukkelig Kjærlighed til en Hane! de havde plukket alle Fjedrene af sig! det er en fæl Historie, jeg vil ikke beholde den, lad gaae videre!“

„Lad gaae videre!“ peb Flagermusene, og Hønsene flukkede og Hannerne galede: „lad gaae videre! lad gaae videre!“ og saa foer Historien fra Hønseluus til Hønseluus og tilsidst tilbage til Stedet, hvorfra den egentlig var gaaet ud.

„Der er fem Høns,“ hed det, „som alle have plukket Fjedrene af sig, for at vise, hvem af dem der var blevet magrest af Kjærestesorg til Hanen, og saa hakkede de hinanden tilblods og faldt døde ned, til Skam og Skjændsel for deres Familie og til stort Tab for Eieren!“

Og Hønen, som havde mistet den løse, lille Fjeder, kjendte naturligviis ikke sin egen Historie igjen, og da hun var en respectabel Høne, saa sagde hun: „Jeg foragter de Høns! men der er flere af den Slags! Sligt skal man ikke fortie, og jeg vil gjøre mit til, at den Historie kan komme i Avisen, saa gaaer den Landet over; det har de Høns fortjent og Familien med!“

Og det kom i Avisen og det blev trykt og det er ganske vist: en lille Fjeder kan nok blive til fem Høns!

Svanereden.

Mellem Østersøen og Nordhavet ligger en gammel Svanerede og den kaldes Danmark; i den er født og fødes Svaner, hvis Navne aldrig skulle døe.

I Oldtiden fløi en Svaneflokk herfra hen over Allperne ned

til Mai-Landets grønne Sletter, hvor der var deiligt at boe; Svaneflokken kaldes Långobarder.

En anden Skare, med skinnende Bjedre og trofaste Dine svang sig ned mod Byzanz, satte sig der om Keiserens Throne og udbredte sine store, hvide Vinger som Skjolde, for at beskyrme ham. Den fik Navnet Bæringer.

Der lød fra Frankriges Kyst et Angestens Skrig for de blodige Svaner, der med Ild under Vingen kom fra Norden og Folket bad: „fri os Gud fra de vilde Normanner!“

Paa Englands engfriske Grønsvær ved den aabne Strand stod den danske Svane med tredobbelt Konge-Krone paa Hovedet, sit gyldne Scepter strakte den hen over Landet.

I Kæ bødte Hedningerne sig paa Pommerns Kyster, og de danske Svaner kom med Korsets Flag og med draget Sværd.

Det var i de ældgamle Dage! siger Du.

Ogsaa nærmere vor Tid blev seet mægtige Svaner flyve ud fra Neden.

Det lyfte gjennem Luften, det lyfte hen over Verdens Lande, Svanen spredte ved sine stærke Vingeflag den dæmrende Taage, og Stjernehimlen blev mere synlig, det var som om den kom Jorden nærmere; det var Svanen Tycho Brahe.

„Ja, den Gang!“ siger Du, „men nu i vore Dage!“ Da saae vi Svane flyve ved Svane i herlig Flugt. Een lod sin Vinge glide hen over Guld-Harpens Strænge og det klang gjennem Norden, Norges Fjelde løftede sig høiere i Oldtids Sollys; det fasede i Gran og i Birk; Nordens Guder, Helte og ædle Qvinder viste sig i den dybe, mørke Skovgrund.

Vi saae en Svane slaa med Vingen mod Marmor-Fjeldet, saa at det brast og de i Stenen bundne Skjønheds Skikkelse frede frem ved solklar Dag, og Menneskene rundt om i Landene løftede deres Hoveder for at see disse mægtige Skikkelse.

Vi saae en tredie Svane spinde Tanketraaden, der fæstes

nu fra Land til Land, rundt om Jorden, saa at Ordet flyver med Lynets Fart gennem Landene.

Vor Herre har kjær den gamle Svanerede mellem Østersø og Nordhav. Lad mægtige Fugle kun komme gennem Luften for at sønderrive den: „Det skal ei skee!“ Selv de duunløse Unger stille sig i Kreds paa Redens Kant, det have vi seet, de lade sig hugge i det unge Bryst, saa deres Blod flyder, de flaae med Næb og med Klo.

Marhundreder ville endnu gaae hen, Svaner flyve fra Reden, sees og høres rundt om i Verden, før den Tid kommer, at der i Aand og Sandhed skal kunne siges: „det er den sidste Svane, den sidste Sang fra Svanereden!“

Et godt Humeur.

Efter min Fader har jeg faaet den bedste Arvepart, jeg har faaet et godt Humeur. Og hvem var min Fader? Ja, det kommer nu ikke Humeuret ved! han var livlig og trivelig, fed og rund, hans Ydre og Indre ganske i Strid med hans Embede. Og hvad var hans Embede, hans Stilling i Samfundet? Ja, skulde det skrives ned og trykkes lige i Begyndelsen af en Bog, saa er det rimeligt at flere, naar de læste det, lagde Bogen tilside og sagde, det seer mig saa uhyggeligt ud, jeg skal ikke have af den Slags. Og dog var min Fader hverken Rakker eller Skarpretter, tværtimod, hans Embede bragte ham tidt i Spidsen for Stadens allerhæderligste Mænd, og han var der ganske i sin Ret, ganske paa sin Plads; han maatte være forrest, foran Bispen, foran Prindsen af Blodet — og han var forrest — han var Liigvogns-Rudst!

Nu er det sagt! og det kan jeg sige, at naar man saae min Fader sidde der høit, foran paa Dødens Omnibus, iført sin lange side, sorte Kappe, og med den sortbefrændsede trefantede Hat paa Hovedet, og dertil saae hans Ansigt, der livagtigt var, som man aftegner Solen, rundt og leende, saa kunde man ikke tænke paa Sorg og Grav; det Ansigt sagde: „det gjør ikke Noget, det bliver meget bedre, end man troer!“

See, fra ham har jeg mit gode Humeur og den Bane, jævnlig at gaae ud paa Kirkegaarden; og det er meget fornøieligt, naar man kun kommer der med et godt Humeur, — og saa holder jeg Adresseavisen, ligesom ogsaa han gjorde.

Jeg er ikke ganske ung, — jeg har hverken Kone, Børn eller Bibliothek, men som sagt, jeg holder Adresseavisen, den er mig nok, den er mig det bedste Blad, og det var den ogsaa for min Fader; den gjør sit gode Gavn og har Alt hvad et Menneske behøver at vide: hvem der prædiker i Kirkerne og hvem der prædiker i de nye Bøger! hvor man faaer Huus, Tjenestefolk, Klæder og Føde, hvem der „fælger ud“ og hvem der selv gaaer ud, og saa seer man saa megen Velgjørenhed og saa mange uskyldige Vers, der ikke gjør Noget! Ægtestand, der søges og Stævnemøder, som man indlader og ikke indlader sig paa; altsammen simpelt og naturligt! Man kan saamæn meget godt leve lykkeligt og lade sig begrave, ved at holde Adresseavisen — og saa har man ved sit Livs Ende, saa deiligt meget Papir, at man kan ligge blødt paa det, dersom man ikke holder af at ligge paa Høvlspaaner.

Adresseavisen og Kirkegaarden, det er og var altid mine to meest aandsvækkende Spadserefarter, mine to meest velsignede Badeanstalter for det gode Humeur.

Enhver kan nu gaae ind i Adresseavisen; men gaae med mig paa Kirkegaarden, lad os komme der, naar Solen skinner og Træerne ere grønne; lad os gaae mellem Gravene! hver af

disse er som en lukket Bog med Ryggen opad, man kan læse Titelen, som siger hvad Bogen indeholder og siger dog Ingen-
ting; men jeg veed Bæst, veed den fra min Fader og fra mig
selv. Jeg har det i min Gravbog, og det er en Bog, jeg
selv har gjort, til Nytte og Fornøjelse; der ligge de Allesammen,
og endnu nogle Flere!

Nu er vi paa Kirkegaarden.

Her, bag det hvidmalede Pinde-Gitter, hvor der indenfor
engang stod et Rosentræ, — nu er det borte, men en Smule Ewig-
grønt fra Naboens Grav strækker sin grønne Finger derind, for
dog at gjøre lidt Stads, — hviler en meget ulukkig Mand, og
dog, da han levede, stod han sig godt, som man siger, havde sit
gode Udkomme, og Lidt til, men han tog sig Verden for nær,
det vil sige Kunsten. Saa han en Aften i Theatret for at
nyde med sin hele Sjæl, saa var han reent fra det, naar bare
Maschinmesteren satte for stærkt et Lys i hver Kjæve paa Maas-
nen, eller Luft-Soffiten hang foran Couliisen hvor den skulde
hænge bagved, eller der kom et Palmetræ paa Amager, Cactus
i Throl og Bøgetræer høit oppe i Norge! Kan det ikke være
lige eet og det samme, hvem tænker over Sligt! det er jo Co-
medie, og den skal man fornøje sig over. — Saa flappede Pu-
blicum for meget, saa flappede det for lidt. „Det er vaadt
Brænde,“ sagde han „det vil ikke fænge iasten!“ og saa vendte
han sig om for at see, hvad det var for Folk, og saa saae han
at de loe galt, loe paa Steder hvor de ikke skulde lee, og det
ærgrede han sig over og led ved og var et ulukkig Menneske,
og nu er han i Graven.

Her hviler en meget lykkelig Mand, det vil sige, en meget
fornem Mand af høi Byrd, og det var hans Lykke, thi ellers
var der aldrig blevet Noget af ham, men Alt er nu saa viseligt
indrettet i Naturen, at det er en Fornøjelse at tænke derpaa.
Han gif broderet for og bag og var anbragt i Storstuen, som

man anbringer den kostelige, perlebroderede Klokkestreng, den har altid bag ved sig en god tyk Snor, der gjør Tjenesten; han havde ogsaa en god Snor bagved, en Substitut, der gjorde Tjenesten og gjør den endnu bag en anden ny, broderet Klokkestreng. Alting er nu saa viseligt indrettet, at man sagtens kan have et godt Humeur.

Her hviler, ja, det er nu saa meget sørgeligt —! her hviler en Mand, som i syv og tredstindstyve Aar havde tænkt paa at sige et godt Indfald; han levede alene for at faae et godt Indfald, og saa fik han virkelig eet, efter egen Overbeviisning, og blev saa glad at han døde i det, døde af Glæde over at have faaet det, og Ingen nød Gavn deraf, Ingen hørte det gode Indfald. Jeg kan nu tænke, at han ikke engang har No i sin Grav for det gode Indfald, thi sæt, at det var et Indfald, der maatte siges til Frokost, naar det skulde gjøre Virkning, og at han som Død kun kan, efter almindelig Mening, komme frem ved Midnat, saa passer ikke Indfaldet til Tiden, Ingen leer og han kan gaae i Graven igjen med sit gode Indfald. Det er en sørgelig Grav.

Her hviler en meget gjerrig Madame; mens hun levede, stod hun op om Natten og miavede, for at Naboerne skulde troe at hun holdt Rat; saa gjærrig var hun!

Her hviler en Frøken af god Familie! altid i Selskab skulde hun lade sin Sangstemme høre, og saa sang hun med: „mi manca la voce!“ det var den eneste Sandhed i hendes Liv!

Her hviler en Jomfru af en anden Slags! Naar Hjertets Kanarifugl begynder at skrige op, saa putter Fornuften Fingrene i Ørene. Skjøn-Jomfru stod i Ugtestands Glorie —! det er en Hverdagshistorie — men det er pent sagt. Lad de Døde hvile!

Her hviler en Enkefrue, der havde Svanesang i Munden,

og Ugle-Galde i Hjertet. Hun gif om i Familier paa Rov
 efter Næstens Mangler, ligesom i gamle Dage „Politivennen“
 gif om for at finde et Nendesteensbræt, som ikke var der.

Her er en Familiebegravelse; hvert Led af den Slægt holdt
 saadan sammen i Troen, at om hele Verden og Avisen sagde:
 „saaledes er det!“ og da den lille Søn kom fra Skolen og sagde:
 „jeg har hørt det paa den Maade!“ saa var hans Maade den
 eneste rigtige, for han var af Familien. Og vist er det, at traf
 det sig saa, at Familiens Gaardhane galede ved Midnat, saa var
 det Morgen, om endogsaa Vægteren og alle Byens Uhre sagde,
 det er Midnat.

Den store Goethe slutter sin „Faust“ med, at den „kan
 fortsættes,“ det kan ogsaa vor Vandring herud paa Kirkegaarden;
 her kommer jeg tidt! gjør En eller Anden af mine Venner eller
 Ikke-Venner mig det for broget, saa gaaer jeg herud, op søger en
 Grønsværts-Blads og indvier den til ham eller hende, hvem jeg
 vil have begravet, og saa begraver jeg dem strax, saa ligge de
 der døde og magtesløse, indtil de som nye og bedre Mennesker
 vende tilbage. Deres Liv og Levnet, seet fra min Side, skriver
 jeg ind i min Gravbog, og saaledes skulde alle Mennesker bære
 sig ad, ikke ærgre sig, naar Noget gjør dem det for galt, men
 strax begrave dem, holde paa sit gode Humeur og paa Aldresses-
 avisen, dette af Folket selv skrevne Blad, tidt med paaholdt Pen.
 Kommer den Tid, at jeg selv med mit Livshistorie skal ind-
 bindes i Graven, saa sæt som Indskrift:

„Et godt Humeur!“

Det er min Historie.

Hjertesorg.

Det er egentligt en Historie i to Dele, vi her komme med; første Deel kunde gjerne være borte, — men den giver Forkundskab, og de ere nyttige!

Vi opholdt os inde i Landet paa en Herregaard, og saa traf det sig, at Herskabet der, for en Dagstid, tog bort. Da kom der fra nærmeste Kjøbstad en Madame, hun havde sin Moppe med og kom for, som hun sagde, at man skulde tage „Actier“ i hendes Garveri. Sine Papirer havde hun med, og vi raadede hende, at slaae en Convolut om dem og uden paa at skrive Gaardeierens Adresse: „Generalkrigskommissair, Ridder, etcetera.“

Hun hørte paa os, hun tog Pennen, standsede, og bad os om at gjentage Udskriften, men langsomt. Vi gjorde det, og hun skrev; men midt i „Generalkrigs“ blev hun staaende, sukede og sagde: „jeg er kun et Fruentimmer!“ Moppen havde hun sat paa Gulvet, mens hun skrev, og han knurrede; han var jo ogsaa taget med for sin Fornøielse og Sundheds Skyld, og saa skal man ikke sættes paa Gulvet. Braknæse og Flesteryg var hans Udvortes.

„Han bider ikke!“ sagde Madamen, „han har ingen Tænder. Han er ligesom Lem af Familien, trofast og arrig, men dette er han tirret til af mine Børnebørn; de lege Bryllup, og saa vil de have ham til at være Brudepige, og det anstrenger ham, det gamle Skind!“

Og hun afleverede sine Papirer og tog Moppen paa Armen. Det er første Deel — som nok kunde undværes!

„Moppen døde!“ det er anden Deel.

Det var en Ugestid efter; vi kom til Kjøbstaden og tog ind paa Gjestgiverstedet. Vore Vinduer vendte ud til Gaarden,

der ved et Plankeværk var deelt i to Dele; i den ene her hang Skind og Huder, raae og barfede; her stod alle Materialer til et Garveri, og det var Enkens. — Moppen var død i denne Morgen og begravet her i Gaarden; Enkens Børnebørn, det vil sige Garverenkens, for Moppen havde ikke været gift, flappede Graven til, og det var en deilig Grav, det maatte være en Fornøjelse at ligge der.

Graven var indhegnet med Potteflaar, og bestrøet med Sand; øverst paa den havde de sat en halv Ol-Glaske med Halsen op, og det var slet ikke allegorisk.

Børnene dandsede rundt om Graven, og den ældste af Drengene, en practisk Ungling paa syv Aar, foreslog, at der skulde være en Udstilling af Moppens Grav og det for Alle fra Strædet; Udgangen maatte betales med en Seleknep, det var Noget enhver Dreng havde, og han ogsaa kunde levere for Smaapigerne; og det Forslag blev eenstemmigt antaget.

Og alle Børn fra Strædet og Bagstrædet med kom og gav deres Knap; der vare Mange, der kom til at gaae med een Sele den Eftermiddag, men saa havde man seet Moppens Grav, og det var nok saa Meget værd.

Men udenfor Garvergaarden, tæt op til Laagen der, stod en lille pjaltet Unge, saa yndigt skabt, med det deiligste krøllede Haar og Dine saa blaae og klare, at det var en Lyst; hun sagde ikke et Ord, hun græd ikke heller, men saa saa langt hun kunde, hver Gang Laagen aabnedes. Hun eiede ikke en Knap, vidste hun, og blev derfor sørgmodig staaende udenfor, stod der til de Alle havde seet af, og Alle vare gaaede bort; da satte hun sig ned, holdt de smaa brune Hænder for Dinene og brast i Graad; hun alene havde ikke seet Moppens Grav. Det var Hjertesorg og stor, som den Børnes tidt kan være det.

Vi saa det ovenfra — og ovenfra seet — denne, som mange af vore og Andres Sorger, — ja saa kunne vi lee af

dem! — det er Historien, og Den, som ikke forstaaer den, kan tage Actier i Ensens Garveri.

Alt paa sin rette Plads!

Det er over hundrede Aar siden!

Der laae bag Skoven ved den store Indsø en gammel Herregaard, og rundt om den var der dybe Grave, hvori vorte Dunhammere, Siv og Rør. Tæt ved Broen til Indkjørselsporten stod et gammelt Biletræ, der heldede sig ud over Nørene.

Omme fra Huulveien lød Horn og Hestetrampen, og derfor sthyndte den lille Gaasepige sig med at faae Gæssene tilside fra Broen, før Jagt-Selskabet kom galopperende; det kom i saadan en Fart, at hun gesvindt maatte springe op paa en af de høie Stene ved Broen, for ikke at blive redet overende. Halv Barn var hun endnu, fin og spinkel, men med et velsignet Udtryk i sit Ansigt og to rare, klare Dine; men det saae Herremanden ikke paa; i den flyvende Fart han kom, vendte han Bidsken i sin Haand, og af raa Lystighed stødte han hende med Skafstet lige for Brystet saa hun gik bag over.

„Alt paa sin rette Plads!“ raabte han, „i Skarnet med Dig!“ og saa loe han, det skulde nu være saa morsomt, og de Andre loe med; hele Selskabet gjorde Skrig og Skraal og Jagthundene gjøede, det var rigtignok:

„Rige Fugl kommer fusende!“

— Gud veed hvor rig han var endda.

Den stakkels Gaasepige greb for sig, i det hun faldt, og fik fat i en af de nedhængende Bilegrene; ved den holdt hun sig oppe over Dyndet, og saasnart Herskab og Hunde vare vel inde

af Borten, arbeidede hun paa at komme op, men Grenen knækkede af ved Kronen, og Gaasepigen faldt tungt tilbage i Rørene, da i det samme en kraftig Haand ovenfra greb hende. Det var en vandrende Hofekræmmer, som et Stykke borte havde seet til og skyndte sig nu med at komme hende til Hjælp.

„Alt paa sin rette Plads!“ sagde han i Spøg efter Herremanden og trak hende op paa det Tørre; den afbrækkede Green stillede han hen mod Stedet, hvor den var knækket af, men „paa sin rette Plads,“ det gaaer ikke altid! og saa stak han Grenen ned i den bløde Jord, „groe om Du kan og skjær dem en god Fløite deroppe paa Gaarden!“ han undte Herremanden og hans en dygtig Spidsrods-Marsch; og saa gik han ind paa Herregaarden, men ikke op i Høisalen, dertil var han for ringe! ind til Sølvene i Borgstuen kom han, og de saae paa hans Varer og købslog; men oppe fra Gildesbordet lød Skraal og Bræl, der skulde være Sang, de kunde den ikke bedre. Der lød Ratter og Hundehyl, der var stor Graadsen og Sviren; Biin og gammelt Ol skummede i Glas og Kruus, og Liv-Hundene aad med; eet og andet Bæst af dem blev af Junkerne kysset, efterat det først med den lange Drelap var tørret om Snuden. Hofekræmmeren blev kaldt derop med sine Varer, men kun for at de kunde have deres Spads med ham. Binen var gaaet ind og Forstanderen ud. De heldte Ol i en Strømpe til ham, at han kunde drikke med, men gesvindt! det var nu saa overordenligt snildt og til Griin. Hele Drift Dvæg, Bønder og Bøndergaarde bleve satte paa eet Kort og tabte.

„Alt paa sin rette Plads!“ sagde Hofekræmmeren, da han igjen var vel udenfor Sodoma og Gomorra, som han kaldte det. „Den aabne Landevei, det er min rette Plads, deroppe var jeg slet ikke i mit Es.“ Og den lille Gaasepige nikkede til ham fra Markledet.

Og der gik Dage og der gik Uger, og det viste sig, at den

afbrækkede Pilegreen, som Hofekræmmeren havde stukket ned ved Vandgraven, holdt sig stadig frisk og grøn, ja at den skød endogsaa nye Skud; den lille Gaasepige saae, at den maatte have fæstet Rod, og hun glædede sig saa inderligt derover, det var hendes Træ, syntes hun.

Ja, med det gik det fremad, men med alt Andet paa Gaarden gik det svært tilbage ved Sviir og ved Spil; det er to Trilser, som ikke ere gode at staae paa.

Der var ikke gaaet sex Aar, saa vandrede Herremanden med Pose og Stav, som fattig Mand, fra Gaarden og den blev kjøbt af en rig Hofekræmmer, og det var just ham, som havde været til Spot og Griin og var budt *Al* i en Strømpe; men Ærlighed og Driftighed, de give god Medbør, og nu var Hofekræmmeren Herre paa Gaarden; men fra den Stund kom der aldrig Kortenspil der; „det er en slem Læsning,“ sagde han, „den kommer derfra, at da Fanden første Gang saae Bibelen, vilde han vrænge en efter, der skulde være ligesaadan, og saa opfandt han Kortenspillet!“

Den nye Herremand tog sig en Frue, og hvem var hun, det var den lille Gaasepige, som altid havde været skikkelig, from og god; og i de nye Klæder saae hun ud saa fin og fjøn, som var hun født en fornem Jomfru. Hvorledes gik det til? Ja, det er for lang en Historie i vor travle Tid, men det gik til, og det Vigtigste kommer bagefter.

Belsignet og godt var der paa den gamle Gaard, Moder stod selv for det Indvendige og Fader for det Udvendige; det var ligesom Belsignelsen vældede frem, og hvor Velstand er, der kommer Velstand til Huse. Den gamle Gaard blev pudset og malet, Gravene rensede og Frugttræer plantede; venligt og godt saae der ud og Stuegulvet var blankt som et Spækkebræt. I den store Sal sad om Vinteraftnerne Madamen med alle sine Piger og spandt Uldent og Linned; og hver Søndagsten læstes

der høit af Bibelen, og det af Justitsraaden selv, for han blev Justitsraad, Hofekræmmeren, men det var først paa hans meget gamle Dage. Børnene vorte til, — der kom Børn, — og alle bleve de vel oplærte, men de havde jo ikke lige gode Hoveder, saadan som det er i enhver Familie.

Men Pilegrenen udenfor var blevet til et heelt prægtigt Træ, der stod frit og ubeskaaret, „det er vort Stamtræ!“ sagde de gamle Folk, og det Træ skulde holdes i Agt og Ære! sagde de til Børnene, ogsaa til dem som ikke havde gode Hoveder.

Og nu var der gaaet hundrede Aar.

Det var i vor Tid; Søen var blevet til en Mose, og den gamle Herregaard var ligesom vasket ud; der stod en aflang Byt Vand, med lidt Steensætning til Siden, det var Resten af de dybe Grave, og her stod endnu et prægtigt gammelt Træ, der heldede sine Grene, det var Stamtræet; det stod og viste, hvor smukt et Piletræ kan være, naar det faaer Lov til at skjotte sig selv. — Det var jo rigtignok revnet midt i Stammen, lige nede fra Roden og op til Kronen, Stormen havde dreiet det lidt, men det stod, og fra alle Rødder og Sprækker i det, hvor Vind og Veir havde lagt Muld-Jord, vorte Græs og Blomster! især øverst, hvor de store Grene deelte sig, var der ligesom en heel lille hængende Have med Hindbær og Fuglegræs, ja endog-saa et lille bitte Kønnebærtræ havde der rodfæstet sig og stod saa slankt og fint midt oppe i det gamle Piletræ, der speilede sig i det sorte Vand, naar Vinden havde drevet Andemaden hen i et Hjørne af Vandpytten. — En lille Sti, hen over Hovmarken, førte tæt her forbi.

Høit paa Banken ved Skoven, med en deilig Udsigt, laae den nye Gaard, stor og prægtig, med Glasruder saa klare, at man skulde troe, at der slet ingen var. Den store Trappe ved Døren saae ud, som om den havde Lusthuus paa af Roser og storbladede Planter. Græspletten var saa reen grøn, som

om hvert Straa blev seet efter Morgen og Aften. Inde i Salen hang kostelige Malerier, og der stod med Silke og med Fløiel Stole og Sophaer, der næsten kunde gaae paa deres egne Been, Borde med blanke Marmorplader, og Bøger i Saffian og Guldsnit jo, det var rigtignok rige Folk, som boede her, det var fornemme Folk, her boede Baronens.

Det Ene svarede der til det Andet. „Alt paa sin rette Plads!“ sagde de ogsaa, og derfor var alle de Skilderier, som engang havde været til Stads og Hæder paa den gamle Gaard, nu ophængte i Gangen til Karlekammeret; rigtigt Skrammel var det, især to gamle Portraiter, det ene en Mand i rosenrød Kjole og med Paryk, det andet en Dame med puddret opsat Haar og en rød Rose i Haanden, men begge omgivne eens med en stor Krands af Pilegrene. Der var saa mange runde Huller i de to Billeder, og det kom af at de smaa Baroner altid gif og skjød deres Flitsbuer af paa de to gamle Folk. Det var Justitsraaden og Justitsraadinden, dem hele Slægten stammede ned fra.

„Men de er ikke rigtig af vor Familie!“ sagde en af de smaa Baroner. „Han var en Hofsekræmmer og hun en Gaasestøs. De vare ikke som Papa og Mama!“

Billederne vare noget daarligt Skrammel, og „Alt paa sin rette Plads!“ sagde man, og saa kom Oldefa'er og Oldemo'er paa Gangen til Karlekammeret.

Præstesønnen var Huuslærer der paa Gaarden; han gif en Dag med de smaa Baroner og deres ældste Søster, der lige nylig var confirmeret, og de kom henover Stien, ned mod det gamle Piletræ; og medens de gif, bandt hun en Bouquet af Markens Grønt; „Alt paa sin rette Plads,“ og det blev et Skjønheds-Hele. Imidlertid hørte hun dog meget godt efter Alt hvad der blev sagt, og det glædede hende saameget at høre Præstesønnen fortælle om Naturens Kræfter og Historiens store Mænd

og Qvinder; hun var en sund velsignet Natur, adlet i Sjæl og Tanke, og med et Hjerte til ret at omfatte alt Skabt af Gud.

De standsede nede ved det gamle Piletræ; den mindste af Baronerne vilde saa gjerne have sig en Fløite skaaret, det havde han før faaet af andre Piletræer, og Præstesønnen brød en Green af.

„O gjør det ikke!“ sagde den unge Baronesse; men saa var det gjort. „Det er jo vort gamle herømmelige Træ! jeg holder saa meget af det! ja derfor leer man mig ogsaa ud hjemme, men det er det samme! Der er et Sagn om det Træ —!“

Og nu fortalte hun Alt hvad vi have hørt om Træet, om den gamle Gaard, om Gaasepigen og Høsefræmmere, som mødtes her og bleve Stam-Forældre til den fornemme Slægt og til den unge Baronesse.

„De vilde ikke lade sig adle, de gamle skikkelige Folk!“ sagde hun. „De havde det Mundheld: „Alt paa sin rette Plads!“ og det syntes de at de ikke kom, naar de for Penge lod sig ophøje. Det var deres Søn, min Bedstefader, som blev Baron, han skal have haft stor Værd, været høit anseet og afholdt af Prindsen og Prindsesser, været med ved alle deres Fester. Sam holde de Andre hjemme meest af, men, jeg veed ikke selv, der er mig Noget ved det gamle Par, som drager mit Hjerte til dem! der maa have været saa hyggeligt, saa patriarchalsk paa den gamle Gaard, hvor Huusmoderen sad og spandt med alle sine Piger og den gamle Herre læste høit af Bibelen!“

„Det har været prægtige Folk, fornuftige Folk!“ sagde Præstesønnen; og saa vare de lige inde i Tale om Adels og Borgerlig, og det var næsten, som om Præstesønnen ikke hørte til Borgerstanden, saaledes talte han om det at være af Adels.

„Det er lykkeligt at høre til en Slægt, som har udmærket sig! saaledes at have ligesom en Blodets Spore i sig til at gaae frem i det Dydige. Deilig er det at eie et Slægt-Navn,

der er Aldgangskort til de første Familier. Adels betyder ædel, det er Guldmønten, der har faaet i Stempel, hvad den selv er i Værd. — Det er Tidens Tone, og mange Boeter flaae naturligvis ind i den, at Alt hvad adeligt er skal være daarligt og dumt, men hos den Fattige, jo lavere man stiger ned, desmere glindser det. Men det er ikke min Mening, thi det er aldeles galt, aldeles falskt. I de høiere Stænder findes mange gribende skjønne Træk; min Moder har fortalt mig eet, og jeg kunde give flere. Hun var i Besøg i et fornemt Huus i Byen, min Moersmo'er, troer jeg, havde opammet den naadige Frue. Min Moder stod i Stuen med den gamle høiadelige Herre; da saae han, at der kom nede i Gaarden en gammel Kone paa Krykker; hver Søndag kom denne og fik et Par Skilling. „Der er den gamle Stakkel, sagde Herren, hun har saa svært ved at gaae!“ — og før min Moder forstod det, var han ude af Døren og nede af Trapperne, han, den halvfjerstindstyveaarige gamle Excellence, var selv gaaet ned til den fattige Kone for at spare hende fra at gaae den besværlige Vej op efter den Skillings Hjælp, hun kom efter. Det er jo kun et ringe Træk, men som „Enkens Skjærb“ har den Klang fra Hjertebunden, Klang fra Menneskenaturen; og derhen skal Digteren pege, i vor Tid just skal han synge derom, det gjør godt, mildner og forsoner! Men hvor et Stykke Menneske, fordi han er af Blod og har Stamtable, som de arabiske Heste, staaer paa Bagbenene og vrinsker i Gaden, og i Stuen siger: „her har været Folk fra Gaden!“ naar en Borgerlig har været derinde, der er Adelen gaaet i Forraadnelse, blevet til Masse af den Slags, som Thespis gjorde sig dem, og man morer sig over Personen og giver den Satiren i Vold.“

Det var Præstesønnens Tale, den var noget lang, men saa var Fløiten skaaret.

Der var stort Selskab paa Gaarden, mange Gjester fra Omegnen og Hovedstaden. Damer flædte med Smag og uden

Smag. Den store Sal ganske opfyldt af Mennesker. Omegnens Præster stode ærbødigt i Klump i et Hjørne, det saae ud, som om der var Begravelse, men der var Fornøjelse, men den var endnu ikke sat igang.

Stor Concert skulde der være, og derfor havde den lille Baron sin Pilefløite ind med, men han kunde ikke faae Veir i den, det kunde ikke heller Papa, og derfor duede den ikke.

Der var Musik og Sang, af den Slags, der er meest morsom for dem, som udøver den; forresten nydeligt.

„De er ogsaa Virtuos!“ sagde en Cavaleer, der var sine Forældres Barn; „De blæser Fløite, De skjærer den selv. Det er Geniet, der behersker — sidder paa høire Side, — Gud bevar'os! jeg følger ganske med Tiden, det maa man. Ikke sandt, De vil henrykke os Alle med det lille Instrument!“ og saa rakte han ham den lille Fløite, der var skaaret af Piletræet nede ved Vandpytten, og høit og lydeligt forkyndte han, at Huuslæreren vilde skjænke dem en Solo paa Fløite.

Der skulde gøres Nar af ham, det var let at forstaae, og Huuslæreren vilde saa ikke blæse, skjøndt han nok kunde, men de trængte paa, de nødte ham, og saa tog han Fløiten og satte den for Munden.

Det var en underlig Fløite! der lød en Tone, saa udholdende, som den klinger fra Damp-Locomotivet, ja meget stærkere; den lød over hele Gaarden, Haven og Skoven, milevidt ud i Landet, og med Lyden kom der en Stormvind, som bruste: „Alt paa sin rette Plads!“ — og saa fløi Papa ligesom baaret af Vinden, ud af Gaarden, og lige luft ind i Røgterhuset, og Røgteren fløi op — ikke i Storstuen, der kunde han ikke komme, nei op i Tjenerkammeret, mellem det fine Tjenerskab, der gif i Silkestrømper, og de stolte Karle bleve som gigtflaaede ved, at saadan en ringe Person turde sætte sig til Bords mellem dem. Men i Høisalen fløi den unge Baronesse op ved den øverste

Bordende, hvor hun var værdig at sidde, men Præstesønnen fik Sæde ved Siden af, og der sad de begge To, som om de var et Brudepar. En gammel Greve af Landets ældste Slægt blev uroffet paa sin Hæders-Plads; for Fløiten var retfærdig, og det skal man være. Den vittige Cavaleer, der var Skyld i Fløitespillet, han der var sine Forældres Barn, fløi paa Hovedet ind imellem Hønsene, men ikke alene.

En heel Mil ud i Landet lød Fløiten, og der hørtes store Begivenheder. En rig Grosserer-Familie, der kjørte med fire, blæste aldeles ud af Vognen, og fik ikke engang Plads bagpaa; to rige Bønder, der i vor Tid vare vorne over deres egen Kornmark, blæste ned i Muddergrøften; det var en farlig Fløite; lykkeligviis sprak den ved den første Lyd, og det var godt, saa kom den i Kommen igjen: „Alt paa sin rette Plads!“

Dagen efter talte man ikke om den Begivenhed, derfor har man den Talemaade „at stikke Biben ind!“ Alt var ogsaa i sin gamle Orden igjen, kun at de to gamle Billeder, Hofsefræmmere og Gaasepigen, hang oppe i Høisalen, der vare de blæste op paa Væggen; og da en af de rigtige Kunstfjendene sagde, at de vare malede af en Mesterhaand, saa bleve de hængende og istandsatte, man vidste jo ikke før at de duede, og hvor skulde man vide det. Nu hang de paa Hæders-Plads. „Alt paa sin rette Plads!“ og der kommer det! Evigheden er lang, længere end denne Historie!

Nissen hos Spekhøkeren.

Der var en rigtig Student, han boede paa Øvisten og eiede Ingenting; der var en rigtig Spekhøker, han boede i Stuen og

eiede hele Huset, og ham holdt Missen sig til, for her fik han hver Juleaften et Fad Grød med en stor Klump Smør i! det kunde Spekhøkeren give; og Missen blev i Boutiken og det var meget lærerigt.

En Aften kom Studenten ind fra Bagdøren for selv at købe sig Æs og Ost; han havde Ingen at sende, og saa gif han selv; han fik hvad han forlangte, han betalte det og der blev nikket „god Aften“ af Spekhøkeren og af Madamen, og det var en Kone, som kunde mere, end nikke, hun havde Tale-gaver! — og Studenten nikkede igjen og blev saa staaende midt i Læsningen af det Blad Papir, der var lagt om Osten. Det var et Blad, revet ud af en gammel Bog, der ikke burde rives i stykker, en gammel Bog, fuld af Poesi.

„Der ligger meer af den!“ sagde Spekhøkeren, „jeg gav en gammel Kone nogle Kassebønner for den; vil De give mig otte Skilling, skal De have Resten!“

„Tak,“ sagde Studenten, „lad mig faae den istedetfor Osten! jeg kan spise Smørrebrødet bart! syndigt var det, om hele den Bog skulde rives i Stumper og Stykker. De er en prægtig Mand, en practisk Mand, men Poesi forstaaer De Dem ikke mere paa, end den Bøtte!“

Og det var uartigt sagt, især mod Bøtten, men Spekhøkeren loe og Studenten loe, det var jo sagt saadan i en Slags Spøg. Men Missen ærgrede sig, at man turde sige Sligt til en Spekhøker, der var Huusvert og folgte det bedste Smør.

Da det blev Nat, Boutiken lukket og Alle tilfængs, paa Studenten nær, gif Missen ind og tog Madamens Mundlæder, det brugte hun ikke naar hun sov, og hvor i Stuen han satte det paa nogensomhelst Gjenstand, der fik den Maal og Mæle, kunde udtale sine Tanker og Følelser ligesaa godt, som Madamen, men kun een ad Gangen kunde have det, og det var en Velgjerning, for ellers havde de jo talt hverandre i Munden.

Og Nijsen satte Mundlæderet paa Bøtten, hvori de gamle Aviser laae: „Er det virkelig sandt,“ spurgte han, „at de ikke veed, hvad Poesi er?“

„Jo, det veed jeg,“ sagde Bøtten, „det er saadant Noget, som staaer paa Nederdelen af Aviserne og klippes ud! jeg skulde troe, at jeg har Mere af det indeni mig, end Studenten, og jeg er kun en ringe Bøtte imod Spekhøkeren!“

Og Nijsen satte Mundlæderet paa Kaffemøllen, nei, hvo den gif! og han satte det paa Smørsjerdingsgen og Pengeskuffen; — Alle vare de af Mening, som Bøtten, og hvad de fleste ere enige om, det maa man respectere.

„Nu skal Studenten faae!“ og saa gif Nijsen ganske sagte ad Kjøkkentrappen op til Kvisten, hvor Studenten boede. Der var Lys derinde, og Nijsen kiggede gjennem Nøglehullet og saa at Studenten læste i den pjaltede Bog nedefra. Men, hvor der var lyst derinde! der stod ud af Bogen en klar Straale, der blev til en Stamme, til et mægtigt Træ, som løftede sig saa høit og bredte sine Grene vidt ud over Studenten. Hvert Blad var saa friskt og hver Blomst var et deiligt Pigehoved, nogle med Dine saa mørke og straalende, andre saa blaa og forunderlige klare. Hver Frugt var en skinnende Stjerne, og saa sang og klang det vidunderligt deiligt!

Nei, saadan Herlighed havde den lille Niise aldrig tænkt sig, end siige seet og fornummet. Og saa blev han staaende paa Taaspidserne, kiggede og kiggede, til Lyset derinde slukkedes; Studenten blæste nok sin Lampe ud og gif til Sengs, men den lille Niise stod der alligevel, thi Sangen klang endnu saa blød og deilig, en yndig Bugge-Vise for Studenten, der lagde sig til Ro.

„Her er mageløst!“ sagde den lille Niise, „det havde jeg ikke ventet! — Jeg troer, at jeg vil blive hos Studenten —!“ — og han tænkte — og tænkte fornuftigt, og saa sukede han:

„Studenten har ingen Grød!“ — og saa gif han — ja, saa gif han ned igjen til Spekhøkeren; — og det var godt han kom, for Bøtten havde næsten forbrugt alt Madamens Mundlæder, ved at udtale fra een Led Alt hvad den rummede i sig, og nu var den lige i Begreb med at vende sig, for at give det samme igjen fra den anden Led, da Missen kom og tog Mundlæderet igjen til Madamen; men hele Boutiken, fra Pengeskuffen til Vindebrændet havde fra den Tid Mening efter Bøtten, og de agtede den i en saadan Grad, og tiltroede den saameget, at naar Spekhøkeren siden efter læste „Kunst- og Theater-anmeldelser“ af sin „Tidende“, den om Aftenen, saa troede de, at det kom fra Bøtten.

Men den lille Miss saad ikke længer rolig og lyttede til al den Viisdom og Forstand derne, nei saasnart at Lyset skinnede fra Dvistskammeret, saa var det ligesom om Straalerne vare stærke Anfertoug, der drog ham derop, og han maatte afsted og figge ind ad Nøglehullet, og der ombruste ham da en Storhed, som den vi føle ved det rullende Hav, naar Gud i Stormen gaaer hen over det, og han brast i Graad, han vidste ikke selv, hvorfor han græd, men der var i denne Graad noget saa vel-signet! — Hvor det maatte være mageløst deiligt, at sidde med Studenten under det Træ, men det kunde ikke skee, — han var glad ved Nøglehullet. Der stod han endnu paa den kolde Gang, da Efteraars-Vinden blæste ned fra Vøstslugen og det var saa koldt, saa koldt, men det følte den Lille først, naar Lyset sluf-fedes inde paa Tagkammeret, og Tonerne døde hen for Vinden. Hu! saa frøs han og frøb ned igjen i sin lune Krog; der var mageligt og behageligt! — Og da Julegrøden kom med en stor Klump Smør, — ja, saa var Spekhøkeren Mester!

Men midt om Natten vaagnede Missen ved et frygteligt Rabalder paa Vindues-Skodderne, Folk udenfor dundrede paa; Vægteren pek, der var stor Ildløs; hele Gaden stod i lysende

Lue. Var det her i Huset eller hos Naboens? Hvor? Det var en Forfærdelse! Spekhøker-Madamen blev saa besejret, at hun tog sine Guld-Drenringe af Drengene og puttede dem i Lommen, for dog at redde Noget, Spekhøkeren løb efter sine Obligationer og Tjenestepigen efter sin Silkemantille, den havde hun Raad til; hver vilde redde det Bedste og det vilde ogsaa den lille Misse, og i et Par Spring var han oppe ad Trappen og inde hos Studenten, som stod ganske rolig ved det aabne Vindue og saa ud paa Ilden, der var i Gjenboens Gaard. Den lille Misse greb paa Bordet den vidunderlige Bog, puttede den i sin røde Hue og holdt paa den med begge Hænder, Husets bedste Skat var frelst! og saa foer han afsted, heelt ud paa Taget, heelt op paa Skorstenen og der sad han belyst af det brændende Huus ligeoverfor og holdt med begge Hænder paa sin røde Hue, hvori Skatten laae. Nu kjendte han sit Hjertelag, hvem han egentlig hørte til; men da saa Ilden var slukket og han blev bestindig, — ja: „jeg vil dele mig imellem dem!“ sagde han: „jeg kan ikke reent slippe Spekhøkeren for Grødens Skyld!“

Og det var ganske mennefteligt! — Vi andre gaae ogsaa til Spekhøkeren — for Grøden.

Om Aartusinder.

Ja, om Aartusinder komme de paa Dampens Vinger igjennem Luften hen over Verdenshavet! Amerikas unge Beboere gjeftede det gamle Europa. De komme til Mindesmærkerne her og til de da synkende Stæder, saaledes som vi i vor Tid drage til Syd-Asiens hensmuldrende Herligheder.

Om Martusfinder komme de!

Rhein, Donau, Rhinen rulle endnu; Montblanc staaer med Sneetop, Nordlysene skinne over Nordens Lande, men Slægt paa Slægt er Støv, Rækker af Diebliffets Mægtige glemte, som de der nu alt slumre i Høien, hvor den velhavende Meelhandler, paa hvis Grund den er, tømmer sig en Bænk for at sidde og see ud over den flade, hølgede Kornmark.

„Til Europa!“ lyder det hos Amerikas unge Slægt — — „til Fædrenes Land, Mindernes og Phantasiens deilige Land, Europa!“

Luftskibet kommer; det er overskudt med Reisende, thi Farten er hurtigere end tilspæs; den electromagnetiske Traad under Verdenshavet har allerede telegrapheret, hvor stor Luft-Karavanen er. Alt øines Europa, det er Irlands Kyster der sees, men Passagererne sove endnu; de ville først vækkes, naar de ere over England; der betræde de Europas Jord i Shakespeares Land, som det hedder hos Aandens Sønner; Politikens Land, Maskinernes Land, er der Andre der kalde det.

En heel Dag bliver Opholdet her, saamegen Tid har den travle Slægt at give det store England og Skotland.

Farten gaaer under Canal-Tunnelen til Frankrig, Carl den Stores og Napoleons Land, Molière nævnes, de lærde tale om en classisk og romantisk Skole i den fjerne Oldtid og der jubles for Helte, Skjalde og Videnskabsmænd, som vor Tid ikke kjender, men som skulle fødes paa Europas Krater: Paris.

Luftdamperen flyver hen over det Land, hvorfra Columbus gik ud, hvor Cortez blev født, og hvor Calderon sang Dramaer i hølgede Bers; deilige sortøiede Qvinder bygge og boe endnu i de blomstrende Dale, og i ældgamle Sange nævnes Sid og Alhambra.

Gjennem Luften, over Havet til Italien, hen hvor det

gamle, evige Roma laae; det er udsløttet, Campagnen en Ørk; af Peterskirken vides der en eensomstaaende Muur=Rest, men man tvivler om dens Ægthed.

Til Grækenland, for at sove en Nat i det rige Hotel høit paa Olympens Top, saa har man været der; Farten gaaer mod Bosporus, for der i nogle Timer at hvile ud og see det Sted, hvor Byzanz laae; fattige Fiskere spænde deres Net der, hvor Sagnet fortæller om Haremet's Have i Tyrkernes Tid.

Reste af mægtige Byer ved den stærke Donau, Byer, vor Tid ikke kjendte, flyves der hen over, men der og der — Mindernes rige Stæder, de, som komme, de, som Tiden føder — der og der daler Luft-Karavanen og løfter sig igjen.

Dernede ligger Tydskland — som engang omspændtes med det tætteste Net af Jernbaner og Canaler — Landene, hvor Luther talte, Goethe sang, og hvor Mozart i sin Tid bar Tonernes Scepter! Store Navne lyfte i Videnskab og Kunst, Navne, vi ikke kjende. Een Dags Ophold for Tydskland og een Dag for Norden, for Ørsted's og for Linné's Fædreland og Norge, de gamle Heltes og de unge Nordmænds Land. Island tages paa Hjemfarten; Geiser koger ikke længer, Hekla er slukket, men som Sagas evige Steentable staaer den stærke Klippe-Ø i det brusende Hav!

„I Europa er meget at see!“ siger den unge Amerikaner; „og vi have seet det i otte Dage, og det lader sig gjøre, som den store Rejsende“ — et Navn nævnes, der hører til deres Samtid — „har vilst i sit berømte Værk: „Europa seet i otte Dage.“

Under Piletræet.

Egnen er meget nøgen nede ved Kjøge; Byen ligger jo rigtig nok ved Stranden, og det er altid kjønt, men der kunde dog være kjønnere, end der er: rundt om flad Mark, og langt er der til Skoven; men naar man er rigtig hjemme et Sted, saa finder man dog Noget kjønt, Noget, man paa det deiligste Sted i Verden siden kan længes efter! Og det maae vi ogsaa sige, at i Udkanten af Kjøge, hvor et Par smaa fattige Haver strække sig ned til den lille Aa, som løber ud i Stranden, kunde der være ganske yndigt ved Sommertid, og det fandt især de to smaa Nabobørn, Knud og Johanne, som legede her og krøb under Stikkelsbærbuskene ind til hinanden. I den ene Have stod en Hylb, i den anden et gammelt Piletræ, og under det især legede de Børn saa gjerne, og dertil havde de Lov, skjøndt Træet stod lige tæt ved Aaen, hvor de let kunde falde i Vandet, men vor Herre har Die paa de Smaa, ellers saa det slemt ud; de vare ogsaa meget forsigtige, ja, Drengen var en saadan Gujon for Vandet, at det var ikke muligt ved Sommertid at faae ham ud i Stranden, hvor dog de andre Børn saa gjerne vilde gaae at pjadske; han blev skammet ud for det, og det maatte han taale; men saa drømte Naboen's lille Johanne, at hun seilede i en Baad paa Kjøgebugt og Knud gif lige ud til hende, Vandet naaede ham først til Halsen og saa gif det ham heelt over Hovedet; og fra det Dieblif af, at Knud hørte den Drøm, taalte han ikke længer, at man kaldte ham en Gujon for Vandet, men henviste bare til Johannes Drøm; den var hans Stolt-hed; men i Vandet gif han ikke.

De fattige Forældre kom jævnlig sammen, og Knud og Johanne legede i Haverne og paa Landeveien, som langs med Grøfterne havde en heel Række Piletræer, og de vare ikke kjønne,

de vare saa forhuggede i Kronen, men de stode jo heller ikke til Stads, men for at gjøre Nytte; deiligere var den gamle Piil i Haven, og under den sad de mangen god Gang, som man siger.

Inde i Kjøge er der et stort Torv, og ved Markedstid stod der hele Gader af Telte med Silkebaand, Støvler og alt muligt; der var en Trængsel og sædvanligviis Regnveir, og da mærkede man Dunsten af Bondefoster, men ogsaa den deiligste Lugt af Honningfager, der var en heel Bod fuld, og hvad der var det prægtigste: Manden, som solgte dem, indlogerede sig altid i Markedstiden hos den lille Knuds Forældre, og saa vankede der naturligviis en lille Honningfage, hvoraf Johanne ogsaa fik sit Stykke, men hvad der næsten var endnu meget mere, Honningfagehandleren vidste at fortælle Historier, og det næsten om enhver Ting, selv om sine Honningfager; ja om disse fortalte han en Aften en Historie, som gjorde et saa dybt Indtryk paa de to Børn, at de aldrig siden glemte den, og saa er det vel bedst, vi ogsaa høre den, især da den er kort.

„Der laae paa Disken to Honningfager,“ sagde han, „den ene havde Skikkelse af et Mandfolk med Hat, den anden som en Jomfru uden Hat, men med en Rlat Bog-Guld paa Hovedet; de havde Ansigt paa den Side, som vendte opad, og der skulde man see dem og ikke paa Brangen, der skal man aldrig see noget Menneske. Mandfolket havde en Bittermandel til Benstre, det var hans Hjerte, Jomfruen var derimod bare Honningfage. De laae som Brøder paa Disken, de laae længe og saa elskede de hinanden, men den Ene sagde det ikke til den Anden, og det maa man, naar det skal blive til Noget.

„Han er et Mandfolk, han maa sige det første Ord,“ tænkte hun, men vilde dog være fornøiet med at vide, at hendes Kjærlighed blev gjengjældt.

Han var nu mere glubende i sine Tanter, og det er altid

Mandsfolkene; han drømte, han var en levende Gadedreng og eiede fire Skilling, og saa kjøbte han Tomsfruen og aad hende.

Og de laae Dage og Uger paa Disken og blev tørre, og hendes Tanter bleve finere og mere qvindelige: „det er mig nok, at jeg har ligget paa Diske med ham!“ tænkte hun, og saa knaf hun i Livet.

„Havde hun vidst min Kjærlighed, saa havde hun nok holdt noget længer!“ tænkte han.

„Og det er Historien og her er de begge To!“ sagde Rageshandleren. „De ere mærkelige ved deres Levnetsløb og den stumme Kjærlighed, der aldrig fører til Noget. See der har I dem!“ og saa gav han Johanne Mandsfolk, som var heel, og Knud fik den knækkede Tomsfru; men de vare saa betagne af Historien, at de ikke nænte at spise Kjærestefolkene.

Næste Dag gik de med dem ind paa Kjøge Kirkegaard, hvor Kirkemuren er overgroet med det deiligste Bedbend: Grønt, der Vinter og Sommer hænger som et rigt Tæppe over Muren; og de stillede Honningfagerne op i det Grønne i Solskinnet og fortalte for en Flok andre Børn Historien om den stumme Kjærlighed, som ikke duede til Noget, det vil sige Kjærligheden, for Historien var yndig, det fandt de Allesammen, og da de saae hen paa Honning-Barret, ja, saa var der en stor Dreng, der — og det var af Ondskab — havde spist den knækkede Tomsfru, Børnene græd derover, og siden, — og det var vistnok for at det slakkels Mandsfolk ikke skulde være ene i Verden, — saa spiste de ham med, men aldrig glemte de Historien.

Altid var de Børn sammen ved Hyldebusten og under Piletræet, og den lille Pige sang med sølvkloffeklar Stemme de yndigste Sange; i Knud var der ikke Tone skabt, men han kunde Ordene og det er altid Noget. — Folk i Kjøge, selv Isenfræmmer-Madamen, stod stille og hørte paa Johanne. „Det er en sød Røst, den lille Unge har!“ sagde hun.

Det var velsignede Dage, men de vare ikke ved altid. Naboerne skiltes ad; den lille Piges Moder var død, Faderen skulde giftes inde i Kjøbenhavn og der kunde han faae en Levevei; han skulde være Bud et Sted, det skulde være et meget indbringende Embede. Og Naboerne skiltes ad med Taarer, og Børnene især græd; men de Gamle lovede at skrive hinanden til i detmindste eengang om Aaret. Og Knud kom i Skomagerlære, de kunde jo ikke lade den lange Dreng længer gaae og drive. Og saa blev han confirmeret!

O hvor gjerne vilde han paa den Høitidsdag have kommet til Kjøbenhavn og seet lille Johanne, men han kom ikke og aldrig havde han været der, skjøndt den kun ligger fem Mil fra Kjøge; men Taarnene havde Knud seet over Bugten i klart Veir, og paa Confirmationsdagen saae han tydeligt det gylde Kors skinne paa True Kirke.

Al hvor tænkte han paa Johanne! mon hun huskede ham? Jo! — Ved Juletid kom der Brev fra hendes Fader til Knuds Forældre, det gik meget godt i Kjøbenhavn, og en stor Lykke vilde blive tildeelt Johanne ved hendes fjønne Stemme; hun var ansat ved Comedien, den de sang i; og lidt Penge fik hun allerede derfor og af disse sendte hun de kjære Naboefolk i Kjøge en heel Rigsdaler til Fornøielse Juleaften; de skulde drikke hendes Skaal, og det havde hun selv med egen Haand tilføiet i en Efterskrift, og i den stod: „venlig Hilsen til Knud!“

De græd Allesammen, og det var jo dog saa fornøieligt det Hele, men det var af Glæde, de græd. Hver Dag havde Johanne været i hans Tanker, og nu saae han, at hun ogsaa tænkte paa ham, og alt, som det nærmede sig, at han skulde blive Svend, des klarere stod det for ham, at han holdt saa meget af Johanne og at hun skulde blive hans lille Kone, og saa spillede der ham et Smil om Munden og han trak endnu raskere i Rispen, mens Benet spændte mod Spanderemmen;

han stak Sylen heelt ind i den ene Finger, men det gjorde ikke Noget. Han skulde rigtignok ikke være stum, som de to Honningfager, den Historie var ham meget til Værdom.

Og saa blev han Svend og Mandfelen snørt. Til Kjøbenhavn skulde han da endelig for første Gang i sit Liv og han havde allerede der en Mester. Naa, hvor Johanne vilde blive overrasket og glad. Hun var nu sytten Aar og han var nitten.

Han vilde allerede kjøbe i Kjøge en Guldring til hende, men saa betænkte han, at man vist fik den langt kjønnere i Kjøbenhavn; og saa blev der taget Afsked med de Gamle, og rast i Efteraarstiden gik han paa sin Fod i Regn og Rust; Bladene faldt af Træerne; vaad til Skindet kom han til det store Kjøbenhavn og til sin nye Mester.

Førstkommende Søndag vilde han aflægge Besøget hos Johannes Fader. De nye Svende-Klæder kom paa, og den nye Hat fra Kjøge, den flædte Knud saa godt, før havde han altid kun gaaet med Rasket. — Og han fandt Huset, som han søgte, og kom de mange Trapper op; det var ganske til at blive svindel over, hvorledes Menneskene vare stillede ovenpaa hinanden her i den vildsomme By.

Ganske velhavende saae der ud inde i Stuen, og venligt tog Johannes Fader imod ham; for Madamen var han jo en fremmed En, men hun gav ham Haanden og Kaffe.

„Det vil fornøje Johanne at see Dig!“ sagde Faderen, „Du er jo blevet et meget net Menneske! — ja nu skal Du see hende! ja det er en Pige, jeg har Glæde af og faaer mere, med Guds Bistand! hun har sit eget Kammer og det betaler hun os for!“ og Faderen selv bankede ganske høfligt paa hendes Dør, ligesom om han var en fremmed Mand, og saa traadte de ind — nei, hvor der var nydeligt! der var bestemt ikke saadant et Kammer til i hele Kjøge, Dronningen kunde ikke have det yndigere! Der var Gulvtæppe, der var Gardiner lige ned

til Jorden, en virkelig Fløiels-Stol og rundtom Blomster og Skilderier og et Speil, som man var færdig ved at løbe lige ind i, det var ligesaa stort som en Dør. Knud saae det alt-sammen paa eengang og saae dog kun Johanne, hun var en voren Pige; ganske anderledes end Knud havde tænkt sig hende, men meget deiligere! der var ikke en Jomfru i Rjoge, som hun, og hvor var hun fin! Men hvor saae hun underlig frem-med paa Knud, dog kun et Dieblif, saa fløi hun hen imod ham, ligesom om hun vilde kysse ham, hun gjorde det ikke, men hun var lige ved det. Jo, hun var rigtignok glad ved at see sin Barndoms Ven! stod ikke Taarerne hende i Dinene, og saa havde hun saa meget at spørge og tale om, lige fra Knuds Forældre til Hylde træet og Pile træet, og dem kaldte hun Hylde-mo'er og Pilefa'er, ligesom om de ogsaa vare Mennesker, dog det kunde de da ligesaa godt gjælde for, som Honningfagerne kunde det; om dem talte hun ogsaa, om deres stumme Kjærlighed, hvorledes de laae paa Disken og gif ishykker, og saa loe hun saa hjerteligt — men Blodet brændte Knud i Kinderne og hans Hjerte slog stærkere end ellers! — nei, hun var slet ikke blevet storagtig! — Hun var ogsaa Skyld i, mærkede han nok, at hendes Forældre bad ham blive der hele Aftenen, og hun skændte Theen og hun selv bød ham en Kop og siden tog hun en Bog og læste høit for dem, og det var for Knud ligesom om netop det, hun læste, var om hans Kjærlighed, det passede saa ganske paa alle hans Tanker; og saa sang hun en simpel Visse, men den blev ved hende til en heel Historie, det var som om hendes eget Hjerte strømmede over deraf. Jo, hun holdt bestemt af Knud. Taarerne løb ham ned over Kinderne, han kunde ikke gjøre derfor, og han kunde ikke sige et eneste Ord, han syntes selv, at han var meget dum og dog trykkede hun ham i Haanden og sagde: „Du har et godt Hjerte, Knud! bliv altid, som Du er!“

Det var en mageløs Aften, den var slet ikke til at sove paa, og Knud sov heller ikke. Ved Afskeden havde Johannes Fader sagt: „Ja, nu glemmer Du os vel ikke ganske! Lad os see, at Du ikke lader hele Vinteren gaae hen, før Du seer til os igjen!“ — og saa kunde han jo godt komme paa Søndag! og det vilde han. Men hver Aften, naar Arbeidet var endt, og de arbeidede ved Lys, gik Knud ud i Byen; han gik hen gjennem Gaden, hvor Johanne boede, saa op til hendes Vindue, der var næsten altid Lys, og een Aften saa han ganske tydeligt Skyggen af hendes Ansigt paa Gardinet; det var en deilig Aften! Mesters Wiadam syntes ikke om, at han altid om Aftenen skulde paa Farten, som hun kaldte det, og hun rystede paa Hovedet, men Mester loe: „det er et ungt Menneske!“ sagde han.

„Paa Søndag sees vi, og jeg siger hende det, hvordan hun er i mine Tanker, og at hun maa blive min lille Kone! jeg er rigtignok kun en fattig Skomagersvend, men jeg kan blive Mester, i det mindste Tri-Mester, jeg skal arbejde og stræbe —! ja, jeg siger hende det, der kommer ikke Noget ud af den stumme Kjærlighed, det har jeg lært af Honningfagerne!“

Og Søndagen kom og Knud kom, men hvor uheldigt! de skulde Alle ud, de maatte sige ham det. Johanne trykkede hans Haand og spurgte: „har Du været henne paa Comedien? Der maa Du engang! jeg synger paa Onsdag, og har Du da Tid, saa vil jeg sende Dig en Billet; min Fader veed, hvor din Mester boer!“

Hvor det var kjærligt af hende! og Onsdags Middag kom der ogsaa et forseglet Papir uden Ord, men Billetten laae deri, og om Aftenen gik Knud første Gang i sit Liv i Theatret og hvad saa han — ja han saa Johanne, saa deilig, saa yndig; hun blev rigtignok gift med en fremmed Person, men det var Comedie, Noget de forestillede, det vidste Knud, ellers havde

hun heller ikke nænt at sende ham Billet til at see derpaa; og alle Folk flappede og raabte høit, og Knud raabte Hurra!

Selv Kongen smilte ned til Johanne, ligesom om han ogsaa var glad over hende. Gud, hvor Knud følte sig lille bitte, men han elskede hende saa inderligt og hun holdt jo ogsaa af ham, og Mandfolket maa sige det første Ord, saadan tænkte jo Honningfage-Tomfruen; i den Historie var der Meget lagt.

Saa snart det blev Søndag gik Knud derhen; hans Tanker vare stemte, ligesom til Altergang. Johanne var alene og tog imod ham, det kunde ikke være heldigere.

„Det er godt Du kommer!“ sagde hun, „nær havde jeg sendt Fader til Dig, men saa havde jeg en Fornemmelse af, at Du nok kom i aften; for jeg maa sige Dig, at jeg reiser paa Fredag til Frankrige, det maa jeg, at der kan blive noget rigtigt dygtigt af mig!“ —

Og det var for Knud, som om Stuen dreiede rundt, som om hans Hjerte vilde gaae itu, men der kom ikke Taarer i hans Dine, dog var det synligt nok, hvor bedrøvet han blev; Johanne saae det og hun var lige ved at græde. „Du ærlige, trofaste Sjæl!“ sagde hun — og saa var Knuds Tunge løst, og han sagde hende, hvor inderligt han holdt af hende og at hun maatte blive hans lille Kone; og idet han sagde det, saae han, at Johanne blev liigbleg, hun slap hans Haand og sagde alvorlig og bedrøvet: „Gjør ikke Dig selv og mig ulykkelig, Knud! jeg bliver Dig altid en god Søster, som Du kan stole paa —! men heller ikke mere!“ og hun strøg sin bløde Haand hen over hans hede Pande. „Gud giver os Styrke til Meget, naar man kun selv vil!“

Da traadte i det samme hendes Stedmoder ind.

„Knud er reent ude af det fordi jeg reiser!“ sagde hun; „vær dog et Mandfolk!“ og saa flappede hun ham paa Skulderen, det var ligesom de kun havde talt om Reisen og ikke

om andet. „Barn!“ sagde hun. „Og nu skal Du være god og fornuftig, som under Piletræet, da vi begge vare Børn!“

Og det var for Knud, som om der var gaaet et Stykke af Verden, hans Tanke var som en løs Traad, villieløs for Binden. Han blev, han vidste ikke, om de havde bedt ham derom, men venlige og gode vare de, og Johanne gav ham Theevand, og hun sang, det var ikke den gamle Klang, og dog saa mageløst deiligt, det var til at flaae Hjertet i Stykker ved, og saa skiltes de; Knud rakte hende ikke Haanden, men hun tog hans og sagde: „Du giver dog din Søster Haanden til Afsked, min gamle Legebroder!“ og hun smilede med Taarer, de løb hende ned over Kinderne, og hun gjentog: „Broder.“ Jo, det skulde stort hjælpe! — Det var Afskeden.

Hun seilede til Frankrige, Knud gik paa de kjøbenhavnske sølede Gader. — De andre Svende fra Værkstedet spurgte ham om, hvad han saadan gik og grubliserede over; han skulde gaae paa Fornøielse med dem, han var jo et ungt Blod.

Og de gik sammen ind paa en Dandsebod; og der vare mange smukke Piger, men rigtignok ingen, som Johanne, og der hvor han troede at glemme hende, der stod hun just lyslevende i hans Tanker: „Gud giver Styrke til Meget, naar man kun selv vil!“ havde hun sagt; og der kom en Andagt i hans Sind, han foldede sine Hænder — og Violinerne spillede og Tomfruerne dandsede rundtom; han blev ganske forstræffet, han syntes, han var et Sted, hvor han ikke kunde føre Johanne med, og hun var med ham i hans Hjerte, — og saa gik han udenfor, han løb gennem Gaderne, gik forbi Huset hvor hun havde boet, der var mørkt, overalt var der mørkt, tomt og eensomt; Verden gik sin Gang og Knud sin.

Og det blev Vinter og Vandene frøs til, det var ligesom om Alt indrettede sig til Begravelse.

Men da Foraaret kom og det første Dampskib gik, da fik

han saadan Længsel efter at komme bort, langt ud i den vide Verden, men ikke for nær ved Franfrige.

Og saa snørede han sin Mandsel og vandrede langt ind i Tydskland, fra By til By, uden Rist eller Ro; først da han kom til den gamle, prægtige Stad Nürnberg, saa var det, som om Bisselæderet kom ham af Ekoene, han mægtede at blive.

Det er en underlig gammel By, som klippet ud af en Billed-Krønike. Gaderne ligge, som de selv ville, Husene holde ikke af at staae i Række; Karnapper med smaa Taarne, Snirkler og Billedstøtter springe frem over Tortouget, og høit oppe fra de underligt stillede Tage løber der midt ud over Gaden Tagrender, formede som Drager og langlivede Hunde.

Paa Torvet her stod Knud med Mandselen paa sin Ryg; han stod ved et af de gamle Springvande, hvor de herlige Malmfigurer, bibelske og historiske, staae mellem de springende Vandstraaler. — En smuk Tjenestepige hentede just Vand, hun gav Knud en Lædskedrik; og da hun havde en heel Haandsfuld Roser, gav hun ham ogsaa een af dem, og det syntes ham et godt Varsel. —

Fra Kirken tæt ved brusede Orgelet ud til ham, det flang saa hjemligt, ligesom fra Rjøge Kirke og han traadte ind i den store Dom; Solen skinnede gjennem de malede Ruder, ind mellem de høie, slanke Viller; der var Andagt i hans Tanke, der kom Stilhed i hans Sind.

Og han søgte og fandt en god Mester i Nürnberg, og hos ham blev han og lærte Sproget.

De gamle Grave om Byen ere forvandlede til smaa Rjøskenhaver, men de høie Mure staae endnu, med svære Taarne; Rebflageren snoer sine Reb paa det bjælkebyggede Gallerie henad Muren ind til Byen, og her rundt om fra Revner og Huller vore Hylde træer, der hænge deres Grene udover de smaa, lave Huse nedenfor, og i et af disse boede den Mester, som Knud

arbejdede hos; hen over det lille Tagvindue, hvor han sov, hældede Hylde sine Grene.

Her boede han en Sommer og en Vinter, men da For-aaret kom, saa var her ikke til at holde ud, Hylde stod i Blomster og de duftede saa hjemligt, det var ligesom han var i Haven ved Rjøge, — og saa flyttede Knud fra sin Mester og hen til en anden længer inde i Byen, hvor der ingen Hylde-træer stod.

Det var tæt ved en af de gamle murede Broer, ligeover en altid brusende lav Vandmølle, han her kom paa Bærksted; udenfor var der kun en rivende Flod, der blev indeklemmt af Husene, som alle vare behængte med gamle, skrøbelige Altaner, det saae ud, som om de vilde ryste dem ned i Vandet. — Her vorte ingen Hylde, her stod ikke engang en Urtepotte med en Smule Grønt i, men lige overfor var der et stort gammelt Piletræ, der ligesom holdt sig fast til Huset der, for ikke at rives bort af Strømmen; det strakte sine Grene hen over Floden, akkurat ligesom Piletræet i Haven ved Rjøge-Na.

So, han var rigtignok flyttet fra Hylde mo'er til Pile-fae'r, Træet her, især i Maanestins Aftener, havde Noget, hvorved han sølte sig:

„— saa dansk i Sind
I Maanestinn!“

men det var slet ikke Maanestinn, som gjorde det, nei, det var det gamle Piletræ.

Han kunde ikke holde det ud, og hvorfor ikke? Spørg Pilen, spørg den blomstrende Hylde! — og saa sagde han Farvel til den Mester og til Nürnberg og drog længer bort.

Til Ingen talte han om Johanne; indeni sig gjemte han sin Sorg, og sær Betydning lagde han i Historien om Honningfagerne; nu forstod han, hvorfor Mandfolket der havde en bitter Mandel til Venstre, han havde selv en bitter Smag

deraf, og Johanne, som altid var saa mild og smilende, hun var bare Honningfage. Det var, som om Remmen fra hans Randsel snørede ham, saa at det var svært at trække Veiret, han løsne den, men det hjalp ikke. Verden var kun halv udenom ham, den anden Halvdeel bar han indeni sig, saadan var det!

Først da han saae de høie Bjerge, blev Verden ham større, hans Tanker vendte udad, han fik Taarer i sine Dine. Alperne syntes ham Jordens sammenlagte Binger; hvad om den opløstede dem, udbredte de store Fjer med brogede Billeder af sorte Skove, brusende Bande, Skyer og Snee-Masser! „Paa Dommедag løfter Jorden de store Binger, flyver mod Gud og brister som Boble i hans klare Straaler! O, gid at det var Dommедag!“ sukkede han. —

Stille vandrede han gjennem Landet, der syntes ham en græsgroet Frugthave; fra Husenes Træ-Utlaner nikkede de knip-lende Piger til ham, Bjergtoppene glødede i den røde Aftensol, og da han saae de grønne Søer mellem de mørke Træer — saa tænkte han paa Stranden ved Rjøgebugt; og der var Veemod, men ikke Smerte i hans Bryst.

Der hvor Rhinen, som een lang Bølge, vælter frem, styrter, knuses og forvandles i sneehvide klare Skymasser, som var det Skyerne Skabelse — Regnbuen flager som et løst Baand hen derover, — her tænkte han paa Vandmøllen ved Rjøge, hvor Vandet bruste og knustes.

Gjerne var han blevet i den stille Rhinby, men her var saa megen Huld og saa mange Piletræer, — og saa drog han videre; over de høie, mægtige Bjerge, gjennem Klippe-Sprængninger og hen ad Veie, der som Svalereder vare klinede til Steen-Væggen. Vandet bruste i Dybet, Skyerne laae under ham; over blanke Tidsler, Alperoser og Snee gif han i den varme Sommersol — og saa sagde han Farvel til Nordens

Lande og kom ned under Kastanietræer, mellem Viinhaver og Maismarker. Bjergene var en Muur mellem ham og alle Erindringer, og saaledes skulde det være. —

Der laae foran ham en stor, prægtig Stad, de kaldte den Milano og her fandt han en tydsk Mester, som gav ham Arbeide; det var et gammelt skikkeligt Ægtepar, han var kommet paa Værkstedet hos. Og de fik kjær den stille Svend, der talte lidt, arbeidede desmere og var from og christelig. Det var ogsaa, som Gud havde taget den tunge Byrde fra hans Hjerte.

Hans bedste Lyst var, imellem at stige op paa den mægtige Marmor-Kirke, den syntes ham skabt af Snee hjemme fra, og formet i Billeder, spidse Taarne, blomstersmykkede aabne Galler; fra hver Krog, fra hver Spidse og Bue smilede de hvide Billedstøtter til ham. — Ovenover sig havde han den blaa Himmel, under sig Byen og den vidtudstraakte grønne Lombarder-Slette, og mod Nord de høie Bjerger med den evige Snee, — og saa tænkte han paa Kjøge-Kirke med Vedbenderankerne om de røde Mure, men han længtes ikke; her bag Bjergene vilde han begrave.

Et Aar havde han levet her, det var tre Aar siden han drog hjemme fra; da førte hans Mester ham ud i Staden, ikke til Arena, for at see Kunstberiderne, nei til den store Opera, og det var ogsaa en Sal, der var værd at see. — I syv Etager derinde hang der Sillegardiner, og fra Gulvet, svimlende høit op til Loftet, sad der de fineste Damer med Blomster-Bouquetter i Hænderne, ligesom om de skulde paa Bal, og Herrerne vare i fuld Stads og mange med Sølv og med Guld. Der var saa lyst, som i det klareste Solskin og saa bruste Musikken saa stærkt og deiligt, det var mere pragtfuldt end Comedien i Kjøbenhavn, men der var Johanne dog, og her — ja, det var som en Trolldom, Gardinet gik tilside og ogsaa her stod Johanne i Guld og Silke med Guldkrone paa Hovedet; hun sang som kun

en Guds Engel kan synge; hun traadte saa langt frem, hun kunde, hun smilede, som kun Johanne kunde det; hun saae lige paa Knud.

Den stakkels Knud greb Mesters Haand og raabte høit „Johanne!“ men det kunde ikke høres, Musikanterne spillede saa stærkt paa; og Mester nikkede dertil: „Ja vist hedder hun Johanne!“ og saa tog han et trykt Blad og viste, at der stod hendes Navn, hele hendes Navn.

Nei, det var ingen Drøm! og alle Menneſker jublede for hende og kastede Blomster og Krandske til hende, og hver Gang hun gik, saa kaldte de paa hende igjen, hun gik og kom og atter kom.

Ude paa Gaden flokkede Folk sig om hendes Vogn og betragtede den, og Knud var allerforrest og allergladest, og da de kom til hendes prægtigt oplyste Huus, stod Knud lige ved Vogn døren, der aabnedes, og hun traadte ud, og Lyset skinnede lige ind i hendes velsignede Ansigt og hun smilede og takkede saa mildt og hun var saa rørt; og Knud saae hende lige ind i Ansigtet og hun saae Knud lige ind i Ansigtet, men hun kjendte ham ikke. En Herre med Stjerne paa sit Bryst rakte hende sin Arm — de vare forlovede, sagde man.

Og saa gik Knud hjem og snørte sin Randsel; han vilde, han maatte hjem til Hylde og Pilen — af under Piletræet! i een Time kan man leve et heelt Menneſkeliv!

De bad ham blive; ingen Ord kunde holde ham tilbage; de sagde ham, at det var mod Vintertid, at Sneen alt faldt i Bjergene; men i Sporet af den langsomt fjørende Vogn, — den maatte der jo banes Vej for, — kunde han gaae, med Randselen paa sin Ryg, støttende sig paa sin Stav. —

Og han gik mod Bjergene, op ad dem og ned ad dem; afkræftet, saae han endnu ikke By eller Huus; det var mod Norden. Stjernerne tændtes ovenover ham, hans Fødder vaklede,

hans Hoved svimlede; dybt nede i Dalen tændtes ogsaa Stjerner, det var, som om Himlen ogsaa udstrakte sig neden under ham. Han følte sig syg. Stjernerne dernede bleve fleer og fleer og altid klarere, de bevægede sig hid og did. Det var en lille By, hvor Lysene blinkede, og da han forstod det, anstrængte han sine sidste Kræfter og naaede der et ringe Herberg.

Et heelt Døgn blev han her, thi hans Legeme trængte til Hvile og Pleie. Det var Tø og Glud i Dalen. En Morgens-
 stund kom her en Viremand, han spillede en Melodie hjemme fra Danmark, og saa kunde Knud ikke længer holde det ud, — han gik i Dage, i mange Dage, med en Hast, som gjaldt det at komme hjem før de Allesammen døde der; — men til Ingen talte han om sin Længsel, Ingen kunde troe han havde Hjertesorg, den dybeste man kan have, den er ikke for Verden, den er ikke morsom, den er ikke engang for Vennerne og han havde ingen Venner! Fremmed gik han i fremmed Land, hjemad, mod Norden. I det eneste Brev hjemme fra, det Forældrene for Aar og Dag siden havde skrevet, stod: „Du er ikke rigtig dansk, som vi Andre hjemme! vi ere det saa uhyre! Du holder kun af fremmed Land!“ Forældrene kunde skrive det — ja, de kjendte ham jo!

Det var Aften, han gik paa den aabne Landevei, det begyndte at fryse; Landet selv blev mere og mere fladt med Mark og Eng; der stod ved Veien et stort Piletræ; Alt saa saa hjemligt, saa dansk ud! han satte sig under Pilen, han følte sig saa træt, hans Hoved bøiede sig, hans Dine lukkede sig til Hvile, men han følte og fornåm, hvorledes Pilen sænkede sine Grene ned imod ham, Træet syntes en gammel, mægtig Mand, det var Pilefa'er selv, der løftede ham paa sine Arme og bar ham, den trætte Søn, hjem til det danske Land ved den aabne, blege Strand, til Rjøgeby, til Barndoms-Haven. Ja, det var Piletræet selv fra Rjøge, der var gaaet ud i Verden for at søge

og finde ham, og nu var han fundet og bragt hjem i den lille Have ved Aaen, og her stod Johanne i al sin Pragt, med Guldfronen paa, som han sidst havde seet hende og raabte: Velkommen!"

Og lige foran dem stode to underlige Skikkelser, men de saae meget mere menneskelige ud end i Barndoms-Tiden, de havde ogsaa forandret sig; det var de to Honningfager, Mand-folket og Fruentimmeret; de vendte Retten til og saae godt ud.

"Tak!" sagde de begge To til Knud; "Du har løst vor Tunge! Du har lært os, at man skal freidigt udtale sin Tanke, ellers kommer der ikke Noget ud af det! og nu er der kommet Noget ud af det! — vi ere forlovede!"

Og saa gik de Haand i Haand gennem Rjæge Gader, og de saae meget anstændigt ud paa Brangen, der var ikke Noget at sige paa dem! og de gik lige hen mod Rjæge Kirke, og Knud og Johanne fulgte efter; de gik ogsaa Haand i Haand; og Kirken stod som før med røde Mure og deiligt Bed-bendgrønt, og Kirkens store Dør aabnede sig til begge Sider og Orgelet bruste og Mandfolk og Fruentimmeret gik begge op ad Kirkegangen: "Herstabet først!" sagde de, "Honningfagerne's Brudfolk!" og saa traadte de hver til sin Side for Knud og Johanne, og de knælede deroppe og hun bøiede sit Hoved over hans Ansigt, og der trillede iskolde Taarer fra hendes Dine, det var Isen der smeltede om hendes Hjerte ved hans stærke Kjærlighed, og de faldt paa hans brændende Kinder, og — han vaagnede ved det, og sad under det gamle Piletræ i fremmed Land, i den vinterkolde Aften; der faldt fra Skyerne isnende Hagl, de pidffede hans Ansigt.

"Det var den deiligste Time i mit Liv!" sagde han, "og den var en Drøm. — Gud, lad mig drømme den om igjen!" og han lukkede sine Dine, han sov, han drømte.

I Morgenstunden faldt Sneen, den fhygede hen over hans Fodder, han sov. Landsbyfolk gik til Kirke; der sad en Haandværkssvend, han var død, frosset ihjel — under Piletræet.

„Der er forskjel.“

Det var i Mai Maaned, Vinden blæste endnu koldt; men Foraaret var der, sagde Buske og Træer, Mark og Enge; det myldrede med Blomster og det lige op i det levende Gjerde, og der just talte Foraaret selv sin Sag, det talte fra et lille Ublestræ, der var een eneste Green, saa frisk, saa blomstrende, overdænget med de fine rosenrøde Knopper, som vare lige ved at aabne sig; den vidste nok selv, hvor kjøn den var, for det ligger i Bladet som i Blodet, og derfor blev den heller ikke overrasket ved at Herskabsvognen holdt paa Veien foran den, og den unge Grevinde sagde, at den Ublegreen var det Ondigste, man kunde see, den var Foraaret selv i sin deiligste Aabenbarelse. Og Grenen blev brækket af, og hun holdt den i sin fine Haand og fhyggede over den med sin Silkeparasol, — og saa kjørte de til Slottet, hvor der var høie Sale og pyntelige Stuer; klare hvide Gardiner flagrede ved de aabne Vinduer og deilige Blomster stode i skinnende, gjennemstgige Vaser, og i en af disse, den var som skaaret ud af nyssfalden Snee, blev Ublegrenen sat mellem friske, lyse Bøgegrene; det var en Lyst at see den!

Og saa blev Grenen stolt, og det var jo ganske menneskeligt!

Der kom mange Slags Folk gjennem Stuerne og efter som de gjaldt for, turde de sige deres Beundring, og Somme sagde slet ingen Ting, og Somme sagde altformegget, og Uble-

grenen forstod, at der var Forskjel mellem Menneskene ligesom imellem Værterne. „Somme ere til Stads, og Somme ere til Næring, der ere ogsaa de, som kunne ganske undværes!“ meente Ublegrenen, og da den just var sat ved det aabne Vindue, hvorfra den kunde see baade ned i Haven og ud paa Marken, saa havde den Blomster og Værter nok til at betragte og tænke over! der stode rige og fattige, nogle altfor fattige.

„Stakkels forfattede Urter!“ sagde Ublegrenen, „der er rigtignok gjort Forskjel! og hvor de maa føle sig ullykkelige, der som den Slags kan føle, som jeg og mine Lige kunne det; der er rigtignok gjort Forskjel, men det maa der gøres, ellers stode jo Alle eens!“

Og Ublegrenen saae med en Slags Medlidenhed især paa een Slags Blomster, som der var i Mængde af paa Marker og paa Grøfter; Ingen bandt dem i Bouquet, de vare altfor almindelige, ja man kunde finde dem selv imellem Brostenene, de skjøde op som det argeste Ufrud, og saa havde de det fæle Navn Gandens Melkebøtter. *)

„Stakkels foragtede Vært!“ sagde Ublegrenen, „Du kan ikke gjøre ved, at Du blev hvad Du blev, at Du er saa almindelig, og at Du fik det hæslige Navn, Du har! men det er med Værterne, som med Menneskene, der maa være Forskjel!“

„Forskjel!“ sagde Solstraalen og kyskede den blomstrende Ublegreen, men kyskede ogsaa de gule Gandens Melkebøtter ude paa Marken, alle Solstraalens Brødre kyskede dem, de fattige Blomster, som de rige.

Ublegrenen havde aldrig tænkt over vor Herres uendelige Kjærlighed mod Alt, hvad der lever og røres i ham, den havde aldrig tænkt over hvor meget Smukt og Godt der kan ligge gjemt, men ikke glemt, — men det var jo ogsaa ganske menneskeligt!

*) Leontodon.

Solstraalen, Rysets Straale vidste det bedre: „Du seer ikke langt, Du seer ikke klart! — Hvor er den forfæstede Urt, den Du især beklager?“

„Fandens Melkebøtter!“ sagde Ublegrenen. „Aldrig bindes de i Bouquet, de trædes med Foden, der er formange af dem og naar de løbe i Grø flyver det som smaatfskaaren Uld hen over Veien og hænger Folk i Klæderne. Ufrud er det! men det skal der jo ogsaa være! — jeg er virkelig meget taknemmelig, at jeg ikke er blevet en af dem!“

Og hen over Marken kom en heel Skare Børn: det mindste af disse var nu saa lillebitte, at det blev baaret af de andre; og da det blev sat i Græsset mellem de gule Blomster, løe det høit af Glæde, sparkede med de smaa Been, væltede sig omkring, plukkede kun de gule Blomster og kyssede dem i sød Ustydighed. De noget større Børn brød Blomsten fra den hule Stilk, bøiede denne rundt ind i sig selv, Led ved Led, en heel Kjæde blev det; først een til Halsen, saa een at hænge om Skulderen og om Livet, paa Brystet og paa Hovedet; det var en heel Bragt af grønne Lænker og Kjæder; men de største Børn tog forsigtig den afblomstrede Urt, Stilken, der bar dens snugartede, sammensatte Grø-Krone, denne løse luftige Udblomst, der er et heelt lille Kunststykke, som af de fineste Fjer, Snug eller Duun; de holdt den ved Munden for i eet Puft at afblæse den heelt; Den, der kunde det, fik nye Klæder, før Aaret var omme, havde Bedstemoder sagt.

Den foragtede Blomst var en heel Prophet ved denne Leilighed.

„Seer Du!“ sagde Solstraalen, „seer Du dens Skjønhed, seer Du dens Magt!“

„Ja, for Børn!“ sagde Ublegrenen.

Og der kom ude paa Marken en gammel Kone og gravede med sin stumpede skaftløse Kniv ned om Blomstens Rod og trak

den op; nogle af Rødderne vilde hun fuge sig Kaffe paa, andre vilde hun faae Penge for, idet hun bragte Apothekereren dem til Lægedom.

„Skjønhed er dog noget Høiere!“ sagde Ublegrenen. „Kunde Udvalgte komme i det Skjønnes Rige! der er Forskjel mellem Værterne, ligesom der er Forskjel mellem Menneskene!“

Og Solstraalen talte om den uendelige Kjærlighed hos Gud gjennem alt det Skabte og for Alt, hvad der har Liv, og om den lige Fordeling af Alt i Tid og Evighed!

„Ja, det er nu Deres Mening!“ sagde Ublegrenen.

Og der kom Folk i Stuen, og den unge Grevinde kom, hun, som havde stillet Ublegrenen saa smukt, i den gjennemsigtige Vase hvor Sollyset straaled; og hun bragte en Blomst eller hvad det nu var, det skjultes af tre, fire store Blade, der ligesom et Kræmmerhuus blev holdt rundt om det, for at ingen Træk eller Windpust skulde komme til at gjøre det Skade og saa forsigtig blev det baaret, som aldrig den fine Ublegreen var blevet det. Ganske lempeligt kom nu de store Blade bort, og man saae den fine snuggede Trø-Krone af den gule, foragtede Gandens Melkebøtte. Den var det, hun saa forsigtig havde plukket, saa omhyggelig bar, for at ikke een af de fine Tjer-Pile, der danne dens Taage-Skikkelse og sidde saa løse, skulle blæse af. Heel og herlig havde hun den; og hun beundrede dens skønne Form, dens lustige Klarhed, dens hele særegne Sammensætning, dens Skjønhed, idet den skulde veires hen for Vinden.

„See dog, hvor forunderlig deilig vor Herre har gjort den!“ sagde hun. „Jeg vil male den med Ublegrenen; den er nu saa uendelig deilig for Alle, men ogsaa denne fattige Blomst har af vor Herre ligesaameget paa en anden Maade! saa forskjellige ere de og dog begge Børn i Skjønhedens Rige.“

Og Solstraalen kysjede den fattige Blomst, og den kysjede den blomstrende Ublegreen, dens Blade syntes at rødme derved.

Fem fra en Ærtebælg.

Der var fem Ærter i en Ærtebælg, de vare grønne og Bælgen var grøn, og saa troede de, at hele Verden var grøn, og det var aldeles rigtigt! Bælgen vorte og Ærterne vorte; de indrettede sig efter Huusleiligheden; lige i Rad sad de. — Solen skinnede udenfor og varmede Bælgen op, Regnen gjorde den klar; der var luunt og godt, lyst om Dagen og mørkt om Natten, saaledes som det skulde være, og Ærterne bleve større og altid mere tænkende, som de der sad, for Noget maatte de jo bestille.

„Skal jeg altid blive siddende her!“ sagde de, „bare jeg ikke bliver haard af at sidde saa længe. Er det ikke for mig ligesom om der er Noget udenfor; jeg har en Fornemmelse af det!“

Og Uger gik; Ærterne bleve gule og Bælgen blev gul: „Hele Verden bliver gul!“ sagde de og det havde de Lov til at sige.

Saa fornam de et Rust i Bælgen; den blev revet af, den kom i Menneskehænder og ned i en Trøielomme med flere fyldte Ærtebælge. — „Nu vil der snart blive luffet op!“ sagde de og det ventede de paa.

„Nu gad jeg vide hvem af os der driver det videst!“ sagde den mindste Ært. „Ja nu vil det snart give sig.“

„Skee hvad der maa!“ sagde den største.

„Kraff!“ der revnede Bælgen, og alle fem Ærter trillede ud i det klare Solskin; de laae i en Barnehaand, en lille Dreng holdt paa dem og sagde at det var ordenlige Ærter for hans Hyldebøsse; og strax kom den ene Ært i Bøssen og blev skudt væk.

„Nu flyver jeg ud i den vide Verden! tag mig om Du kan!“ og saa var den borte.

„Jeg," sagde den anden, „flyver lige ind i Solen, det er en rigtig Urtebælg og meget passende for mig!"

Bæf var den.

„Jeg sover hvor jeg kommer," sagde de to andre, „men vi trille nok fremad!" og saa trillede de først paa Gulvet, før de kom i Hyldebøssen, men de kom der. „Vi bringe det videst!"

„Skee hvad der maa!" sagde den sidste og blev skudt iveiret, og den fløi op mod det gamle Bræt under Tagkammer-
Vinduet, lige ind i en Kevne, hvor der var Mos og blød Jord fløi den; og Mossen lukkede sig om den; der laae den gjemt, men ikke glemt af vor Herre.

„Skee hvad der maa!" sagde den.

Inde paa det lille Tagkammer boede en fattig Kone, der om Dagen gik ud at pudse Kaffelovne, ja save Brænde og gjøre svært Arbeide, for Kræfter havde hun og flittig var hun, men lige fattig blev hun; og hjemme paa det lille Kammer laae hendes halvborne eneste Datter, der var saa fin og spinkel; et heelt Aar havde hun ligget tilsengs og syntes hverken at kunne leve eller døe.

„Hun gaaer til sin lille Søster!" sagde Konen. „Jeg havde de to Børn, det var svært nok for mig at sørge for de to, men saa deelte vor Herre med mig og tog den ene til sig; nu vilde jeg nok beholde den anden, jeg har tilbage, men han vil nok ikke have dem skilte ad, og hun gaaer op til sin lille Søster!"

Men den syge Pige blev; hun laae taalmodig og stille den lange Dag, medens Moderen var ude at fortjene Noget.

Det var Foraars-Tid, og tidlig en Morgenstund, just som Moderen vilde gaae til sit Arbeide, skinnede Solen saa smukt ind ad det lille Vindue henad Gulvet og den syge Pige saae hen mod den nederste Glasrude.

„Hvad er dog det Grønne, der pipper frem ved Ruden? Det rører sig i Vinden!“

Og Moderen gik hen til Vinduet og aabnede det paa Klem. „Jh!“ sagde hun, „det er saamæn en lille Vrt, der er skudt frem med sine grønne Blade. Hvor er den kommen herud i Sprækken? Der har Du en lille Have at see paa!“

Og den Syges Seng blev flyttet nærmere Vinduet, hvor hun kunde see den spirende Vrt, og Moderen gik til sit Arbejde.

„Moder, jeg troer jeg kommer mig!“ sagde om Aftenen den lille Pige. „Solen har idag skinnet saa varmt ind til mig. Den lille Vrt trives saa godt! og jeg vil ogsaa nok trives og komme op og ud i Solskinnet!“

„Gid det var saa vel!“ sagde Moderen, men hun troede ikke at det skete; dog, den grønne Spire, som havde givet Barnet glade Livstanter, satte hun en lille Bind ved, for at den ei skulde knækkes af Vinden; hun bandt et Seglgarns Baand fast til Brættet, og til det øverste af Vindues-Karmen for at Vrtens ranken kunde have Noget at helde sig til og snoe sig om, naar den løb op, og det gjorde den; man kunde for hver Dag see, at den tog til.

„Nei, den sætter jo Blomst!“ sagde Konen en Morgen og nu fik ogsaa hun det Haab og den Tro, at den lille syge Pige kom sig; det randt hende isinde, at i den sidste Tid havde Barnet talt livligere, de sidste Morgener havde det selv reist sig op i Sengen og siddet der og seet med straalende Bine paa sin lille Vrtedave af een eneste Vrt. Ugen efter var den Syge første Gang oppe i over en Time. Lyksalig sad hun i det varme Solskin; Vinduet var aabnet, og udenfor stod der fuldt udsprungen en hvidrød Vrtedblomst. Den lille Pige bøiede sit Hoved ned og kyskede ganske sagte de fine Blade. Det var ligesom en Festdag den Dag.

„Vor Herre har selv plantet den og ladet den trives

for at give Haab og Glæde til Dig, mit velsignede Barn og til mig med!" sagde den glade Moder og smilte til Blomsten, som til en god Engel fra Gud.

Men nu de andre Urter! — ja den, som fløi ud i den vide Verden: „Tag mig, om Du kan!" faldt i Tagrenden og kom i Due-Kro, og der laae den som Jonas i Hvalfisken. De to Døvne dreve det ligesaavidt, de bleve ogsaa ædt af Duerne, og det er at gjøre solid Nytte; men den Tjerde, som vilde op i Solen — den faldt i Rendestenen og laae Uger og Dage der, i det sure Vand, hvor den rigtigt bovnede.

„Jeg bliver saa deilig thy!" sagde Urten. „Jeg revner af det, og videre troer jeg ingen Urt kan drive det, eller har drevet det. Jeg er den mærkeligste af de fem fra Urtebælgen!"

Og Rendestenen gav den Medhold.

Men den unge Pige ved Tagvinduet stod med lysende Dine, med Sundheds Skjær paa Kinderne, og hun foldede sine fine Hænder over Urteblomsten og takkede vor Herre for den.

„Jeg holder paa min Urt!" sagde Rendestenen!

Et Blad fra Himlen.

Søit oppe i den tynde, klare Luft fløi en Engel med en Blomst fra Himlens Have, og idet han trykkede et Kys paa Blomsten gik der et lillebitte Blad af og det faldt ned paa den dyndede Jord midt i Skoven og strax fæstede det Rod og satte Skud midt imellem de andre Urter.

„Det er en løierlig Stikling den!" og Ingen vilde kjende sig ved den, hverken Tidsel eller Brændenælde.

„Det er nok en Slags Havevært!" sagde de og grinede,

og saa var den til Mar, som Have-Vært; men den vorte og vorte, som ingen af de Andre, og skjød sine Grene i lange Ranker, vidt omkring.

„Hvor skal Du hen!“ sagde de høie Tidsler, der har Torn paa hvert Blad, „Du løber noget ave om! det har ingensteds hjemme! vi kunne ikke staae at bære Dig!“

Vinteren kom, Sneen laae hen over Planten, men fra den fik Sneelaget en Glands, som blev det nedensfra gennemstrømmet af Sol-Lys. I Foraaret stod der en blomstrende Vært, deilig som ingen Andre i Skoven.

Saa kom den botaniske Professor, der havde Skudsmaals-bog paa at han var hvad han var, han saa paa Planten, han bed i den, men den stod ikke i hans Plantelære; det var ham ikke muligt at finde ud, til hvilken Klasse den hørte.

„Det er en Alfart!“ sagde han. — „Jeg kjender den ikke, den er ikke optaget i Systemet!“

„Ikke optaget i Systemet!“ sagde Tidsler og Nelder.

De store Træer rundtenom hørte hvad der blev sagt, og ogsaa de saa at det ikke var et Træ af deres Slags; men de sagde ikke Noget, hverken Ondt eller Godt, og det er altid det sikreste, naar man er dum.

Da kom, gennem Skoven, en fattig, uskyldig Pige; hendes Hjerte var reent, hendes Forstand stor gennem Troen, al hendes Arvegods i denne Verden var en gammel Bibel, men fra dens Blade talte til hende Guds Stemme: Vilde Menneske Dig ilde, husk af Historien om Joseph: „de tænkte ondt i deres Hjerte, men Gud tænkte at vende det til det Bedre.“ Rider Du Uret, mis-kjendes og forhaanes, husk ham, den Meneste og Bedste, ham, som de spottede og naglede til Korsets Træ, hvor han bad, „Fader, forlad dem, de vide ikke hvad de gjøre!“

Hun standsede sin Gang foran den vidunderlige Vært, hvis grønne Blade duftede saa sødt og vederqvægende og hvor Blom-

sterne i det klare Solskin syntes et heelt Farve-Thrækeri; og det flang fra hver, som gjemte den Melodiernes dybe Brønd, der i Martusinder ikke tømmes. Med from Andagt saae hun paa al den Guds Herlighed; hun boiede een af Grenene ned for ret at beskue Blomsten og indaande dens Duft, og det Iyste i hendes Sind, det gjorde hendes Hjerte saa vel; gjerne havde hun eiet en Blomst, men hun nænte ikke at bryde den af, da vilde den jo snart visne hos hende; og hun tog kun et eneste af de grønne Blade, bar det hjem, lagde det i sin Bibel og der laae det friskt, altid friskt og uvisneligt.

Mellem Bibelens Blade laae det gjemt; med Bibelen blev det lagt under den unge Piges Hoved, da hun Uger efter laae i sin Liigkiste, med Dødens hellige Alvor paa det fromme Ansigt, som om det asprægede sig i det jordiske Støv at hun nu stod for sin Gud.

Men ude i Skoven blomstrede den vidunderlige Vært, den var snart som et Træ at see til, og alle Træfugle kom og boiede sig for den, Svalen og Storken især.

„Det er udenlandsk Skaberi!“ sagde Tidsel og Borre, „saaledes kunne vi her hjemme dog aldrig bære os ad!“

Og de forte Skov-Snegle spyttede paa Træet.

Saa kom Svinehyrden, han ruskede Tidsler og Ranter op for at brænde Aske af det Grønne; hele det vidunderlige Træ, rykket op med alle Rødder, fik han med i Bundtet; „det skal ogsaa gjøre Gavn!“ sagde han og saa var det gjort.

Men i mere end Aar og Dag led Landets Konge af den dybeste Tungstind; han var flittig og arbeidsom, det hjalp ikke; der blev læst dybsindige Skrifter for ham og der blev læst de allerletteste man kunde finde, det hjalp ikke. — Da kom der Bud fra en af Verdens viseste Mænd, man havde henvendt sig til ham og han lod dem vide, at der fandtes et sikkert Middel til at husvæle og helbrede den Lidende. „I Kongens eget Rige groer

der i Skoven en Vært af himmelsk Oprindelse, saadan og saadan seer den ud, man kan ikke tage fejl!" — og her fulgte en Tegning med af Værten, den var let at kjende! — „Den grønnes Vinter og Sommer; tag derfor, hver Aften, et friskt Blad deraf og læg det paa Kongens Bænde, da lyser det om hans Tanke og en deilig Drøm til Natten vil styrke ham for den kommende Dag!"

Det var nu tydeligt nok, og alle Doctores og den botaniske Professor gik ud i Skoven. — Ja, men hvor var Værten.

„Jeg har nok faaet den med i Bundtet!" sagde Svinehyrden, „den er gaaet i Afte for længe siden, men jeg vidste ikke bedre!"

„Vidste ikke bedre!" sagde de Allesammen. „Uvidenhed! Uvidenhed! hvor er Du stor!" og de Ord kunde Svinehyrden lægge sig paa Hjertet, han og ingen Anden, meente de.

Ikke et Blad var at finde, det eneste laae i den Dødes Kiste og derom vidste Ingen.

Og Kongen selv kom i sin Mismod ud i Skoven til Stedet. „Her har Træet staaet!" sagde han, „det er et helligt Sted!"

Og Jorden her blev indhegnet med et gyldent Gitter og der kom Skildvagt, og det baade Nat og Dag.

Den botaniske Professor skrev en Afhandling om den himmelske Plante, og derfor blev han forghyldt, og det var ham til stor Fornøjelse; og Forghyldningen flædte ham og hans Familie, og det er det Glædeligste ved hele den Historie, thi Værten var borte og Kongen var mismodig og bedrøvet — „men det var han ogsaa i Forveien!" sagde Skildvagten.

Den gamle Gravsteen.

En af de smaa Kjøbsteder, hos en Mand, der havde sin egen Gaard, sad hele Familien i en Kreds sammen om Aftenen, paa den Aarstid, da man siger „Aftenen længe“; det var endnu mildt og varmt; Lampen var tændt; de lange Gardiner hang ned for Vinduerne, hvor der stode Blomsterpotter, og udenfor var det et deiligt Maaneshin; men det talte de nu ikke om, de talte om en gammel, stor Steen der laae nede i Gaarden, tæt ved Kjøkkendøren hvor Pigerne tidt opstillede det skurede Kobbertøj, for at det skulde tørres i Solen, og hvor Børnene gjerne legede, — det var egentlig en gammel Gravsteen.

„Ja,“ sagde Manden i Huset, „jeg troer den er fra den gamle nedbrudte Klosterkirke; der blev jo solgt baade Prædikestol, Epitaphier og Gravstene! min salig Fader købte flere af disse, de bleve flaaede itu til Brolægning, men denne Steen blev tilovers og er siden bleven liggende i Gaarden.

„Man kan godt see, at det er en Gravsteen,“ sagde den ældste af Børnene, „der er endnu at see paa den et Timeglas og et Stykke af en Engel, men Indskriften der stod, er næsten reent slettet ud, undtagen det Navn Preben og et stort „S“, der staaer lige bagefter og lidt længer nede „Marthe;“ men mere kan man ikke faae ud og det er da kun, naar det har regnet eller vi have vasket den, at det staaer tydeligt.“

„Herre Gud, det er Preben Svanes og hans Hustrues Liigsten!“ sagde en gammel, gammel Mand derinde, han kunde, i sin Alder godt være Bedstefader til dem Allesammen i Stuen.

„Ja, det Ægtepar var et af de sidste som bleve jordede paa den gamle Klosterkirkegaard! det var et gammelt, hæderligt Par fra mine Drenges-Aar! Alle kjendte dem, og Alle holdt af dem, de vare Alders-Kongeparret her i Byen! Folk sagde om dem

at de eiede over en Tønde Guld, og dog gif de simpelt klædt, i det groveste Løi, men deres Linned var saa skinnende hvidt. Det var et deiligt gammelt Par, Preben og Marthe! — Naar de sad paa Bænken, der var oppe paa Husets høie Steen-trappe, som det gamle Lindetræ heldede sine Grene over, og de nikkede venligt og mildt, saa blev man ordenlig glad derved. De vare saa mageløse gode mod de Fattige! de bespiste dem, de klædte dem, og der var Fornuft og sand Christendom i al deres Godgjørenhed. Først døde Konen! jeg husker den Dag saa godt! jeg var en lille Dreng og med min Fader inde hos gamle Preben, just lige i det at hun var hensovet; den gamle Mand var saa bevæget, græd som et Barn — Liget laae endnu i Sovestammeret, tæt ved, hvor vi sad, — og han talte til min Fader og et Par Naboer om, hvor eensomt der nu vilde blive, hvor velsignet hun havde været, hvormange Aar de havde levet sammen, og hvorledes det gif til at de bleve fjendte med hinanden og fik hinanden fjær; jeg var som sagt, lille, og stod og hørte til, men det opfyldte mig forunderligt at høre paa den gamle Mand, og see, hvorledes han mere og mere blev livlig, fik røde Kinder, idet han talte om Forlovelses-Dagene, hvoryndig hun havde været, hvormange smaa uskyldige Omveie han havde gaaet for at træffes med hende, og han talte om Bryllups-Dagen, hans Dine Iyste derved, han levede ligesom tilbage igjen i den Glædes-Tid, og saa laae hun nu inde i Kammeret tæt ved død, en gammel Kone, og han var en gammel Mand og talte om Haabets Tid! — — ja, ja, saaledes gaaer det! da var jeg et Barn kun og nu er jeg gammel, gammel, som Preben Svane. Tiden gaaer og Alting skifter! — Jeg husker saa godt hendes Begravelses-Dag, gamle Preben gif lige bag efter Ligkisten. Et Par Aar forud havde Ægteparret ladet deres Gravsteen hugge med Indskrift og Navne, paa Dødsaaaret nær; Stenen blev om Aftenen fjørt hen og lagt paa Graven,

— og Maret efter løftedes den igjen og gamle Preben kom ned til sin Hustru. — Der var ikke den Rigdom efter dem, som Folk havde troet og sagt, det, der var, kom til Familien, langt ude, den, man aldrig før havde vidst om. Det Bindingsværks-Huus, med Bænken paa den høie Steentrappe under Lindetræet, blev revet ned af Magistraten, thi det var altfor brøstfældigt til at de turde lade det staae. Siden, da det gik med Klosterkirken ligesaadan og Kirkegaarden blev hævet, saa kom Prebens og Marthes Gravsteen, som Alt dersfra, til hvem, der vilde kjøbe det, og nu er det truffet saa, at den ikke er bleven flaaet i Stykker og brugt, men ligger endnu i Gaarden til Legested for de Smaa, og til Hylde for Pigernes skurede Kjøkkentoi. — Den brolagte Gade gaaer nu hen over gamle Prebens og hans Hustrues Hvilested; Ingen husker dem mere!"

Og den gamle Mand, som fortalte alt dette, rystede vee-modig med Hovedet. „Glemmes!" — „Alt skal glemmes!" sagde han.

Og saa talte de i Stuen om andre Ting; men den mindste Dreng derinde, et Barn med store, alvorlige Dine frøb op paa Stolen bag Gardinerne, og saae ned i Gaarden, hvor Maanen skinnede klart paa den store Steen, der altid før havde syntes ham tom og flad, men nu laae der, som et heelt stort Blad af en Historiebog. Alt hvad Drengen havde hørt om Preben og hans Hustru havde Stenen inde; og han saae paa den, og han saae op mod den klare, lyse Maane, i den rene, høie Luft, og det var ligesom et Guds Ansigt, der skinnede ud over Jorden.

„Glemmes! — Alt skal glemmes!" lød det inde i Stuen, og i det Dieblis kyskede en usynlig Engel Drengens Bryst og Pande og hviskede stille: „Gjem det givne Frøforn vel, gjem det til Modenhedens Tid! — Ved Dig, du Barn, skal den udslattede Indskrift, den smuldrende Gravsteen, med lyse, guldne Træk staae for kommende Slægter! Det gamle Aegtepar

skulde igjen Arm i Arm, vandre did gjennem de gamle Gader, og smilende med friske, røde Kinder, sidde paa Steentrappen under Lindetræet, og nikke til Fattig og Rig. Trofornet fra denne Time vil, gjennem Aaringer, vore til et blomstrende Digterværk. Det Gode og Skjønne glemmes ikke, det lever i Sagn og Sange."

Klods-Hans.

En gammel Historie fortalt igjen.

Ude paa Landet var der en gammel Gaard, og i den var der en gammel Herremand, som havde to Sønner, der vare saa vittige, at det Halve var nok; de vilde frie til Kongens Datter og det turde de, for hun havde ladet kundgjøre at hun vilde tage til Mand, Den, hun fandt bedst kunde tale for sig.

De To forberedte sig nu i otte Dage, det var den længste Tid de havde til det, men det var ogsaa nok, for de havde Forkundskaber og de ere nyttige. Den Ene kunde udenad hele det latinske Lexicon og Byens Avis for tre Aar, og det baade forfra og bagfra; den Anden havde gjort sig bekjendt med alle Laugs-Artiflerne og hvad hver Oldermann maatte vide, saa kunde han tale med om Staten meente han, dernæst forstod han ogsaa at brodere Seler, for han var fin og fingernem.

"Jeg faaer Kongedatteren!" sagde de begge To, og saa gav deres Fader dem hver en deilig Hest; han, som kunde Lexiconet og Aviserne fik en fulsort, og han, som var oldermands-klog og broderede fik en melkehvid, og saa smurte de sig i Mundvigerne med Levertran, forat de kunde blive mere smidige. Alle Tjenestefolkene vare nede i Gaarden for at see dem stige til Hest; i det

samme kom den tredie Broder, for der var tre, men der var Ingen der regnede den Tredie med, som Broder, for han havde ikke saadan Lærdom, som de to andre Brødre, og ham kaldte de Klods-Hans.

„Hvor skal I hen siden I er i Stadstøiet?“ spurgte han.

„Til Hove for at snakke os Kongedatteren til! har Du ikke hørt Trommen gaaer om over hele Landet!“ og saa fortalte de ham det.

„Hille den, saa maa jeg nok med!“ sagde Klods-Hans, og Brødrene loe af ham og red afsted.

„Fader, lad mig faae en Hest!“ raabte Klods-Hans. „Jeg faaer saadan en Lyst til at gifte mig. Ta'er hun mig. saa ta'er hun mig! og ta'er hun mig ikke, saa ta'er jeg hende alligevel!“

„Det er noget Snak!“ sagde Faderen, „Dig giver jeg ingen Hest. Du kan jo ikke tale! nei, Brødrene, det er Stads-Karle!“

„Maa jeg ingen Hest faae!“ sagde Klods-Hans, „saa ta'er jeg Gedebukken, den er min egen, og den kan godt bære mig!“ og saa satte han sig skrævs over Gedebukken, stak sine Hæle i Siden paa den og foer afsted hen ad Landeveien. Hui! hvor det gik. „Her kommer jeg!“ sagde Klods-Hans, og saa sang han saa at det skingrede efter.

Men Brødrene red ganske stille forud; de talte ikke et Ord, de maatte tænke over paa alle de gode Indfald de vilde komme med, for det skulde nu være saa udspikuleret!

„Halehoi!“ raabte Klods-Hans, „her kommer jeg! see hvad jeg fandt paa Landeveien!“ og saa viste han dem en død Krage han havde fundet!

„Klods!“ sagde de, „hvad vil Du med den!“

„Den vil jeg forære til Kongedatteren!“

„Ja gjør Du det!“ sagde de, loe og red videre.

„Halehoi! her kommer jeg! see, hvad jeg nu har fundet, det finder man ikke hver Dag paa Landeveien!”

Og Brødrene vendte sig om igjen for at see hvad det var. „Klods!” sagde de, „det er jo en gammel Træsko, som Overstykket er gaaet af! skal Kongedatteren ogsaa ha' den!”

„Det skal hun!” sagde Klods-Hans; og Brødrene loe og de red og de kom langt forud.

„Halehoi! her er jeg!” raabte Klods-Hans; „nei, nu bliver det værre og værre! halehoi! det er mageløst!”

„Hvad har Du nu fundet!” sagde Brødrene.

„O!” sagde Klods-Hans, „det er ikke til at tale om! hvor hun vil blive glad, Kongedatteren!”

„Uh!” sagde Brødrene, „det er jo Bludder, der er fastet lige op af Grøften!”

„Ja det er det!” sagde Klods-Hans, „og det er den fineste Slags, man kan ikke holde paa den!” og saa fyldte han Lommen.

Men Brødrene red alt hvad Tøiet kunde holde, og saa kom de en heel Time forud og holdt ved Byens Port, og der fik Frijerne Nummer estersom de kom, og blev sat i Række, ser i hvert Geled og saa tæt at de ikke kunde røre Armene og det var nu meget godt, for ellers havde de sprættet Rygstykkerne op paa hverandre, bare fordi den Ene stod foran den Anden.

Alle Landets øvrige Indvaanere stode rundt om Slottet lige op til Vinduerne for at see Kongedatteren tage mod Frijerne, og ligesom en af dem kom ind i Stuen, slog Talegaven klist for ham.

„Duer ikke!” sagde Kongedatteren. „Væk!”

Nu kom den af Brødrene, som kunde Lexiconet, men det havde han reent glemt ved at staae i Række, og Gulvet knirkede og Loftet var af Speilglas, saa at han saa sig selv paa Hovedet, og ved hvert Vindue stode tre Skrivere og en Oldermænd, der

hver skrev op Alt hvad der blev sagt, at det strax kunde komme i Avisen og sælges for to Skilling paa Hjørnet. Det var frygteligt, og saa havde de fyret saadan i Raffelovnen, at den var rød i Trømlen!

„Det er en svær Barme her er herinde!“ sagde Frieren.

„Det er fordi min Fader i Dag steger Hanekyllinger!“ sagde Kongedatteren.

„Bæ!“ der stod han, den Tale havde han ikke ventet; ikke et Ord vidste han at sige, for noget Morsomt vilde han have sagt. Bæ!

„Duer ikke!“ sagde Kongedatteren. „Bæk!“ og saa maatte han afsted. Nu kom den anden Broder.

„Her er en forfærdelig Hede!“ — sagde han.

„Ja, vi stege Hanekyllinger i Dag!“ sagde Kongedatteren.

„Hvad be — hvad?!“ sagde han, og alle Skrivelserne skrev Hvad be — hvad!

„Duer ikke!“ sagde Kongedatteren. „Bæk!“

Nu kom Klods-Hans, han red paa Gedebukken lige ind i Stuen. „Det var da en gloende Hede!“ sagde han.

„Det er fordi jeg steger Hanekyllinger!“ sagde Kongedatteren.

„Det var jo rart det!“ sagde Klods-Hans, „saa kan jeg vel faae en Krage stegt?“

„Det kan De meget godt!“ sagde Kongedatteren, „men har de Noget at stege den i, for jeg har hverken Potte eller Pande!“

„Men det har jeg!“ sagde Klods-Hans. „Her er Kogetøi med Tinkrampe! og saa trak han den gamle Træsko frem og satte Krage midt i den.

„Det er til et heelt Maaltid!“ sagde Kongedatteren, „men hvor faae vi Dhyppelse fra!“

„Den har jeg i Kommen!“ sagde Klods-Hans. „Jeg

har saa Meget jeg kan spille af det!" og saa heldte han lidt Bludder af Lommen.

"Det kan jeg lide!" sagde Kongedatteren, "Du kan da svare! og Du kan tale og Dig vil jeg have til Mand! men veed Du, at hvert Ord vi sige og har sagt, skrives op og kommer imorgen i Avisen! ved hvert Vindue seer Du staae tre Skrivere og en gammel Oldermann, og Oldermannen er den værste for han kan ikke forstaae!" og det sagde hun nu for at gjøre ham bange. Og alle Skriverne vrinslede og slog en Blæk-Klat paa Gulvet.

"Det er nok Herskabet!" sagde Klods-Hans, "jaa maa jeg give Oldermannen det Bedste!" og saa vendte han sine Lommer og gav ham Bluddren i Ansigtet.

"Det var fint gjort!" sagde Kongedatteren, "det kunde jeg ikke have gjort! men jeg skal nok lære det!" —

Og saa blev Klods-Hans Konge, fik en Kone og en Krone og sad paa en Throne, og det har vi lige ud af Oldermannens Avis — og den er ikke til at stole paa!

Fra et Vindue i Bartou.

Ud til den grønne Bold, der gaaer rundt om Kjøbenhavn, ligger en stor, rød Gaard med mange Vinduer, i dem vorer Balsaminen og Ambratræet; fattigt seer der ud derindensfor, og fattige gamle Folk boe der. Det er Bartou.

See! op til Vindueskarmen læner sig en gammel Pige, hun plukker det visne Blad af Balsaminen og seer ud paa den grønne Bold, hvor lystige Børn tumle sig; hvad tænker hun paa? Et Livs Drama ruller op for Tanken.

De fattige Smaa, hvor lykkeligt de lege! hvilke røde Kinder, hvilke velsignede Dine, men hverken Skoe eller Strømper have de paa; de dandse paa den grønne Bold der, hvor Sagnet fortæller at for mange Aar tilbage, da Jorden der altid sank, blev et uskyldigt Barn lokket med Blomster og Vegetøi ind i den aabne Grav, som de murede til medens den Lille legede og spiste. Da laae Bolden fast, og bar snart et deiligt Grønsvær. De Smaa kjende ikke Sagnet, ellers vilde de høre Barnet græde endnu dernede under Jorden, og Duggen paa Græsset vilde synes dem de brændende Taarer. De kjende ikke Historien om Danmarks Konge, der, da Fjenden laae udenfor, red her forbi, og svor at han vilde døe i sin Rede. Da kom Qvinder og Mænd, de gjøde kogende Vand ned over de hvidklædte Fjender, som i Sneen fravlede op ad den ydre Boldside.

Lyftigt lege de fattige Smaa.

Leg, du lille Pige! snart komme Aarene — ja, de velsignede Aar: Confirmanterne spadserer Haand i Haand, Du gaaer i hvid Kjole, den har kostet din Moder nok, og dog er den syet om af en større, gammel! Du faaer et rødt Shawl, det hænger Dig forlangt ned, men saa kan man see, hvor stort det er, hvor altfor stort! Du tænker paa din Stads og paa den gode Gud. Deilig er en Vandring paa Bolden! Og Aarene gaae med mange mørke Dage, men med Ungdomssind, og Du faaer en Ven, Du veed det ikke! I mødes; I vandre paa Bolden i det tidlige Foraar, naar alle Kirkeklokker ringe store Bededag. Der er endnu ikke Violer at finde, men ud for Rosenborg staaer der et Træ med de første grønne Knopper, der standse I. Hvert Aar skyder Træet grønne Grene, det gjør ikke Hjertet i Menneskets Bryst. Gjennem dette glide flere mørke Skyer, end Norden kjender. Stakkels Barn, din Brudgoms Brudeskammer bliver Liigkisten, og Du bliver en gammel Pige; fra Bartou seer

Du bag Balsaminen ud paa de legende Børn, seer din Historie gjentages.

Og det er just det Livs-Drama, der ruller op for den gamle Pige, der seer ud paa Bolden, hvor Solen skinner, hvor Børnene med røde Kinder og uden Strømper og Skoe juble, som alle de andre Himlens Fugle.

Ib og lille Christine.

Nær ved Gudena, inde i Silkeborg-Skove, løfter sig en Landhyg, som en stor Bold, den kaldes „Masen“ og under den mod Vest laae, ja der ligger endnu, et lille Bondehuus med magre Jorder; Sandet skinner igjennem den tynde Rug- og Byg-Alger. Det er nu en Deel Aar siden; Folkene, som boede der, dreve deres lille Avling, havde dertil tre Faar, et Sviin og to Stude; kort sagt de havde det ret vel til Jøden, naar man tager den, som man har den, ja de kunde vel ogsaa have bragt det til at holde et Par Heste, men de sagde, som de andre Bønder derovre: „Hesten æder sig selv!“ — den tærer for det Gode den gjør. Jeppe-Jæns drev sin lille Jordlod om Sommeren, og var om Vinteren en flink Træskoemand. Han havde da ogsaa Viedhjælp, en Karl der forstod at skære Træskoe, der vare baade stærke, lette og med Facon; Skoe og Sløv skar de; det gav Skillinger, man kunde ikke kalde Jeppe-Jæns for fattig Folk.

Lille Ib, den syvåars Dreng, Husets eneste Barn sad og saae til, skar i en Bind, skar sig ogsaa i Fingrene; men en Dag havde han snittet to Stykker Træ, saa at de saae ud, som smaa

Træskoe; de skulde, sagde han, foræres til lille Christine, og det var Brammandens lille Datter; hun var saa fin og saa yndelig, som et Herskabs Barn; havde hun Klæder skaaret, som hun var født og baaret, saa vilde Ingen troe at hun var fra Lyngtørvehuset paa Seishede. Derovre boede hendes Fader, der var Enkemand og ernærede sig ved at pramme Brænde fra Skoven ned til Silkeborg Maleværk, ja tidt derfra videre op til Randers. Ingen havde han der kunde tage vare paa lille Christine, der var et Aar yngre end Ib og saa var hun næsten altid hos ham, paa Brammen og mellem Lyngen og Lyltebærbuskene; skulde han endelig heelt op til Randers, ja saa kom lille Christine over til Jeppe-Jæns's.

Ib og lille Christine kom godt ud af det ved Leg og ved Fad; de rodede og de gravede, de krøb og de gik, og en Dag vovede de sig ene to næsten heelt op paa Aasen og et Stykke ind i Skoven, og der fandt de Sneppeæg, det var en stor Begivenhed.

Ib havde endnu aldrig været ovre paa Seishede, aldrig prammet igjennem Søerne ad Gudena, men nu skulde han det: han var indbudt af Brammanden og Aftenen forud fulgte han hjem med ham.

Paa de høit opstablede Brændestykker i Brammen sad tidlig om Morgen den to Børn og spiste Brød og Hindbær. Brammanden og hans Medhjælper stagede sig frem, det gik med Strømmen, i rast Fart ned ad Aaen, gjennem Søerne, der syntes at lukke sig ved Skov og ved Siv, men altid var der dog Gjennemfart, om endogsaa de gamle Træer heldede sig heelt ud og Ggetræerne strakte frem affaldede Grene, ligesom om de havde opsmøgede Armer og vilde vise deres knudrede, nøgne Arme! gamle Elsetræer, som Strømmen havde løst fra Skrænten holdt sig med Rødderne fast ved Bunden, og saae ud ligesom smaa Skovper; Alakander vuggede paa Vandet; det var en

deilig Fart! — og saa kom man til Maleværket, hvor Vandet brusede gennem Sluserne; det var Noget for Ib og Christine at see paa!

Dengang var endnu hernelde hverken Fabrik eller By, her stod kun den gamle Aulsgaard, og Besætningen der var ikke stor, Vandets Fald gennem Slusen og Vildandens Skrig, det var den Gang den stadigste Livlighed her. — Da nu Brændet var prammet om, købte Christines Fader sig et stort Knippe Mal og en lille slagtet Gris, der Alt tilsammen i en Kurb blev stillet agter ude paa Brammen. Nu gik det mod Strømmen hjem, men Vinden var med og da de satte Seil til, var det ligesaa godt, som om de havde to Heste for.

Da de med Brammen var saa høit oppe under Skoven, at de laae ud for hvor Manden, der hjalp med at pramme, havde kun et kort Stykke hjem, saa gik han og Christines Fader i Land, men paalagde Børnene at forholde sig rolige og forsigtige, men det gjorde de ikke længe, de maatte see ned i Kurven hvor Malene og Grisen gjemtes, og Grisen maatte de løfte paa og holde den, og da de begge vilde holde den saa tabte de den og det lige ud i Vandet; der drev den paa Strømmen, det var en forfærdelig Begivenhed.

Ib sprang i Land og løb et lille Stykke, saa kom ogsaa Christine; „tag mig med Dig!“ raabte hun, og nu var de snart inde i Buskene, de saae ikke længer Brammen eller Maen; et lille Stykke endnu løb de, saa faldt Christine og græd; Ib fik hende op.

„Kom med mig!“ sagde han. „Huset ligger derovre!“ men det laae ikke derovre. De gik og de gik, over visstent Løv og tørre nedfaldne Grene, der knagede under deres smaa Fødder; nu hørte de en stærk Raaben — de stode stille og lyttede; nu skreg en Drn, det var et fælt Skrig, de bleve ganske forfækkede, men foran dem, inde i Skoven, vorte de deiligste Blaabær, en

utrolig Mængde; det var alt for indbydende til ikke at blive og de blev og de spiste, og bleve ganske blaa om Mund og Kinder. Nu hørtes igjen en Raaben.

„Vi faae Bank for Grisen!“ sagde Christine.

„Lad os gaae hjem til vort!“ sagde Ib; „det er her i Skoven!“ og de gik; de kom paa en Kjørevei, men hjem førte den ikke, mørkt blev det og angst vare de. Den forunderlige Stilhed rundt om afbrødes ved fæle Skrig af den store Hornugle eller Lyd fra Fugle de ikke kjendte; endelig stod de begge To fast i en Bust, Christine græd og Ib græd, og da de saa havde grædt en Stund lagde de sig i Løvet og faldt isøvn.

Solen var høit oppe da de vaagnede, de frøs men oppe paa Høiden tæt ved, skinnede Solen ned mellem Træerne, der kunde de varme sig og deraf meente Ib maatte de kunde see hans Forældres Huus; men de vare langt fra det, i en ganske anden Deel af Skoven. De kravlede heelt op paa Høiden og stod paa en Skrænt ved en klar, gjennemsigtig Sø; Bislene i den stode i Stiim belyste af Solstraalerne; det var saa uventet hvad de saa og tætved var en stor Bust fuld af Nødder, ja saagar selv Kløvser; og de plukkede og de knækkede og fik de fine Kjærner, der havde begyndt at sætte sig, — og saa kom der endnu en Overraskelse, en Forfrækkelse. Fra Busten traadte frem en stor, gammel Kone, hvis Ansigt var saa bruunt og Haaret saa glindsende og sort; det Hvide i hendes Dine skinnede ligesom paa en Morian; hun havde en Bult paa Nakken, og en Knortekjæp i Haanden; hun var en Taterske. Børnene forstode ikke strax hvad hun sagde; og hun tog tre store Nødder op af Lommen, inde i hver laae de deiligste Ting gjemte, fortalte hun, det var Dnskenødder.

Ib saa paa hende, hun var saa venlig, og saa tog han sig sammen og spurgte om han maatte have de Nødder og Konen

gav ham den og plukkede sig en heel Romme fuld af den paa Buxten.

Og Ib og Christine saae med store Dine paa de tre Dnskenødder.

„Er der i den en Vogn med Heste for?“ spurgte Ib.

„Der er en Guldkarreer med Guldheste!“ sagde Konen.

„Saa giv mig den!“ sagde lille Christine, og Ib gav hende den og Konen knyttede Nødden ind i hendes Halstørklæde.

„Er der inde i denne saadant et lille kjønt Halsklæde, som det Christine der har?“ spurgte Ib.

„Der er ti Halsklæder!“ sagde Konen, „der er fine Kjoler, Strømper og Hat!“

„Saa vil jeg ogsaa have den!“ sagde Christine, og lille Ib gav hende ogsaa den anden Nød; den tredie var en lille fort en.

„Den skal Du beholde!“ sagde Christine, „og den er ogsaa kjøn.“

„Og hvad er der i den?“ spurgte Ib.

„Det Allerbedste for Dig!“ sagde Taterkone.

Og Ib holdt fast paa Nødden. Konen lovede at føre dem paa rette Wei hjem, og de gif, men rigtignok i en ganske modsat Retning, end de skulde gaae, men derfor tør man ikke beskylde hende for, at hun vilde stjæle Børn.

I den vildsomme Skov mødte de Skovløberen Chræn, han kjendte Ib, og ved ham kom Ib med lille Christine hjem, hvor man var i stor Angest for dem, og Tilgivelse fik de, skjøndt de havde begge fortjent et godt Livsfuldt Riis, først fordi de lod Grisen falde i Vandet og dernæst at de vare løbne deres Wei.

Christine kom hjem paa Heden og Ib blev i det lille Skovhuus; det Første han der om Aftenen gjorde, var at tage frem Nødden der gjemte „det Allerbedste“; — han lagde den

mellem Døren og Dørfarmen, klemte saa til, Nødden knak, men ikke Kjerne skabt var der at see, den var fyldt ligesom med Snus eller Muld-Jord, der var gaaet Orm i den, som det kaldes.

„Ja, det kunde jeg nok tænke!“ meente Ib, „hvor skulde der, inde i den lille Nød, være Plads for det Allerbedste! Christine faaer hverken fine Klæder eller Guldkarreer ud af sine to Nødder!“

Og Vinteren kom og det nye Aar kom.

Og der gik flere Aaringer. Nu skulde Ib gaae til Bræsten og han boede langvejs borte. Paa den Tid kom en Dag Brammanden og fortalte hos Ibs Forældre, at lille Christine skulde nu ud at tjene for sit Brød, og at det var en sand Lykke for hende at hun kom i de Hænder, hun kom, fik Tjeneste hos saadanne brave Folk; tænkt, hun skulde til de rige Krolfolk i Herning Ranten, vesterpaa; der skulde hun gaae Mo'er tilhaande og siden, naar hun skiftede sig og der var confirmeret, vilde de beholde hende.

Og Ib og Christine toge Afsked fra hinanden: Kjæreste-folkene bleve de kaldte; og hun viste ham ved Afskeden at hun endnu havde de to Nødder, som hun fik af ham da de løb vild i Skoven, og hun sagde, at hun i sin Klædekiste gjemte de imaa Træskoe, han som Dreng havde skaaret og foræret hende. Og saa skiltes de.

Ib blev confirmeret, men i sin Moders Huus blev han, for han var en flink Træskoefsnider og han passede godt om Sommeren den lille Avling; hans Moder havde kun ham dertil, Ibs Fader var død.

Kun sjeldent, og det var da ved en Postkarl eller en Malebonde, hørte man om Christine: det gik hende godt hos de rige Krolfolk og da hun var blevet confirmeret skrev hun til Faderen Brev med Hilsen til Ib og hans Moder; i Brevet

stod om sex nye Særte og en deilig Klædning Christine havde faaet af Huusbond og Madmo'er. Det var rigtignok gode Tider.

Foraaret derefter, en smuk Dag, bankede det paa Ib's og hans Moders Dør, det var Brammanden med Christine; hun var kommet i Besøg paa en Dagstid; der var just en Leilighed i Them og igjen tilbage, og den benyttede hun. Smuk var hun, som en fin Frøken, og gode Klæder havde hun; de vare syede vel og de passede til hende. I fuld Stads stod hun, og Ib var i de daglige gamle Klæder. Han kunde slet ikke komme til Mæle; vel tog han hendes Haand, holdt den saa fast, var saa inderlig glad, men Munden kunde han ikke faae paa Gang, det kunde lille Christine, hun talte, hun vidste at fortælle og hun kysede Ib lige paa Munden:

„Kjender Du mig ikke nok!“ sagde hun; men selv da de vare ene To og han endnu stod og holdt hende i Haanden, var Alt hvad han kunde sige, alene det: „Du er blevet ligesom en fin Dame! og jeg seer saa pjusket ud! hvor jeg har tænkt paa Dig, Christine! og paa gamle Tider!“

Og de gik Arm i Arm op paa Mase og saae over Guden=Ala til Seishede med de store Lyngbanker, men Ib sagde ikke Noget, dog da de skiltes ad, var det klart for ham, at Christine maatte blive hans Kone, de vare jo fra Smaa kaldt Kjærestefolk, de vare, syntes han, et forlovet Par, uagtet ingen af dem selv havde sagt det.

Kun nogle Timer endnu kunde de være sammen, for hun skulde igjen til Them, hvorfra tidlig næste Morgen Vognen førte tilbage vesterpaa. Faderen og Ib fulgte med til Them, det var klart Maaneskin, og da de kom der og Ib endnu holdt Christines Haand, kunde han ikke slippe den, hans Dine de vare saa klare, men Ordene faldt kun smaat, men det var Hjertes Ord hvert eneste et: „er Du ikke blevet for fint vant,“ sagde

han, „og kan Tu finde Dig i at leve i vor Mo'ers Huus med mig, som Ugtemand, saa blive vi To engang Mand og Kone! — — men vi kan jo vente lidt!“

„Ja, lad os see Tiden an, Ib!“ sagde hun; og saa trykkede hun hans Haand og han kyssede hende paa hendes Mund. „Jeg stoler paa Dig, Ib! sagde Christine, „og jeg troer at jeg holder af Dig! men lad mig sove paa det!“

Og saa skiltes de ad. Og Ib sagde til Brammanden at han og Christine vare nu saa godt som forlovede, og Brammanden fandt at det var som han altid havde tænkt om det; og han fulgte hjem med Ib og sov der i Seng med ham, og der taltes saa ikke mere om Forlovelsen.

Et Aar var gaaet; to Breve vare verlede mellem Ib og Christine; „trofast til Døden!“ stod der ved Underskriften. En Dag traadte Brammanden ind til Ib, han havde Hilsen til ham fra Christine; hvad Mere han havde at sige, gif det lidt langsomt med, men det var det, at det gif Christine vel, mere end vel, hun var jo en fjøn Pige, agtet og afholdt. Kromandens Søn havde været hjemme paa Besøg; han var ansat ved noget Stort i Kjøbenhavn, ved et Contoir; han syntes godt om Christine, hun fandt ham ogsaa efter sit Sind, hans Forældre vare nok ikke uvillige, men nu laae det dog Christine paa Hjertet, at nok Ib tænkte saa Meget paa hende, og saa havde hun betænkt at skyde Lykken fra sig, sagde Brammanden.

Ib sagde i Førstningen ikke et Ord, men han blev ligesaa hvid, som et Klæde, rystede lidt med Hovedet og saa sagde han: „Christine maa ikke skyde sin Lykke fra sig!“

„Skriv hende det Par Ord til!“ sagde Brammanden.

Og Ib skrev ogsaa, men han kunde ikke ret sætte Ordene sammen, som han vilde, og han slog Streg over og han rev itu, — men om Morgenens var der et Brev istand til lille Christine, og her er det!

— „Det Brev, Du har skrevet til din Fader har jeg læst
 „og seer at det gaaer Dig vel i alle Maader og at Du kan faae
 „det endnu bedre! Spørg dit Hjerte ad, Christine! og tænk
 „vel over hvad Du gaaer ind til, om Du tager mig! det er kun
 „ringe hvad jeg har. Tænk ikke paa mig og hvordan jeg har
 „det, men tænk paa dit eget Gavn! Mig er Du ikke bundet til
 „ved Løfte, og har Du i dit Hjerte givet mig et, saa løser jeg
 „Dig fra det. Alverdens Glæde være over Dig, lille Christine!
 „vor Herre har vel Trøst for mit Hjerte!

Altid din inderlige Ven.

Ib."

Og Brevet blev affendt og Christine fik det.

Bed Mortensdagstider blev der lyst fra Brædikestolen for hende, i Kirken paa Heden og ovre i Kjøbenhavn, hvor Brudgommen var, og derover reiste hun med sin Madmo'er, da Brudgommen, for sine mange Forretningers Skyld ikke kunde komme saalangt over i Jylland. Christine havde, efter Aftale, truffet sammen med sin Fader i Landsbyen Tunder, som Veien gaaer igjennem og som var ham det nærmeste Mødested; der tog de To Afsted. Derom kom til at falde et Par Ord, men Ib sagde ikke Noget; han var blevet saa estertænkksom, sagde hans gamle Mo'er; ja estertænkksom var han, og derfor randt ham i Tanke de tre Nodder, han som Barn fik af Taterkonen og gav Christine de to af, det var Dnskenodder, i hendes den ene laae jo en Guldkaarreet med Heste, i den anden de deiligste Klæder; det slog til! al den Herlighed fik hun nu ovre i Kongens Kjøbenhavn! for hende gif det i Opfyldelse —! for Ib var der i Nodden kun den sorte Muld. „Det Allerbedste" for ham, havde Taterkonen sagt, — jo, ogsaa det gif i Opfyldelse! den sorte Muld var ham det Bedste. Nu forstod han tydeligt hvad Konen havde meent: I den sorte Jord, i Gravens Gjemme, der var det ham det Allerbedste!

Og der gik Aaringer, — ikke mange, men lange, syntes Ib; de gamle Kropfolk døde bort, den ene kort efter den anden; al Velstanden, mange tusinde Rigsdaler gik til Sønnen. Ja, nu kunde Christine faae Guldkaarret og fine Klæder nok.

I to lange Aar, som fulgte, kom ikke Brev fra Christine, og da saa Faderen fik et, var det slet ikke skrevet i Velstand og Fornøielse. Stakkels Christine! hverken hun eller hendes Mand havde vidst at holde Maade med Rigdommen, den gik, som den kom, der var ingen Velsignelse ved den, for de vilde det ikke selv.

Og Lyngen stod i Blomster og Lyngen tørrede hen; Sneen havde mange Vintre flyget over Seis Hede, over Aasen hvor Ib boede i Læ; Foraarsolen skinnede og Ib satte Bloven i Jorden, da skar den, som han troede, hen af en Flintesteen, der kom ligesom en stor sort Høvlspaan op over Jorden, og da Ib tog paa den, mærkede han at det var et Metal, og hvor Bloven havde skaaret ind i det skinnede det blankt. Det var en tung stor Arm-Ring af Guld fra Hedenold; R kæmpegraven var blevet jævnet her, dens kostelige Smykke fundet. Ib viste det til Præsten, der sagde ham hvad herligt det var og derfra gik Ib med det til Herredsfogden, der gav Indberetning derom til Kjøbenhavn og raadede Ib selv at overbringe det kostelige Fund.

„Du har fundet i Jorden det Bedste, Du kunde finde!“ sagde Herredsfogeden.

„Det Bedste!“ tænkte Ib. „Det Allerbedste for mig — og i Jorden! saa havde Taterkvinden dog ogsaa Ret med mig, naar det var det Bedste!“

Og Ib gik med Smakken fra Marhuus til Kongens Kjøbenhavn; det var som en Rejse over Verdenshavet, for ham, som kun havde sat over Gudena. Og Ib kom til Kjøbenhavn.

Bærdien af det fundne Guld blev udbetalt ham, det var en stor Sum, sex hundrede Rigsdaler. Der gik i det store vildsomme Kjøbenhavn Ib fra Skoven ved Seishede.

Det var netop Aftenen før han vilde med en Skipper tilbage til Aarhus, da han forvildede sig i Gaderne, kom i en ganske anden Retning, end den, han vilde, og var, over Knippelsbro, kommet til Christianshavn istedetfor ned mod Volden ved Vesterport! Han styrede ganske rigtigt Vester paa, men ikke derhen hvor han skulde. Der var ikke et Menneske at see paa Gaden. Da kom en lille bitte Pige ud fra et fattigt Huus; Ib talte til hende om Veien, han søgte; hun studsede, saae op paa ham og var i hestig Graad. Nu var hans Spørgsmaal, hvad hun seilede; hun sagde Noget, som han ikke forstod og idet de begge vare lige under en Lygte, og Lyset fra den skinnede hende ind i Ansigtet, blev han ganske underlig, for det var livagtig lille Christine han saae, ganske, som han huskede hende fra de begge vare Børn.

Og han gik med den lille Pige ind i det fattige Huus, opad den smalle, slidte Trappe, høit op til et lille skraat Kammer under Taget. Der var en tung, qvalm Luft derinde, intet Lys tændt; henne i Krogen sukede det og drog Veiret trangt. Ib tændte en Svovlstikke. Det var Barnets Moder, som laae paa den fattige Seng.

„Er der Noget, jeg kan hjælpe Eder med!“ sagde Ib. „Den Lille fik mig fat, men jeg er fremmed selv her i Staden. Er her ingen Naboer, eller Nogen jeg kan kalde paa!“ — Og han løftede hendes Hoved.

Det var Christine fra Seishede.

I Maringer var der hjemme i Jylland hendes Navn ikke blevet nævnet, det vilde have rørt op i Ibs stille Tankegang, og det var jo ikke heller godt, hvad Rygtet og Sandheden meldte, at de mange Penge, hendes Mand fik i Arv fra hans Forældre,

havde gjort ham overmodig og vildsom; sin faste Stilling havde han opgivet, reist et halvt Aar i fremmede Lande, kommet tilbage og gjort Gjæld og dog flankeret; meer og meer hældede Bognen og tilsidst væltede den. De mange Iystige Benner fra hans Bord, sagde om ham, at han fortjente det, som det gik ham, han havde jo levet, som en gal Mand! — Hans Liig var en Morgen funden i Canalen i Slots haven.

Christine gik med Døden i sig; hendes yngste lille Barn, kun nogle Uger gammelt, baaret i Velstand, født i Glendighed, var alt i Graven, og nu var det saa vidt med Christine, at hun laae dødsfyg, forladt, paa et uselt Kammer, uselt, som hun kunde have taalt det i sine unge Aar paa Seishede, men nu bedre vant, ret følte Glendigheden af. Det var hendes ældste, lille Barn, ogsaa en lille Christine, der led Nød og Sult med hende, og som havde faaet Ib derop.

„Jeg er bange jeg dør fra det stakkels Barn!“ fremsukkede hun, „hvor i Verden skal hun saa hen!“ — Mere kunde hun ikke sige.

Og Ib fik igjen en Svovlstikke tændt og fandt en Stump Lys, den brændte og lyst i det usle Kammer.

Og Ib saae paa den lille Pige og tænkte paa Christine i unge Dage; for Christines Skyld kunde han være god mod dette Barn, som han ikke kjendte. Den Døende saae paa ham, hendes Dine bleve større og større —! Kjendte hun ham? Ikke vidste han det, ikke et Ord hørte han hende sige.

Og det var i Skoven ved Gudena, nær Seishede; Luften var graa, Lyngen stod uden Blomster, Vestens Storme dreve det gule Løv fra Skoven ud i Aaen og hen over Heden hvor Græstørvhuset stod, hvor fremmede Folk boede; men under Aasen, godt i Læ bag høie Træer stod det lille Huus, hvidtet

og malet; inde i Stuen brændte i Kaffelovnen Rhyнетørvene, inde i Stuen var Solskin, det straaede fra to Barne=Dine, Foraarets Rærkeslag lød i Talen fra dets røde, leende Mund, der var Liv og Lystighed, lille Christine var der; hun sad paa Ibs Knæ; Ib var hende Fader og Moder, de vare borte, som Drømmen er det for Barnet og for den Borne. Ib sad i det nette pyntelige Huus, en velhavende Mand; den lille Piges Moder laae paa de fattiges Kirkegaard ved Kongens Rjbenhavn. Ib havde Penge paa Ristebunden, sagde de, Guld fra Muld, og han havde jo ogsaa lille Christine.

Den sidste Perle.

Der var et rigt Huus, et lykkeligt Huus; Alt derinde, Herstab og Thende, Bennerne med vare lyksalige og glade, der var i Dag født en Arving, en Søn; og Moder og Barn befandt sig vel.

Lampen i det hyggelige Sovestue var halv dækket til; svære Silkegardiner af kostbare Stoffer hang tæt trukne til for Vinduerne. Gulvtæppet var tykt og blødt, som et Mos, Alt var til at blunde, sove, deiligt udhvile sig paa og det gjorde ogsaa Baagefonen, hun sov, og det kunde hun; Alt var godt og velsignet her. Husets Skjtsaand stod ved Sengens Hovedgjerde; hen over Barnet, ved Moderens Bryst, bredte sig, ligesom et Ræt af funklende Stjerner, saa rige, hver var en Lyffens Perle. Livets gode Feer, alle havde de bragt deres Gave til den Nyfødte! her funklede Sundhed, Rigdom, Lykke, Kjærlighed, fort Alt, hvad Menneffene kunne ønske sig paa Jorden.

„Alt er bragt og givet!“ sagde Skjtsaanden.

„Nei!“ lød en Stemme tæt ved, det var Barnets gode Engel. „En Fee har endnu ikke bragt sin Gave, men hun bringer den, bringer den engang, om endogsaa Aar gaae hen. Den sidste Perle mangler!“

„Mangler! her tør Intet mangle og er det virkelig saa, da lad os søge hende, den mægtige Fee, lad os gaae til hende!“

„Hun kommer, hun kommer engang! hendes Perle maa til, for at Krandsen kan bindes sammen!“

„Hvor boer hun? Hvor er hendes Hjem! sliig mig det, jeg gaaer og henter Perlen!“

„Du vil det!“ sagde Barnets gode Engel. „Jeg fører Dig til hende, hvor hun endogsaa maa søges! hun har Intet blivende Sted, hun kommer til Keiserens Slot og til den fattigste Bonde, intet Menneske gaaer hun sporløs forbi, dem Alle bringer hun sin Gave, den være en Verden eller et Legetøj! ogsaa dette Barn maa hun møde. Du tænker, Tiden er lige lang, men ikke lige nyttig, nu vel, vi gaae at hente Perlen, den sidste Perle i denne Rigdom!“

Og Haand i Haand svævede de hen til det Sted, som for denne Stund var Feens Hjem.

Det var et stort Huus med mørke Gange, tomme Stuer, og forunderligt stille; en Række Vinduer stode aabne, saa at ret den raa Luft kunde trænge ind; de lange, hvide nedhængende Gardiner bevægede sig ved Lufttrækket.

Midt paa Gulvet stod en aaben Liigkiste og i denne hvilede Liget af en Kvinde, endnu i sine bedste Aar; de deiligste friske Roser laae hen over hende, saa at kun de foldede fine Hænder vare synlige og det i Døden forklarede, ædle Ansigt med Indvielsens høie, ædle Alvor i Gud.

Bed Kisten stode Mand og Børn, en heel Flok var det; den Mindste sad paa Faderens Arm, det sidste Farvel bragte

de; og Manden kyskede hendes Haand, den, der nu var som et visstent Løv, og før med Kraft og Kjærlighed havde hygget om dem. Salte, tunge Taarer faldt i store Draaber paa Gulvet; men ikke et Ord blev sagt. Tausgheden her rummede en Verden af Smerte. Og stille, hulkende gik de bort.

Der stod et Lys, Flammen vred sig for Vinden og skjød op sin lange, røde Tande. Fremmede Folk traadte ind, de lagde Laaget over den Døde, de slog Sømmene fast, stærkt lød Hammerslagene gennem Husets Stuer og Gange, de lød til Hjerterne, der blødte.

„Hvorhen fører Du mig? spurgte Skjtsaanden, „her boer ingen Fee, hvis Perle hører med til Livets bedste Gaver!“

„Paa dette Sted boer hun, her i denne hellige Time,“ sagde Skjtsengelen, og pegede hen i Krogen, og der, hvor i Livets Dage, Moderen havde siddet mellem Blomster og Billeder, hvor hun, som Husets velsignende Fee, nikkede kjærligt til Mand, Børn og Benner, hvor hun, som Husets Solstraale udbredte Glæde og var det Heles Sammenhold og Hjerte, der sad nu en fremmed Kvinde, iført lange, siddende Klæder, Sorgen var det, Hersterinden her, Moder nu i den Dødes Sted. Der trillede en brændende Taare ned paa hendes Skjød, den blev en Perle; den funkede med alle Regnbuens Farver, og Engelen greb den, og Perlen lyste, som en Stjerne med syvfarvet Glands.

„Sorgens Perle, den sidste, som ikke kan savnes! ved den forhøies de andres Glands og Magt. Seer Du Skjæret her af Regnbuen, den, der forbinder Jorden med Himlen. For hver af vore Kjære der dør fra os, have vi een Ven meer i Himlen at længes efter. I Jordens Nat see vi opad mod Stjernerne, ud mod Guldendelsen! betragt Sorgens Perle, i den ligger Bjørne-Vingerne, de bære os bort herfra!“

„Hun duede ikke.“

Byfogden stod ved det aabne Vindue; han var i Mansket=Skjorte, med Brystnaal i Kalvekrydset og overordenlig vel barberet, selvgjort Arbeide; dog var han kommet til at give sig et lille Snit, men hen over det sad en Lap Avis=Papir.

„Hør, du Lille!“ raabte han.

Og den Lille var ingen Anden, end Vaskerkonens Søn, der netop gik forbi og ærbødigt tog sin Kasket af; den var knækket i Skyggen og indrettet til at putte i Lommen. I de fattige, men rene og særdeles vel lappede Klæder og med svære Træskoer, stod Drengen ærbødigt, som var det for Kongen selv han stod.

„Du er en god Dreng,“ sagde Byfogden, „Du er en høflig Dreng! Din Moder skyller vel Tøi nede ved Aaen; der skal Du ned med det, Du har i Lommen. Det er en slem Ting med din Moder! hvormeget har Du der?“

„En halv Bægel,“ sagde Drengen med forstrækket halv sagte Stemme.

„Og imorges fik hun det samme,“ vedblev Manden.

„Nei igaar var det!“ svarede Drengen.

„To halve gjør en heel! — Hun duer ikke! Det er sørgeligt med den Klasse af Folket! — Siig til din Moder, at hun skulde skamme sig! og bliv aldrig Du en Druffenbold, men det bliver Du nok! — Stakkels Barn! — Gaa nu! —“

Og Drengen gik; Kasketten beholdt han i Haanden, og Binden blæste paa hans gule Haar, saa at det reiste sig i lange Totter. Han gik om af Gaden, ind i Gyden, ned til Aaen, hvor Moderen stod ude i Vandet ved Toestolen og slog med Lærstelen paa det svære Linned. Der var Strømning i Vandet, thi Vandmøllens Gluser vare oppe, Lagenet drev for Strømmen

og var nær ved at rive Toestolen om; Vasterkønen maatte holde imod.

„Jeg er nær ved at seile!“ sagde hun, „det er godt, at Du kommer, for jeg kan trænge til at faae lidt Hjelp paa Kræfterne! det er koldt herude i Vandet; i sex Timer har jeg staaet her. Har Du Noget til mig?“

Drengen tog Glassen frem, og Moderen satte den for Munden og drak en Slurk.

„O, hvor det gjør godt! hvor det varmer! det er ligesaa godt som varm Mad, og det er ikke saa dyrt! drif, min Dreng! Du seer saa bleg ud, Du fryser i de tynde Klæder! det er jo ogsaa Efteraar. Hu! Vandet er koldt! bare jeg ikke bliver syg! men det gjør jeg ikke! giv mig en Taar endnu og drif ogsaa Du, men kun en lille Draabe, Du maa ikke vænne Dig til det, mit stakkels fattige Barn!“

Og hun gik om Broen, hvor Drengen stod, og traadte op paa Land; Vandet drev fra Sivmatten, hun havde om Livet, Vandet flød fra hendes Skjort.

„Jeg slider og slæber, saa Blodet er færdig ved at springe mig ud af mine Neglerødder! men det er det samme, naar jeg kun hæderlig kan faae Dig frem, mit søde Barn!“

I det samme kom en noget ældre Kone, fattig i Klæder og Skind, halt paa det ene Been og med en mægtig stor forloren Krølle ud over det ene Øie, det skulde skjules af Krøllen, men den gjorde Skavanken mere kjendelig. Det var en Veninde af Vasterkønen, „Halte-Maren med Krøllen,“ kaldte Naboerne hende.

„Stakkels, hvor Du slider og slæber og staaer i det kolde Vand! Du kan nok trænge til lidt at varmes ved, og dog har man ondt af den Draabe, Du faaer!“ — og nu var snart hele Byfogdens Tale til Drengen bragt Vasterkønen; for Maren havde hørt det Hele, og det havde ærgret hende, at han talte

saadan til Barnet om dets egen Moder og om den Draabe, hun tog, lige i det Byfogden gjorde stort Middags-Collats med Viin i flaskeviiis! „fine Vine og stærke Vine! lidt over Tørsten hos Mange! men det kalder man ikke at drikke! de due, men Du duer ikke!”

„Saa han har talt til Dig, Barn!” sagde Vasserkonen, og hendes Læber bevægede sig zittrende: „Du har en Moder, der duer ikke! maaskee har han Ret! men til Barnet skulde han ikke sige det! dog, fra det Huus kommer Meget over mig!”

„J har jo tjent der i Gaarde, da Byfogdens Forældre levede og boede der; det er mange Aar siden! Der er spist mange Skjepper Salt siden den Tid, saa man kan nok tørste!” og Maren loe. „Der er stor Middag i Dag hos Byfogden, den skulde have været sagt af, men nu blev det dem for silde, og Maden var lavet. Jeg har det fra Gaardskarlen. Der er for en Timestid siden kommet Brev om, at den yngre Broder er død i Kjøbenhavn!”

„Død!” udbrod Vasserkonen og blev liigbleg.

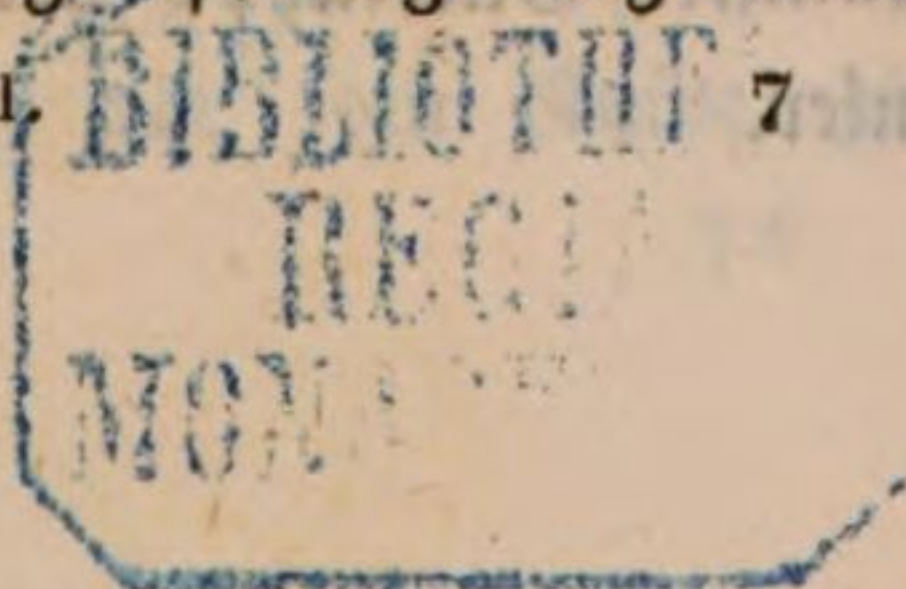
„Jh dog!” sagde Konen; „tager J Jer det saa nær! naa, J kjendte ham fra J tjente der i Huset.”

„Er han død! han var det bedste, det meest velsignede Menneske! vor Herre faaer ikke Mange, som ham!” og Taarerne løb hende ned ad Kinderne. „O min Gud! det gaaer rundt med mig! det er, fordi jeg drak Flasken ud! jeg har ikke kunnet taale det! jeg føler mig saa ilde!” — og hun holdt sig op til Blankeværket.

„Herre Gud, J er ganske daarlig, Mo'er!” sagde Konen. „See dog til, det kan gaae over! — nei, J er rigtig syg! det er bedst, jeg faaer Jer hjem!”

„Men Tøiet der!”

„Det skal jeg nok tage mig af! tag mig under Armen!”

Drengen kan blive her og passe paa jaalænge, saa skal jeg komme og vaske Resten; det er jo en lille Klat fun!"

Og Fødderne vaskede under Vaskerkonen.

"Jeg har staaet for længe i det kolde Vand! jeg har ikke siden imorges faaet Vaadt eller Tørt! jeg har Feber i Kroppen! O Herre Jesus, hjælp mig hjem! mit stakkels Barn!" — og hun græd.

Drengen græd og sad snart ene ved Maen ved det vaade Tøi. De to Koner gik langsomt, Vaskerkonen vaskende, op ad Gaden, om ad Gaden, forbi Byfogdens Gaard, og netop udenfor den sank hun om paa Brostenene. Folk samlede sig.

Salte-Maren løb ind i Gaarden om Hjælp. Byfogden med sine Gjester saae ud ad Vinduerne.

"Det er Vaskerkonen!" sagde han, "hun har faaet lidt over Tørsten; hun duer ikke! det er Skade for den kjønne Dreng, hun har. Jeg har sandelig Godhed for Barnet. Moderen duer ikke!"

Og hun blev bragt til sig selv igjen og ledet til sit fattige Hjem, hvor hun kom i Seng. En Skaal varmt Ol med Smør og Sukker gik den skikkelige Maren at lave, det var den Medicin, hun troede var den bedste, og saa gik hun til Skyllestedet, skyllede meget daarligt, men velmeent, trak egentlig kun det vaade Tøi i Vand og fik det i en Kasse.

Ved Aften sad hun i den fattige Stue hos Vaskerkonen. Et Par brunede Kartofler og et deiligt fedt Stykke Svinke havde hun faaet hos Byfogdens Koffepige til den Syge, det nød Drengen og Maren godt af; den Syge glædede sig ved Lugten, den var saa nærende, sagde hun.

Og Drengen kom til Sengs, den selsamme, i hvilken Moderen laae, men han havde sin Plads paatvers ved Fødderne, med et gammelt Gulvtæppe over sig, syet sammen af blaa og røde Strimler.

Og det var lidt bedre med Vasterkønen; det varme D havde styrket hende, og Lugten af den fine Mad gjort godt.

„Tak, du gode Sjæl!“ sagde hun til Maren, „Alt vil jeg ogsaa sige Dig, naar Drengen sover! jeg troer allerede, han gør det! hvor sød og velsignet han seer ud, med de luffede Dine! han veed ikke, hvorledes hans Moder har det. Vor Herre lade ham aldrig prøve det! — Jeg tjente hos Kammeraadens, Byfogdens Forældre, saa traf det sig, at den yngste af Sønnerne kom hjem, Studenten; dengang var jeg ung, vild og gal, men skikkelig, det tør jeg sige for Guds Ansigt!“ sagde Vasterkønen, — „Studenten var saa lystig og glad, saa velsignet! hver Bloddraabe i ham var retskaffen og god! bedre Menneske har der ikke været paa Jorden. Han var Søn i Huset, og jeg kun Tjenestepige, men vi bleve Kjærestefolk, i Tugt og Ære! et Kys er dog ikke Synd, naar man rigtig holder af hinanden. Og han sagde det til sin Moder; hun var som vor Herre for ham her paa Jorden! og hun var saa flog, kjærlig og elskelig! — Han reiste bort, og sin Guldring satte han paa min Finger. Da han vel var borte, kaldte min Madmoder mig ind for sig; alvorlig og dog saa mild stod hun, talte, som vor Herre vilde kunne det; hun klarede for mig Afstanden i Aand og Sandhed imellem ham og mig. „Du seer han paa, hvor godt Du seer ud, men Udseendet vil gaae bort! Du er ikke oplært, som han, I naae ikke op til hinanden i Aandens Rige, og deri ligger Ulykken. Jeg agter den Fattige, sagde hun, hos Gud kan han maaskee faae en høiere Plads, end mange Rige, men man maa ikke paa Jorden gaae over i et galt Spor, naar man fører fremad, ellers vælter Vognen, og I To ville vælte! Jeg veed, at en brav Mand, en Haandværksmand har friet til Dig, det er Erik Handskemager, han er Enkemand, har ingen Børn, staaer sig godt, tænk derover!“ Hvert Ord, hun sagde, var som Knive gjennem mit

Hjerte, men Konen havde Ret! og det knugede mig og thngede mig! — jeg kysede hendes Haand og græd mine salte Taarer, og det endnu mere, da jeg kom ind i mit Kammer og lagde mig over min Seng. Det var en tung Nat, som fulgte, vor Herre veed, hvad jeg led og stred. Saa gik jeg om Søndagen til Herrens Bord for at faae Lys i mig. Da var det ligesom en Tilstikkelse: idet jeg gik ud af Kirken, mødte jeg Erik Handskemager. Saa var der ikke længer Tvivl i mit Sind, vi passede for hinanden i Stilling og Vilkaar, ja han var endogsaa en velhavende Mand, og saa gik jeg lige hen til ham, tog hans Haand og sagde: er dine Tanker endnu til mig? — Ja evig og altid! sagde han. — Vil Du have en Pige, der agter og ærer Dig, men ikke holder af Dig, men det kan vel komme! — Det vil komme! sagde han, og saa gav vi hinanden Haanden. Jeg gik hjem til min Madmoder: Guldringen, som Sønnen havde givet mig, bar jeg paa mit bare Bryst, jeg kunde ikke sætte den paa min Finger ved Dagen, men kun hver Aften, naar jeg lagde mig i min Seng. Jeg kysede Ringen, saa at min Mund blødte ved det, og saa gav jeg den til min Madmoder, og sagde, at i næste Uge vilde der blive lyst fra Prædikestolen for mig og Handskemageren. Saa tog min Madmoder mig i sine Arme og kysede mig — hun sagde ikke, at jeg ikke duede, men den Gang var jeg maaskee ogsaa bedre, skjøndt jeg ikke endnu havde prøvet saa megen Verdens Modgang. Og saa stod Brylluppet ved Kyndelmisse; og det første Aar gik godt, vi holdt Svend og Dreng, og Du, Maren, tjente os."

"O, I var en velsignet Madmoder!" sagde Maren, "aldrig glemmer jeg, hvor mild I og Jer Mand var!"

"Det var i de gode Aar, Du var hos os! — Børn havde vi da ikke. — Studenten saae jeg aldrig! — Jo, jeg saae ham, men han saae ikke mig! han kom her til sin Moders Begravelse. Jeg saae ham staa ved Graven, han var saa fridhvid og saa

bedrøvet, men det var for Moderens Skyld. Da siden Faderen døde, var han i fremmede Lande og kom ikke her og har ikke heller senere været her. Aldrig giftede han sig, veed jeg; — han var nok Procurator! — mig husede han ikke, og om han havde seet mig, saa havde han dog vist ikke kjendt mig igjen, saa fæl jeg seer ud. Og det er jo ogsaa meget godt!"

Og hun talte om sin Brøvelses tunge Dage, hvorledes Ulykken ligesom væltede ind over dem. De eiede fem hundrede Rigsdaler, og da der i Gaden var et Huus at faae for to hundrede, og det vilde betale sig at faae det revet ned og bygge et nyt, saa blev Huset kjøbt. Murer og Lømrer gjorde Overflag, at det videre vilde koste ti hundrede og tyve. Credit havde Erik Handskemager, Bengene fik han til Vaans fra Kjøbenhavn, men Skipperen, der skulde bringe dem, forliste og Bengene med.

"Da var det, jeg fødte min velsignede Dreng, som her sover. — Fader faldt i en svær, langvarig Sygdom; i tre Fjerdingaar maatte jeg klæde ham af og paa. Det gik reent tilbage for os, vi laante og laante; Alt vort Tøi gik, og Fader døde fra os! — Jeg har slidt og slæbt, stridt og stræbt for Barnets Skyld, vasket Trapper, vasket Rinned, grovt og flint, men jeg skal ikke have det bedre, vil vor Herre! men han løser nok op for mig og sørger for Drengen."

Og saa sov hun.

Ud paa Morgenens følte hun sig styrket og stærk nok, som hun troede, til igjen at gaae til sit Arbejde. Hun var netop kommet ud i det kolde Vand, da greb hende en Kystelse, en Afsmagt; frampagtigt tog hun for sig med Haanden, gjorde et Skridt opad og faldt om. Hovedet laae paa det tørre Vand, men Fødderne ude i Naen, hendes Træskoe, som hun havde staaet med paa Bunden, — i hver af dem var der en Bist

Halm, — drev paa Strømmen; her blev hun fundet af Maren, der kom med Kaffe.

— Fra Byfogden havde der hjemme været Bud, at hun strax maatte møde hos ham, han havde Noget at sige hende. Det var for seent. En Barbeer blev hentet til Aareladning; Vasker-konen var død.

„Hun har druffet sig ihjel!“ sagde Byfogden.

I Brevet, der bragte Underretning om Broderens Død, var opgivet Testamentets Indhold, og deri stod, at 600 Rigsdaler testamenteredes til Handskemager=Enken, der engang havde tjent hans Forældre. Efter bedste Skjøn skulde Pengene, i større eller mindre Portioner, gives hende og hendes Barn.

„Der har været noget Misfak med min Broder og hende!“ sagde Byfogden, „godt, at hun er af Veien; Drengen faaer nu det Hele, og jeg skal sætte ham til brave Folk, en god Haand=værker kan han blive!“ — Og i de Ord lagde vor Herre sin Velsignelse.

Og Byfogden kaldte Drengen for sig, lovede at sørge for ham, og sagde ham, hvor godt det var, at hans Moder var død, hun duede ikke!

Til Kirkegaarden blev hun bragt, de Fattiges Kirkegaard. Maren plantede et lille Rosentræ paa Graven, Drengen stod ved Siden.

„Min søde Moder!“ sagde han, og Taarerne strømmiede: „Er det sandt: hun duede ikke!“

„Jo, hun duede!“ sagde den gamle Pige og saae op imod Himlen. „Jeg veed det fra mange Aar og fra den sidste Nat. Jeg siger Dig, hun duede! og vor Herre i Himmeriges Rige siger det med, lad Verden kun sige: hun duede ikke!“

To Jomfruer.

Har Du nogensinde seet en Jomfru? Det vil sige, hvad Broslæggerne kalde en Jomfru, En til at stampe Steenbroen med. Hun er heel af Træ, bred forneden med Jernring om, og smal foroven med Stof, den er hendes Arme.

Inde i Materialgaarden stod der to saadanne Jomfruer, de stode mellem Skovle, Favnemaal og Hjulbør, og der var det rygtedes, at „Jomfruen“ ikke længer skulde kaldes „Jomfru“, men derimod „Stempel“, og det er den nyeste og eneste rigtige Bencævnelse i Broslæggersproget, for hvad vi Alle i gamle Tider kaldte en Jomfru.

Nu er der mellem os Mennesker Noget, man kalder: „emanciperede Fruentimmer,“ hvortil regnes Institutbestyrerinder, Jorde-mødre, Dandsrerinder, der kunne staae paa eet Been i Embedet, Modehandlerinder og Baagefoner, og til den Række: „Emanciperede“, sluttede sig ogsaa de to Jomfruer i Materialgaarden; de vare Jomfruer ved Veivæsenet, og de vilde paa ingen Maade opgive deres gode gamle Navn og lade sig kalde „Stempel“.

„Jomfru er et Menneskenavn,“ sagde de, „men Stempel er en Ting, og vi lade os ikke kalde en Ting, det er at skjeldes ud!“

„Min Forlovede er istand til at slaae op med mig!“ sagde den Yngste, der var forlovet med en Rambuik, det er saadan en stor Maskine, der driver Bæle ned og altsaa gjør i det Svære, hvad Jomfruen gjør i det Fine. „Han vil have mig, som Jomfru, men maaskee ikke, som Stempel, og altsaa kan jeg ikke lade dem døbe mig om!“

„Ja, jeg lader før mine to Arme knække af!“ sagde den Ældste.

Hjulbøren havde dog en anden Mening, og Hjulbøren var Noget, han ansaae sig for en Dvart Karreet, idet den gik paa eet Hjul.

„Jeg maa dog sige dem, at det at kaldes Somfru er temmelig almindeligt og ikke nær saa fint, som at kaldes Stempel, thi ved at føre det Navn, kommer man i Række med Signeterne, og tænk paa Lovens Signet, det er det, der giver Lovens Segl. I Deres Sted vilde jeg opgive Somfruen!“

„Aldrig! det er jeg for gammel til!“ sagde den Ældste.

„De kjender nok ikke Noget, som kaldes den europæiske Nødvendighed!“ sagde det ærlige gamle Favnemaal. „Man maa begrændses, underordne sig, føie sig i Tid og Nødvendighed, og er det en Lov, at Somfruen skal kaldes Stempel, saa maa hun kaldes Stempel. Enhver Ting har sit Favnemaal!“

„Saa vilde jeg dog heller,“ sagde den Yngste, „lade mig kalde Frøken, naar galt skulde være, Frøken smager dog altid lidt af Somfru!“

„Men jeg lader mig heller hugge til Vindebrænde!“ sagde den gamle Somfru.

Nu gik det til Arbejde; Somfruene kjørte, de bleve lagte paa Hjulbøren, og det var altid fin Behandling, men Stempel bleve de kaldte.

„Som —!“ sagde de, idet de stampede mod Steenbroen; „Som —!“ og lige vare de ved at sige heelt ud Ordet: „Somfru,“ men de bed det fort af, de toge det i sig igjen, for de fandt, at de ikke engang burde svare. Men indbyrdes tiltalte de altid hinanden med Navnet Somfru, og priiste de gode gamle Dage, da man kaldte enhver Ting ved sit rette Navn, og kaldtes Somfru naar man var en Somfru; og det bleve de begge To, thi Rambuften, den store Maskine, slog virkeligt op med den Yngste, han vilde ikke indlade sig med et Stempel.

Ved det yderste Hav.

Et Par store Fartøier vare sendte høit op mod Nordpolen, for der at finde Landenes Grændser mod Havet og prøve, hvorvidt Menneskene kunde der trænge igjennem. Allerede Aar og Dage havde de mellem Taage og Is styret heroppe og prøvet stort Besvær; nu var Vinteren begyndt, Solen nede; mange, mange Uger vilde blive her een lang Nat; Alt rundtom var eet eneste Stykke Is; fast til det var hvert Skib fortøiet, Sneen laae høit, og af Sneen selv var bifubeformede Huse reiste, nogle store, som vore Rjæmpehøie, andre ikke større, end at de kunde rumme to eller fire Mænd; men mørkt var det ikke, Nordlysene skinnede røde og blaa, det var et evigt, storartet Gyrværkeri og Sneen lyst, Natten her var een lang blussende Dæmring; paa den klareste Tid kom Skarer af de Indfødte, underlige at see i deres haarede Skindklæder, og paa deres Slæder, som vare tømrede af Isstykker; de bragte Skind i store Bunker og Sneehusene fik derfra varme Gulvtæpper; Skind blev Tæppe og Dyne, som Matroserne redte sig til Seng under Sneekuplen, mens det udenfor gnistrende frøs, som vi ikke kjende det ved vor strengeste Vintertid. Hos os var det endnu Efteraars-Dage, det tænkte de paa deroppe; de huffedes paa Solstraalerne i Hjemmet og paa det rødgule Løv, som hang paa Træerne. Uhret viste, at det var Aften og Sovetid, og i et af Sneehusene strakte sig allerede To for at hvile; den Yngste havde med sin bedste, rigeste Skat hjemme fra, den, Bedstemo'er før Afreisen gav ham med, det var Bibelen. Hver Nat laae den under hans Hovedgjerde, han vidste fra Barndoms-Aarene af, hvad der stod i den; hver Dag læste han et Stykke, og paa hans Reie kom ham tidt saa trøstende i Tanke de hellige Ord: „vil de

jeg tage Morgenrødens Vinger, vilde jeg boe ved det yderste Hav, Du skulde dog føre mig og din høire Haand holde mig fast!" — og under Sandhedens Ord og Tro luffede han Dinene, Sønnen kom og Drømmen kom, Aandens Aabenharelse i Gud; Sjælen var den levende under Legemets Hvile, han fornam det, det var som Melodier af gamle kjære, kjendte Sange; det aandede saa mildt, saa sommervarmt, og fra sit Leie saae han det skinne over sig; som om Sneekuplen blev gjennemstraalet udefra; han løftede sit Hoved, det straalende Hvide var ikke Bægge eller Løst, det var de store Vinger fra en Engels Skuldre, og han saae op i hans milde, lyfende Ansigt. Ud fra Bibelens Blade, som fra en Lilies Bæger, løftede Engelen sig, bredte sine Arme vidt ud og Sneehyttens Bægge sank rundt om, som et luftigtlet Taageslør; Hjemmets grønne Marker og Høie med de rødbrune Skove laae rundt om i stille Solskin en deilig Efteraarsdag; Storkens Rede stod tom, men endnu hang Æblerne paa det vilde Æbletræ, skjøndt Bladene vare faldne; de røde Hyben skinnede og Stæren fløitede i det lille grønne Buur over Bondehusets Vindue, hvor Hjemmets Hjem var; Stæren fløitede, som det var lært den og Bedstemo'er hang Tuglegræs om Buret, som Sønnesønnen altid havde gjort; og Smedens Datter, saa ung og saa smuk, stod ved Brønden og drog Vand op, nikkede til Bedstemo'er, og Bedstemo'er vinkede, viste et Brev langveis fra; denne Morgen var det kommet fra de kolde Lande, høit oppe fra Nordpolen selv, hvor Sønnesønnen var — i Guds Haand. — Og de loe og de græd, og han, under Is og Snee, der i Aandens Verden, under Engelen Vinger saae og hørte det Alt, loe med dem og græd med dem. Og der blev læst høit af Brevet selv de Bibelens Ord: „Ved det yderste Hav, hans høire Haand vil holde mig fast!" — Som deilig Psalmesang klang det rundt om, og Engelen lod sine Vinger, som et Slør lægge sig om den Sovende, —

Drømmen var endt — det var mørkt i Sneehuset, men Bibelen laae under hans Hoved, Troen og Haabet laae i hans Hjerte; Gud var med og Hjemmet var med — „ved det yderste Hav!“

Pengegrisen.

Der var saa meget Legetøi i Børnenes Stue; øverst paa Skabet stod Sparebøssen, den var af Leertøi, i Skikkelse af en Griis, den havde naturlig Sprække i Ryggen og Sprækken var med en Kniv gjort større, at der ogsaa kunde gaae Sølvdalere ind, og der var gaaet to, foruden mange andre Skillinger. Pengegrisen var saa proppet, at han ikke længer kunde rasle, og det er det Høieste en Pengegriis kan bringe det til. Der stod han nu øverst paa Hylden og saae ned paa Alt i Stuen, han vidste nok at med hvad han havde i Maven kunde han kjøbe det Hele, og det er at have en god Bevidsthed.

Det tænkte de Andre ogsaa paa, om de ikke sagde det, der var jo Andet at tale om. Comodeskuffen stod paa Klem, og der reiste sig en stor Duffe, noget gammel var hun og klinket i Halsen; hun saae ud, og sagde: „Skal vi nu lege Mennesker, det er jo altid Noget!“ og saa blev der et Røre, selv Skilderierne vendte sig paa Væggen, de viste, de ogsaa havde Bagside, men det var ikke for at sige imod.

Det var midt om Natten, Maanen skinnede ind ad Vinduet og gav fri Belysning. Nu skulde Regnen begynde og Alt var indbudt, selv Barnevognen, der dog hørte til det grovere Legetøi. „Enhver er god for sig!“ sagde den, „man kan ikke Alle være af Adel! Nogen maa gjøre Gavn, som man siger!“

Pengegrisen var den eneste, som fik Indbydelsen skriftlig, han stod for høit til at de troede, at han kunde høre den mundtlig, og gav heller ikke Svar om han kom, for han kom ikke; skulde han med, maatte han nyde det hjemme fra, det kunde de rette sig efter og det gjorde de.

Det lille Duffetheater blev strax stillet op saaledes at han kunde see lige ind i det; de vilde begynde med Comedie, og saa skulde der være Thee og Forstandsbøvelse, og med den begyndte de strax; Gyngehesten talte om Training og Guldblod, Barnesvognen om Jernbaner og Dampkraft — det var jo Altsammen Noget der hørte til deres Sag og som de kunde tale om. Stue-Uhret talte om Politik — tik — tik! det vidste hvad Klokken var slaaet, men man sagde at det gik ikke rigtigt. Spankrørstokken stod og var stolt af sin Dubsko og Sølvknap, han var jo beslaaet foroven og forneden; i Sophaen laae to broderede Puder, de vare nydelige og dumme — og saa kunde Comedien begynde.

Alle sad de og saae til, og der blev bedet om at man vilde smælde, knalde og rumle, ligesom man var fornøjet til. Men Ridepidsken sagde, at han aldrig smældede for de Gamle, men kun for de Uforlovede. „Jeg knalder for Alt!“ sagde Knaldperlen. „Get Sted skal man jo være!“ meente Spottesbakken, det var nu saadan Enhvers Tanke ved at være paa Comedie. Stykket duede ikke, men det blev godt givet; alle de Spillende vendte den malede Side udad: de vare kun til at see paa een Ved, ikke paa Brangen; og Alle spillede de udmærket, heelt forud af Theatret, Traaden var for lang i dem, men saa bleve de mere mærkbare. Den blinkede Duffe blev saa betaget, at hun blev løs i Klinken og Pengegrisen blev paa sin Maade saa betaget, at han besluttede at gjøre Noget for En af dem, sætte ham i sit Testament, som den, der skulde ligge i aaben Begravelse med ham, naar den Tid kom.

Det var en sand Nydelse, saa at man opgav Theevandet og blev ved Forstands-Ovelsen, det kaldte man at lege Mennesker, og der var ingen Ondskab deri, for de legede kun — og hver tænkte paa sig og paa hvad Pengegrisen tænkte, og Pengegrisen tænkte længst, han tænkte jo paa Testament og Begravelse — og naar kom det istand — altid før man venter det. — — Knak! der laae han fra Skabet — laae paa Gulvet, i Stumper og Stykker, mens Skillingerne dandsede og sprang; de mindste snurrede, de store trillede, især den ene Sølvdaler, han vilde ordenlig ud i Verden. Og det kom han og det kom de allesammen, og Skaarene af Pengegrisen kom i Bøtten, men paa Skabet selv stod igjen næste Dag en ny Pengegris af Leertøi, der var endnu ikke en Skilling i den, derfor kunde den heller ikke rasle, deri lignede han den anden, det var altid en Begyndelse — og med den vil vi ende!

Biographiske Skizzer og Anmeldelser.

Ole Bull.

Henriette Hand.

„Midsommar-Resan”.

Jens Adolf Jerichau og Elisabeth Jerichau, født Baumann.

Biographische Skizzen von Amalie Weber.

Die Frau.
Geistliche Frau.
„Hilfsamt-Heim.“
Zehn Briefe von Elisabeth Weber, bei Bonn.

En Episode af Ole Bulls Liv.

Fortalt efter Kunstnerens egen mundtlige Meddelelse.

(1839.)

Bag Alperne ligger Miraklernes Land, Eventhyrenes Verden; vi ville ikke troe paa Mirakler, ikke høre om disse, Eventhyret derimod er os kjær, til det lytte vi gjerne, et saadant, som det kun gives for Geniet, fandt Sted i Bologna Aaret 1834.

Den fattige Nordmand Ole Bull, som Ingen dengang kjendte, var kommet saa langt Syd paa. I Hjemmet havde vel Enkelte troet, at der rørte sig Noget hos ham, men de fleste, som det altid gaaer, forudsagde, der bliver ikke Noget af Ole. Selv sølte han: jeg maa ud i Verden, for at bringe Gnisten til Flamme, eller ogsaa gaae reent tilgrunde; at dette sidste snarest vilde skee, tydede nu Alt hen paa.

Han var kommet til Bologna, men her vare hans Benge slupne og intet Sted havde han Udsigt til at faae nogle fra; ingen Ven, ingen Landsmand rakte ham Haanden, eensom sad han oppe paa et fattigt Tagkammer i en af Smaagaderne. Det var allerede den anden Dag, han næsten Intet havde nydt; Vandflasken og Violinen vare de to eneste, som vederqvægede den unge, lidende Kunstner.

Da mistvivlede han selv om at eie det ham af Gud Givne, og ubevidst indaandede han i Violinen de Toner, som nu saa

forunderligt gribe vort Hjerte, disse Toner, som sige os, hvor dybt han selv har lidt og følt.

Just denne Aften blev i det store Theater givet en Concert; Huset var næsten oversfyldt, Hertugen af Toscana var i Besøg i den kongelige Loge, Madam Malibran og Hr. Beriot vilde understøtte Concertgiveren med et Par Nummere. Forestillingen skulde begynde, men det saa ængsteligt ud dermed: Hr. Beriot var bleven fornærmel, og negtede at spille. Alt var derfor i stor Forvirring oppe paa Theatret. Da kom Componisten Rossinis Kone til, og i den Nød man var, fortalte hun, at Aftenen forud var hun gaaet gennem en af Smaagaderne, og der pludseligt standset ved forunderlige Toner af et Instrument, som vel lignede en Violin, men dog syntes forskjelligt fra denne. Hun havde spurgt Verten der i Huset, hvo der boede oppe paa Tvisten, hvorfra Musikenklang, og han havde svaret, at det var en ung Mand fra Norden, og at Instrumentet vist var en Lire; dog dette indsaae hun at det ikke kunde være, det var enten et nyt Slags Instrument, eller en Kunstner, der paa en usædvanlig Maade vidste at behandle Violinen, man skulde dog sende Bud efter ham, meente hun, maaskee kunde han udfylde de ved Beriot manglende Nummere.

I den Nød man var, greb man det givne Raad, og et Bud sendtes hen til den lille Gade, hvor Bull sad paa sit Tagkammer. For ham var dette som en Sendelse fra Himlen; nu eller aldrig! tænkte han, og, skjøndt syg og afkræftet, tog han Violinen under Armen og gik til Theatret.

To Minuter derefter blev af Regisseuren anmeldt for det forsamlede Publicum, at en ung Nordmand, altsaa „en ung Wild," vilde i Beriot's Sted lade sig høre paa Violinen.

Ole Bull traadte frem; Theatret var blendende oplyst. Han saa de nærmeste Damer's mønstrende Blik; En af dem, der ret betragtede ham gennem Rifferten, hvistede smilende til

sin Naboerske lidt Spot over Kunstnerens forlegne Manerer. Han saae paa sine Klæder, og i den stærke Belysning toge de sig høist fattige ud. Damen gjorde vist ogsaa sin Bemærkning derover, og hendes Smil gif ham skarpt gjennem Hjertet.

Ingen Noder førte han med, som han kunde give Orkestret, han maatte altsaa spille uden Accompaniment, men hvad skulde han spille. „Jeg vil give dem de Phantaster, som i dette Døielik gjennemstrømme mig!“ og improvisatorisk gav han da Erindringer om sit eget Liv, Melodier fra Hjemmets Bjerger, hans Kamp i Verden og hans hele Sjæls Uro; det var som hver Tanke, hver Følelse gif over i Violinen og derfra aabenbarede sig for Mængden. Den mest stormende Bisalds-Tubel gjenlød i Huset. Bull blev fremkaldt og atter fremkaldt. Man forlangte endnu et Nummer, en ny Improvisation.

Han henvendte sig da til den Dame, hvis spottende Smil havde hilset ham ved hans Indtrædelse, og udbad sig af hende et Thema til at variere. Hun gav ham et af „Norma,“ han gif endnu til to andre Damer og hver af disse opgave ham et af „Othello“ og et af „Moses.“

„Hvad om jeg tog alle tre Themaer,“ tænkte Bull, „lod dem omflagre hinanden, danne sig til eet Tonestykke, da vilde jeg derved smigre enhver af Damerne og ved Compositionen maaskee gjøre Virkning.“

Som tænkt, saa gjort. Han spillede; mægtig, som Magie-rens Stav gled Buen hen over Strengene, medens de kolde Vanddraaber stode paa hans Pande; der var Feber i hans Blod, det var, som det Sjælelige vilde rive sig løs fra Legemet; Ildflammer funkede for hans Dine, han følte sig nærved at synke om; endnu et Par kjække Buestrøg, de vare den sidste legemlige Kraft. Blomster og Krands fra den henrevne Mængde omflagrede ham, der udmattet af Sjæle-Kamp og Hunger var nærved at segne.

Han gik til sit Hjem, ledsaget med Mustk. Udenfor Huset tonede Serenaden for Alfstenens Heros, der imidlertid ene sneg sig op ad den snevre, mørke Trappe, høiere og høiere, ind paa det fattige Tagkammer, hvor han greb efter Vandflasken, for at vederqvæge sig. Det er et Eventyr fra vor Tid, et Eventyr, som kun Geniet oplever.

Da Alt igjen blev stille, kom Verten op til ham, bragte ham Spise og Drikke, indrømmede ham et bedre Værelse. Næste Morgen underrettedes han om, at Theatret stod til hans Afbenyttelse, og at en Concert skulde blive arrangeret for ham. En Indbydelse af Hertugen af Toscana fulgte, og fra dette Dieblif var Navn og Hæder grundet for Ole Bull.

Henriette Hand.

Et Par indledende Ord foran i den tydske Udgave af denne Forfatterindes
 Novelle: Tante Anna. — Hamburg, Robert Kittler, 1845.

De danske historiske Folkesagn lever Navnet Ole Bager, han var bosiddende i Odense, og nævnes, som en af Landets rigeste Borgere, selv Kong Frederik var hans Skyldner, og Sagnet melder, at da Kongen engang besøgte Ole Bager, brændte denne, til Være for ham Kaneel i sin Raffelovn. „Det er en dyr Brændsel!“ sagde Kongen, „men den lugter godt!“ — „Naar Deres Majestæt atter viser mig den Naade at jeg forundes Deres kongelige Besøg, skal Brændselen endnu lugte bedre!“ svarede Ole Bager, og da Kongen atter kom lagde han alle Forsskrivninger for modtagne Summer, Kongen vedkommende, i Ovnen. „Det maa jeg sige,“ var da Kongens Ord, „det er en Lugt jeg rigtignok endnu lider bedre.“

Frederik den Anden skjenkede Ole Bager det smukke skovbegroede Tolderlund, tæt udenfor Odense, og skjøndt dette Stykke Land siden solgtes og kom til Forsskjellige, beholdtes dog i den Bageriske Familie en lille smuk Plet deraf, hvor en Sommer-Villa var opført og beboedes af den sidste Descendent, Redacteur og Bogtrykker Iversen, en af Byens meest anseete Borgere; Søn- og Helligdage vandrede Borgerfolk og Almue ud til dette smukke Sted, hvis Indgang førte den oprigtige Indskrift: „Velkommen!“ Haven stod aaben for Enhver, den var efter den Tids

Smag rig paa Inscriptioner og skaarne Hækker; paa det høieste Punkt knejsede en Obelisk af Træ og ud mod Canalen, paa hvilke Skibe løbe op til Odense, laae en Fæstning i Miniatur med Trækanoner og Træsoldat. Inde i selve Huset var een Stue velbekjendt, den førte Navn af Ole Bagers Stue og herinde opbevaredes Epitaphiet over ham, hans Kone og Børn, deres Liigsteen, et Bord og nogle af de Mønter, han i levende Live havde faaet Lov af Kongen at maatte slaae. Iversens Børnebørn, alle unge, livfulde Piger, tilbragte Festsdagene i denne Stue, den meest stille af dem var Henriette — just hende, vi her i de efterfølgende Blade skulde gjøre Bekjendtskab med, som Forfatterinde.

Den smukke Eiendom er ved Bedsteforældrenes Død kommen i fremmede Hænder, den nye Slægt er fremmed for Ole Bagers Stue, og den eiendommelige Skov-Have ved Canalen, Alt har faaet et andet Præg; de unge Piger ere som Borne bleve spredte ad, den ældste, Henriette, som pleiede de smukke Blomster udenfor Ole Bagers Stue, har nu hele sin Blomster-Have i et Par Urtepotter bag de smalle Vinduer i et Huus i Kjøbenhavn, Mændens Have er blevet hendes større Urtegaard; for tre Aar siden optraadte hun som Forfatterinde, og Alle, hvem de Frøken Bremerske Romaner have tiltalt, følte sig grebne af den beslægtede Aand, her aabenbarede sig uden Efterligning.

Forlægger og Forfatterinde have troet, idet en tydsk Udgave, besørget af hende selv, udkom i Tydskland, det kunde være gavnligt, at et Par indledende Ord fra min Haand fulgte, og uagtet Enkelte vist kunne kalde det Forsængelighed, Overvurderen af min Betydning, har jeg været beredvillig, idet jeg har troet, at selv en løs Skizze af hendes Slægt og Barndoms Forhold, som jeg ovenfor har forsøgt at give den, kunde vække Interesse for hendes Digtning.

Undere af de svenske Hverdagshistorier ville vist ved Læsningen af denne danske Forfatterinde blive hende venlig stemt og er dette Tilfældet, da vil hendes større Arbejde, Novellen „En Skribentindes Datter“ følge efter.

Die Bagørs Guld og Rigdomme leve kun i Sagnet, hans Afkom har beholdt de — hvorum Bibelen siger, at de ikke kunne fortæres af Møl og af Rust!

„Midsommar-Resan”.

En Vall-Fart af Förf. till Teckningar ur hvardagslivet.

(Anmeldelsen i „Nordischer Telegraph.“ C. B. Nord. Leipzig.)

Ved at høre og see Jenny Lind paa Scenen og ved at læse Fredrika Bremers Skrifter gribes vi ved et Beslægtet hos dem begge, vi føle og overtydes om, at her rækkes os Aandens Viin af et reent Bæger.

De nyere franske Romaner frembyde ligesom en Række af pirrende Feste og glimrende Bacchanalier; man faaer ikke Hvile til sin egen frie Tanke, sin egen naturlige Følelse; Fredrika Bremer aabner for os et Familieliv, hvor man derimod snart vorer fast, føler os hyggeligt inde, det Gode i os oplives og kommer frem, man bliver der et bedre Menneske. Den christelige Ro, Forfatterinden synes at eie, det kjærlige Sind, der saa fuldelig gennemlyser hendes Skrifter, gjør at man faaer disse og hende kjær.

Enhver, der læser de to sidste Noveller af hende: „Syskonlif” og „Midsommar-Resan”, vil ubetvivlelig strax være enig med os heri. Den sidstnævnte, hendes seneste Arbeide, synes os især et sandt Miniatur-Billed af hende selv, i Aand og Skrifter. Om Novellens Hovedperson, den mesterligt givne Fru Cecilie, staae alle de andre Personer, klart tegnede, som ved en kjærlig begavet Søsters Haand; man lever med disse Mennesker ind i deres Glæder og Sorger; det Hele er saa vel sammen-

stillet, at man har for sig som kun eet Billed; Reisen til Midsomts-Solen er den Bevægelsens Straaler, som der faster sit Lys; vi ville ikke skelettere Billedet, ikke rive enkelte Dele ud og sige: see hvor smukt, hvor sandt, men sige: betragt selv! En høist interessant Indledning fører os til Novellen, en Indledning, der som Vinger bærer Læseren op til det Sted, hvor Sceneriet er henlagt; vi flyve heelt op mod Lapmarken, op til Nordland, Birkenes, de stride Elves og de store Ornes Land. Paa denne Flugt, ligesom climatiseres vi for den givne Fortællings Hjem. Vi see hele Sverrig, under os et poetisk characteristisk Landfort, hvor hver Provindses Eiendommelighed i Natur og Mennesker ere nøie fremhævede, vi troe paa vor Flugt at titte ind i Stuen i de smaa Stæder, hvor Kaffeselskabet og Klubben er et Verdens-Forum; vi see historiske Navne som Smaalys festligt skinne fra Hytte og Slot; man ønsker næsten at Reisen endnu var længer; og staaer ved Maalet, der hvor Forfatterinden begynder sin Valfart „Midsommar-Resan“.

Jens Adolf Jerichau

og

Elisabeth Jerichau, født Baumann.

Til egen huuslig Lykke og til Gavn for Kunsten, mødtes og forenedes disse To, hvis Liv og Virken vi her give i en tro, kort Skizze.

Jens Adolf Jerichau er født den 17de April 1816 i Alsens i Kben; hans Fader, der som Kjøbmand havde en lille Handel, døde tidlig fra Kone og mange Børn; fjorten Aar gammel blev Sønnen, Jens Adolf, sat i Huset hos en Maler i Odense for der at lære Maler-Haandværket, og en Contract sluttet om en Læretid paa fem Aar, i hvilke Mesteren skulde lære ham „det finere Maleri," det vilde sige, at male Portraiter og Landskaber, Noget, Mesteren slet ikke forstod eller gav sig af med; hans „finere Maleri," var kun Forziringer og Ornamente, sædvanligviis malede igjennem Skabeloner.

Et Aar gik, og endnu var det kun blevet ved at sætte Farver paa Vægge og Vinduesfarme, „det Finere maae vi vente med," sagde Mesteren, „hvad skulde jeg ellers lære Dig i de sidste Aar."

Det kun Haandværksmæssige trykkede den opvakte Dreng, og paa egen Haand tegnede han Figurer, Landskaber og Ornamente, om hvilke Mesteren sagde: „vidste jeg det ikke bedre, vilde jeg troe, at jeg selv havde gjort dem!" ja da han engang

skulde male som Forziring paa en Muur en Morian, sagde han: „det er bedst Du tegner den op, saa skal jeg corrigere!“

Paa det andet Aarear var det den unge, geniale Natur umuligt længer her at holde det ud, en indre Trang drev ham afsted, hemmeligt pakkede han sin Koffert, og før Mester vidste det, var han borte.

Reisen gik til Kjøbenhavn, hvor den unge Jerichau bragte det til at faae Udgang til Kunstacademiets Skole. Moderen, der sad med flere Børn, kunde ikke understøtte ham meget, og uagtet han snart vandt begge Sølvmedaillerne, var det dog ikke nok til at lette ham hans Ophold; hertil kom endnu, at der var en Uklarhed i det gjærende unge Sind, han var uvis om han skulde udvikle sig til Maler eller Billedhugger. Enkelte Gange opgav han ganske sig selv og troede, at han aldrig blev Kunstner; al Skoletvang var ham trykkende, en Uro var over ham, han syntes, at Ingen forstod ham, og forstod endnu ikke sig selv, kun Det klarede sig for ham, at hans Sind og Tanke drev ham til at være Billedhugger.

Vi finde i det kongelige Academies Udstillingskatalog for 1837 af Eleven Jerichau en „Balders Statue“ i Gips og en „Christus“ efter Michel Angelo. Ved Udstillingen 1838 nævnes en Gruppe forestillende „Tro, Haab og Kjærlighed,“ en „Amor-Statue“ og en Skizze til et Gravmæle.

I Aaret 1838 sendte Regjeringen et Skib til Italien for at hjemhente Thorvaldsen og hans Værker. Jerichau følte en uimodstaaelig Lyst til at gaae med Skibet, for i Rom at studere Kunsten og der selvstændig udvikle sig. Christian den Ottende, dengang Arveprinds, gav ham, da han søgte derom, Tilladelse til at følge med Skibet, men Jerichau havde ikke endnu endt sine academiske Studier hjemme og kunde altsaa intet Stipendium faae. Penge maatte han have eller ogsaa opgive Reisen, og Gud lagde det til det Bedste.

I Kjøbenhavn var en ældre Dame, der selv med Talent for at male, skattede og fulgte alt Godt og Herligt i Kunsten; et af hendes høieste Ønsker var at komme til Udlandet og see Mesterværkerne der; Tid efter anden havde hun, sparsommeligt, henlagt nogle faa Penge, som nu vare blevne en Sum af flere hundrede Rigsdaler; disse gav hun Jerichau, overtydet om, at hans Reise vilde blive til større Udbytte for Kunsten, end om hun kom afsted.

Jerichau gik ombord, men her følte han sig snart trykket og eensom; mistvivlende om sig selv fortrode han næsten at være taget afsted; forfnytt og med tungt Sind kom han til Rom, men her modtog Thorvaldsen ham saa hjerteligt, saa deeltagende, og ved det Velkomsthys, den store Mester gav ham, løstede sig igjen det fortrykte, sorgfulde Sind.

Men kun kort Tid bleve de sammen, Thorvaldsen selv reiste hjem til Danmark; Jerichau havde faaet Lov til at studere i hans Atelier; Thorvaldsens Værker og Antikerne, paa hvilke det gamle Rom er saa rigt, opfyldte og beskæftigede den unge Kunstners Tanke, og paa samme Tid samlede han sig efter Naturen en Mængde Studier af Dyr-Hoveder, især Hunde, Bøfler og Geder. — Saaledes hengik et Par ikke lyse og ikke lette Aaringer. De Penge, han havde bragt med til Rom, vare forlængst givne ud, han blev syg, faldt fra een Sygdom i en anden og med sit første Arbeide, en „Adonis-Statue“, havde han det Uheld, at den styrtede sammen for ham, før den blev støbt; fattig, mismodig og syg gik han i den store By.

Hjemme i Kjøbenhavn, fra de første Academies-Aar, havde Jerichau sluttet inderligt Venfskab med den noget yngre, Kunstner, Thorald Læssøe*), et Venfskab, der prøvet og styrket

*) Broder til Oberst Læssøe, der faldt ved Idsted.

gjennem Maren, varer ved; til ham havde han hjemsendt nogle Skizzer og Udkast til paatænkte Værker.

Hendes Majestæt, Enkedronning Caroline Amalie saae disse Tegninger og var da den første af Alle, der gjorde en Bestilling hos Jerichau, den første, der gav ham Leilighed til at udføre et Arbeide, og til dette opgav hun ham Frisen: „Alexander og Moranes Bryllup.“

Endnu legemlig svag og under Sorg og Savn tog Jerichau fat paa Arbeidet og havde det fuldendt netop (1845), da der til Indtægt for Guldendelsen af Domkirken i Cöln, var i Rom en Udstilling, og paa denne blev hans Arbeide seet. Den kraftige Opfattelse og Udførelse af Emnet, dertil den smukke, antike rene Stil, der viste sig her, tildrog sig Kunstneres og Kunstkjenderes Opmærksomhed, men denne selv blev først almindelig og Jerichau kom først ret i Omtale, da han senere udstillede sin colossale Gruppe „Herkules og Hebe;“ imidlertid forskaffede Frisen ham dog det, at han af Doktor Abendroth fik en Bestilling paa „Penelope.“

Gipseren, som afstøbte Herkules og Hebe Gruppen, havde opstillet nogle Stykker af denne i sit Værksted paa Corso; den berømte tyske Maler Cornelius kom tilfældigviis forbi, blev staaende og betragtede disse Arbeider, forundret spurgte han om Kunstnerens Navn, og da han hørte det og hvor han boede, opsogte han ham og udtalte sin Glæde over, at et saa fortræffeligt Arbeide som dette, var bragt af en Landsmand til Thorvaldsen, den store Mester, der Maret forud var død.

Profesor Adolf Stahr fra Oldenborg, som da opholdt sig i Rom omtalte i tyske Blade, paa det meest hædrende, den unge danske Billedhuggers Geni og Dydighed, men nu vaagnede Misundelsen hos andre Kunstnere i Rom, og de søgte at ned sætte Jerichauss Værk ved at sige, at Herkules kun var en restaureret Gjengivelse af den berømte Torso fra Belvedere,

som findes i Vaticanet. Jerichau svarede med at lade opstille en Afstøbning af dette Kunstværk ved Siden af sit, og hans Seier var fuldkommen; men nu blev der talt om, hvilken Forsængelighed det var af det unge Menneske at stille sit Arbejde sammen med en Antik, og idet man vel indrømmede Fortjenesten ved hans Værk, begrænsede man hans Dygtighed ved at sige, at han kun kunde efterligne Antiken; da var det, at han 1846 efter den levende Model formede sin „Pantherjæger,“ og Meningerne deelte sig i, om hiint eller dette Værk var hans fortrinligste.

Maret forud var en ung polsk Malerinde, Elisabeth Baumann, kommet til Rom og havde der, efter nogle Ugers Besøg i Bjergene, hvor hun blev henrevet af Solfelivet og Naturen, strax gjort Udkast til et stort Maleri, forestillende italienske Qvinder ved Brønden. Maleren Cornelius, der alt tidligere, ved at see hendes polske Billeder, levende og varmt havde udtalt sig, ja sagt de Ord: „hun er det eneste Mandfolk i den düsseldorfsske Skole!“ fik ved at see dette i Carton fornyet stor Interesse for hende.

Det var i Warschau den 21de November 1819, at Anna Maria Elisabeth Baumann fødtes af tyske Forældre. Hos disse, i et stort gammelt Huus paa en Skrænt ud mod Weichselfloden med Omgivelse af store haver og Gaarde, havde hun et kjærligt, hyggeligt Hjem.

Ved Revolutionens Udbrud blev det stille, velsignede Familieliv forstyrret, og Forældrene troede, at det var bedst for Børnene, at de sendtes bort og saaledes kom nu Elisabeth til en gammel, ugift Tante i Danzig; her, overladt til sig selv, levede hun helst eensomt med Naturen. De nylig ved Revolutionen modtagne Indtryk forøgedes ved Krigsbegivenhederne, og det blev hende en Trang, i Skizze, at bringe paa Papiret mangt et Moment, hun havde seet. En Reise til Kiew, hvor hun besøgte en gift Søster, gav hende nye Motiver til Billeder, idet hun

grebes af det Maleriske i de brogede Nationaldragter hos Russer, Polakker og Jøder. Den unge Pige, som ikke var uden Talent for Musik, vendte sig meer og meer fra denne, idet Tegning og Malning optog hele hendes Interesse og Tid. Venner og Bekjendte raadede hende til at udvikle sig kunstnerisk, det blev meer og meer hendes Lyst, og Forældrene tillod hende derfor i et Aarstid at tage Ophold i Berlin. De Skizzer og Udkast, hun her medbragte og viste til Professor Hübner, bleve af ham erklærede for aldeles talentløse. I sin store Bedrøvelse herover kunde hun dog endnu ikke opgive den Vej, som hun af hele sin Sjæl og Tanke alt havde valgt, og da hun for Hübner udtalte det, var hans Raad, at hun jo kunde tage til Düsseldorf, der vilde det nok blive hende klart, at hun ikke burde vælge den Bane, hun nu tænkte at gaae.

Hun kom til Düsseldorf, Uger og Maaneder gik, men endnu tydede intet af hendes Arbejder paa Fremskridt. Imidlertid havde hun skizzerende henkastet nogle Scener af det polske Folkeliv, disse vakte Director Schadows Opmærksomhed og han gav hende det Raad at følge sin egen Natur og Indgivelse, og nu, i Løbet af to Maaneder, fuldendte hun, under Professor Carl Sohns Veiledning, i naturlig Størrelse to Billeder af det polske Folkeliv, som ved deres Fremstilling, Kraft og Farve, i høj Grad vakte Opmærksomhed. Det ene: en polsk Bondedone, flygtende med sine tre Børn,*) det andet: en polsk Bondefamilie paa den afbrændte Tomt af deres Hytte;***) af dette sidste have vi paa den kjøbenhavnske Udstilling 1848 seet en lille Skizze.

Den levende Erkjendelse af sandt Talent, Kunstnerinden nu rundt om erholdt, gav hende Mod, og ene reiste hun til Rom, hvor hun indtraf 1845; og, som vi have sagt, strax besøgte

*) Billedet tilhører nu Fyrst Radzewill i Berlin.

**) Dette eies af Lord Lansdowne i London.

Bjergene, og begyndte sit store Maleri. Mellem de mange Kunstnere som kom og saa dette, var ogsaa Jerichau; senere, i de forskjellige Kredse af kunstelskende Fremmede, mødtes de jævnlig, de vare jo begge de To, som i Kunstverdenen der, for Diebliffet vare i meest Omtale.

Elisabeth Baumann var og er, som vi nu Alle kjende hende, en aaben, genial Natur med inderlig og dyb Følelse, dertil fuld af Liv og Elskværdighed. Med stor Inderlighed vidste hun at foredrage polske og russiske Folkesange, kjendte de slaviske Nationaldandse og udtrykte sig dertil færdigt i flere Sprog. Efter nogle Maaneders Forløb forlovede Jerichau sig med Elisabeth Baumann, og Aaret efter, (den 19de Februar 1846) bleve de viede i det preussiske Gesandtskabs Capel paa Capitoliet i Rom.

De følte sig lykkelige i deres Ægteskab, erkjendtes for dygtige Kunstnere, deres Arbejder erholdt Roese og Anerkjendelse, men der kom ingen Kjøber. Jerichau var uden offentlig eller privat Understøttelse, og snart, idet han troede kun at see Fattigdom for sig, sank han hen i en nerveus melancholisk Tilstand. Med den inderligste Kjærlighed, ved kjæft at holde Sindet oppe, virkede og levede Hustruen for ham; hans trofaste Ven, Maleren Ræssøe, pleiede aandelig og legemlig, den sygnende Ven, som var nær ved at gaae tabt for Kunsten. Men da Nøden syntes at være størst, var ogsaa Hjelpen nærmest. Netop paa sin Fødselsdag, den 17de April 1846 fik Jerichau pludselig, fra Kong Christian den Ottende, der havde læst og hørt om Gruppen „Herkules og Hebe“ en Bestilling paa denne, og endnu samme Dag fra Fyrst Galozin i Petersborg en lignende Bestilling paa „Pantherjægeren“ og faa Dage derefter en tredje Bestilling, nemlig et Grav-Monument for Goethes Sønne-datter Alma. Det var, som om Lykken vilde strømme ind paa ham.

Nu kom der Mod og Livslust, men hans Sundhed var brudt, og fordrede, at han, som Lægerne bød det, maatte styrkes i et nordligt Clima; ved de modtagne Bestillinger saae han sig i Stand til at reise, og gif saaledes med sin Kone tilbage til Danmark, hvor han tilbragte Sommeren 1846; styrket kom han derpaa i Efteraaret igjen til Rom.

Her i hans Atelier besøgte ham en Dag Prindsesse Albrecht af Preussen; hun saae hans Arbejder og opmuntrede ham til at concurrere med nogle fremmede Kunstnere i at indlevere Skizzen til en colossal Christus, som hun agtede at bestille. Jerichau gav sin Skizze og vandt Prisen. Lykkelige Dage vare komne, han følte sig rask, var i Virksomhed og nød Erkjendelse, ogsaa hans begavede Hustrues Talent blev almindeligt erkjendt, idet hun nu ganske havde fuldendt sit før omtalte store Maleri, der ved sin Farveglands og Opfatningsaand tyder paa de gamle venetianske Mesters Indvirkning. Ogsaa her var det Professor Adolf Stahr's hædrende Anmeldelse og Kunsteritik,*) der bidrog til at vække Udlandets Opmærksomhed paa dette, dengang, hendes bethdeligste Værk**).

I Foraaret 1847 reiste Jerichau anden Gang til Kjøbenhavn, idet han kun heroppe i den foldere Lust følte sig styrket; under sit Ophold her fik han af Grev Wilhelm Moltke til Bregentved Bestilling paa en „Flora-Statue,“ samt paa en Gjentakelse af den tidligere fuldendte „Penelope.“

I Efteraaret kom Jerichau igjen til Rom, og fuldendte den af Prindsesse Albrecht bestilte colossale Christus Figur og begyndte tillige paa et nyt, større Kunstværk, af stor Betydning: Gruppen „Adam og Eva efter Syndefaldet;“ paa dette Værk blev han Medlem af Kunstacademiet i Kjøbenhavn.

*) Weserzeitung, April 1847.

**) Maleriet er senere kjøbt af Baron Hambro i London.

Den 20de Januar 1848 døde Kong Christian den Ottende. Sørgebudskabet herom naaede snart til Rom, og dybt bedrøvet stod Jerichau ved Tabet af sin første og bedste Beskytter. Nu udbrød Revolutionen i Paris, dens Bevægelser sporede i Kirkestaten, Revolutions-Interesser fortrængte Kunstens, Rom blev snart øde, rige Fremmede, Kunstyndere og Kunstnere forlode den beleirede By og 1849 gik ogsaa Jerichau med Kone og Barn derfra, efterladende sit Atelier med de der i Marmor paabegyndte Arbejder.

I Kjøbenhavn, hvorhen de kom og indrettede sig, havde de strax den Sorg, at det syge Barn døde. Elisabeth Jerichaus Arbejder kom her første Gang paa Udstillingen i April 1849, men de fandt en mindre varm Paaskjønnelse end hendes geniale Opfatningsmaade vistnok fortjente; bedrøvet, idet hun i Kjærlighed til sin Mand her ønskede at være fast, at erkjendes som Borgerinde i Land og Kunst, fornyede sig den tidligere Selv-Miskjendelsestid hos hende; dog drev hendes livlige Natur og kunstneriske Dugtighed hende snart igjen til Virksomhed, og i saa faa Uger, som hun brugte til at tilegne sig det danske Sprog, for klart og godt i Tale og Skrift at udtrykke sig, i saa faa Aar har hun vundet Rang i Danmark som genial Kunstnerinde.

I Vinterens Løb blev Jerichau ansat som Professor ved det kongelige Kunstacademi. I Familielivet aabnede sig alle de første og bedste Kredse for ham og hans Hustru. Selv havde de her fundet og vundet et hyggeligt Hjem under lykkelige Forhold, og i den nordlige friske Luft følte han sig styrket paa Sjæl og Legeme. Tidligere paabegyndte Arbejder fuldendtes, saaledes paa Bestilling af Kong Frederik den Syvende: „Fredens Engel,“ der som Monument nu staaer paa Hans Majestæts Moders Grav i Rom.

Krigsaarene herhjemme vare begyndte, men under disse

gik gennem det danske Folk en frisk Aands-Strømning, den føltes i Poesi og Kunst, og vi saae i Jerichau og Kones Atelier fremspringe flere værdifulde Arbejder. Han modelerede den herlige store Gruppe: „Dødens og Opstandelsens Engle,“ „en sovende Høstpige“ og „en Slavinde i Lænker“ *).

Fra Fru Jerichau erholdt vi en Mængde Malerier, af hvilke vi maae fremhæve i 1848, Portraitet af hendes Mand; 1849 Portrait-Maleri af Hendes Majestæt Enkedronning Caroline Amalie; Billedet af den islandske Pige; 1850 Portrait af et Barn, der fra sin Ammes Arm strækker Haanden ud imod en Bapegøje og endelig Maleriet „Danmark;“ den kraftige, herlige Qvindeskikkelse, der med Oldtidsmykker om Bænde og Hals, bærende Sværd og Dannebrog, skrider frem gennem den rige Kornager.

I Aaret 1851 gav hun os det deilige Stykke: „en Bøndepige læsende i Bibelen;“ det blev kjøbt af Kunstforeningen i Kjøbenhavn. 1852 malede hun det uendeligt skjønne Billede, „danske Bønderbørn legende med Faar,“ et Værk, der unegtelig hører til det Fortrinligste af denne Kunstnerinde; det viser, hvor fast hun er voxet til den danske Jordbund, og hvor genialt hun veed at gribe og gjengive det Nationale. Kort efter udstillede hun et i Omfang større Billede, der viste de rige Indtryk hendes Sjæl endnu gjemte fra Syden, det var en romersk Carnevalsscene, hvor en Gruppe smukke Qvinder fra en Loggia kaste Blomster og Confetti **).

Strax efter, endnu samme Foraar, reisste hun til London, hvor Aaret forud ved den store Udstilling, Jerichaus „Pantherjægeren,“ samt de „to colossale Hunde,“ i Stil som de antike

*) Denne sidste, udført i Marmor, er bestilt af Groeserer F. Lutein.

**) Det tilhører Etatsraad Suhr.

Løber, bestilte af Baron Hambro vare fete og kjendte. Et anbefalings-Brev fra Enkedronning Caroline Amalie, hvis Portrait Malerinden selv havde at overbringe Dronning Victoria, forskaffede hende den engelske Dronnings Naade og høie Beskyttelse. I Bridgewater's Galleri var blevet opstillet „Carnevalsstykket,“ „den islandske Pige,“ Portraiterne af Statsraad Thomsen, H. C. Andersen og Adolf Jerichau. „Times“ omtalte denne Udstilling særdeles anerkjendende og rosende, og fremhævede, at Billedernes bedste Anbefaling var, at de kunde gjøre sig gjældende ved Siden af de bedste gamle Mesterværker. Hendes Majestæt Dronning Victoria lod give Befaling til, at alle Malerierne henførtes til Buckingham Palace og der opstilledes; selv udvalgte Hendes Majestæt sig Billedet af „den islandske Pige.“

I Efter sommeren kom Fru Jerichau igjen tilbage til Danmark og fuldendte 1853 sit store Stykke: „Huus Andagt*),“ et af hendes anerkjendte, fortrinligste Arbeider, og som vi derfor, i den korte Skizze vil slutte med, uagtet andre Billeder af Betydning, f. Ex. en dansk Bondedone hældende sig over sit lille Barn**), maaskee endnu burde omtales.

Til Jerichaus seneste Virksomhed hører Busterne af Thomsen og Andersen, samt de to af Universitetet bestilte Arbeider, et Crucifix og en colossal Statue: „Kong David,“ bestemt til at staae udenfor Indgangen til Frue Kirke, ligeoverfor en „Moses Statue“ modeleret af Bissen.

Og hermed vilde vi slutte denne korte Skizze, medens der endnu for Jerichau og hans Hustru ligger en rig Fremtid,

*) Tilhører Kammerherre Scavenius.

**) Tilhører Hendes Majestæt Enkedronningen.

rig i deres huuslige Lykke og rig i Kunsten; i begge disse have de en gjensidig lykkelig Indvirken paa hinanden, og medens hans Indflydelse paa Correctheden i hendes Tegning er af stor Betydning, er hun igjen, ved sin Aandsfriskhed og Livlighed, den styrkende Aand og ligesom Baandet mellem ham og den travle Omverden; en Hæder er det hende, idet for Verden hendes Navn knyttes til Jerichaus, dog mere skatter hun det, i engere Kreds at nævnes som hans trofaste Hustru og deres Børns fjærlige Moder.

Danmark har i de To et genialt, rigt begavet Kunstnerpar, deres Slægt og Venner har i dem to hjertelige, velsignede Mennesker.

1. In der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts
 hat die deutsche Literatur eine große
 Entwicklung genommen. In dieser Zeit
 haben sich viele neue Gattungen
 entwickelt, die bis heute noch
 in der deutschen Literatur
 eine wichtige Rolle spielen.
 Die deutsche Literatur des 19. Jahrhunderts
 ist eine Zeit der großen
 Dichtung, die die deutsche
 Literatur zu einer der größten
 der Welt gemacht hat.

In der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts
 hat die deutsche Literatur eine große
 Entwicklung genommen. In dieser Zeit
 haben sich viele neue Gattungen
 entwickelt, die bis heute noch
 in der deutschen Literatur
 eine wichtige Rolle spielen.

In der dritten Hälfte des 19. Jahrhunderts
 hat die deutsche Literatur eine große
 Entwicklung genommen. In dieser Zeit
 haben sich viele neue Gattungen
 entwickelt, die bis heute noch
 in der deutschen Literatur
 eine wichtige Rolle spielen.

In der vierten Hälfte des 19. Jahrhunderts
 hat die deutsche Literatur eine große
 Entwicklung genommen. In dieser Zeit
 haben sich viele neue Gattungen
 entwickelt, die bis heute noch
 in der deutschen Literatur
 eine wichtige Rolle spielen.

In der fünften Hälfte des 19. Jahrhunderts
 hat die deutsche Literatur eine große
 Entwicklung genommen. In dieser Zeit
 haben sich viele neue Gattungen
 entwickelt, die bis heute noch
 in der deutschen Literatur
 eine wichtige Rolle spielen.

In der sechsten Hälfte des 19. Jahrhunderts
 hat die deutsche Literatur eine große
 Entwicklung genommen. In dieser Zeit
 haben sich viele neue Gattungen
 entwickelt, die bis heute noch
 in der deutschen Literatur
 eine wichtige Rolle spielen.

Andersen, Hans Christian

Samlede Skrifter

Bd.: 18

Kjöbenhavn 1855

P.o.rel. 4827-18

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10036903-3